

Helsinki

Saarikuvaukset 2018

Helsingin itäinen saaristo ja neljä läntisen saariston saarta



1	JOHDANTO	3
2	MENETELMÄT	3
3	YHTEENVETO TULOKSISTA	4
3.1	LUONTOARVOT	4
3.2	VIERASLAJIT	9
3.3	KULUNEISUUS JA KÄYTTÖ	10
3.4	ERITYISPIIRTEET	11
4	LÄHTEET	12

Liite 1 **Saarikortit**

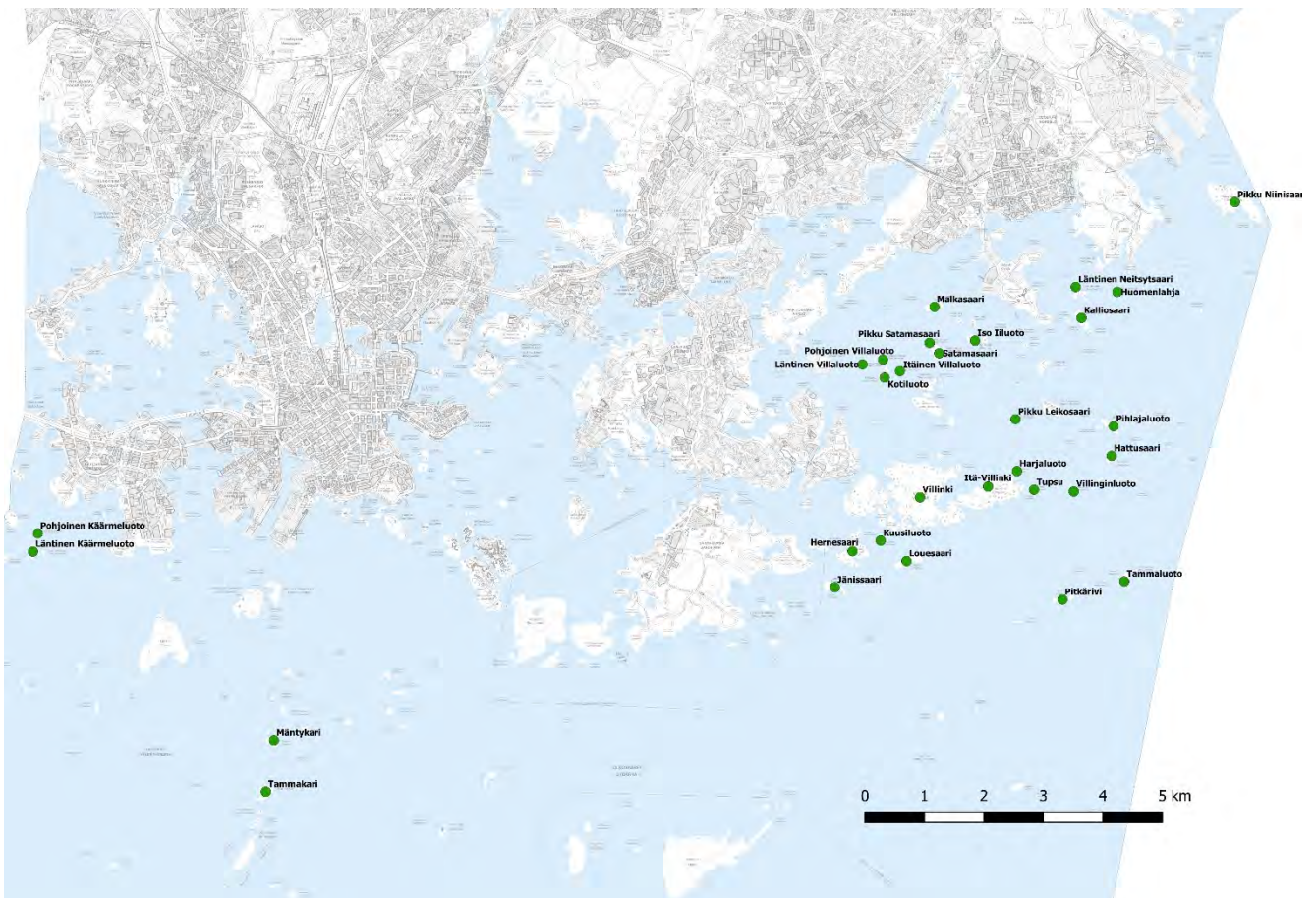
*Etusivun kuva: Tammakarin pohjoinen sora- ja somerikkoranta.
Valokuvat: Lauri Erävuori 2018*

1 JOHDANTO

Hyväksyessään Itäisen saariston asemakaavan 10.10.2017 kaupunkiympäristölautakunta edellytti, että kaava-alueelta laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelma. Kaavatyötä varten kaava-alueen saarista 26 saaren luonnonympäristöt inventoitiin osana uhanalaisten luontotyyppien inventointia vuonna 2018. Villingin, Itä-Villingin ja Pikku Niinisaaren inventoinnit kattoivat vain osan kustakin saaresta. Inventoinnit ovat pääosin Helsingin kaupungin omistuksessa olevista saarista tai saaren osista. Lisäksi on inventoitu sellaisia Itäisen saariston saaria, joissa on tiedossa olevia luontoarvoja ja/tai kaavassa osoitettua muuttuvaa maankäyttöä. Itäisen saariston saarien lisäksi inventoitiin neljä läntisen saariston saarta (Pohjoinen ja Läntinen Käärmeluoto, Mäntykari ja Tammakari).

Tässä raportissa on esitetty yhteenveto inventoinneista. Raportin liitteenä on saarikohtainen saarikortti 29 saaresta tai saaren osasta. Satamasaari ja Pikku Satamasaari on yhdistetty samaan korttiin. Inventoidut saaret olivat (Kuva 1):

Harjaluoto, Hattusaari, Hernesaari, Huomenlahja, Iso Iiluoto, Itäinen Villaluoto, Itä-Villinki, Jänissaari, Kalliosaari, Kotiluoto, Kuusiluoto, Louesaari, Läntinen Käärmeluoto, Läntinen Neitsytsaari, Läntinen Villaluoto, Malkasaari, Mäntykari, Pihlajaluoto, Pikku Leikosaari, Pikku Niinisaari, Pikku Satamasaari, Pitkärivi, Pohjoinen Käärmeluoto, Pohjoinen Villaluoto, Satamasaari, Tammakari, Tammaluoto, Tupsu, Villinginluoto ja Villinki.



Kuva 1. Kartta inventoiduista saarista.

2 MENETELMÄT

Saaret inventoitiin pääosin heinäkuussa vuonna 2018. Puolustusvoimien hallinnassa olevat saaret (Jänissaari, Hernesaari ja Itä-Villinki) inventoitiin lokakuussa 2018. Vuonna 2018 kesä- ja heinäkuu olivat erittäin kuivia ja

kuumia. Tästä johtuen saarten kasvillisuus oli kulottunutta, erityisesti heinät olivat täysin kulottuneita. Inventoinnit ovat tehneet FM biologi Jaakko Kullberg, FM biologi Lauri Erävuori ja MMM Hanna Suominen Sitowise Oy:stä.

Saarissa inventoitiin uhanalaiset luontotyypit. Tämän lisäksi kukin saari kartoitettiin yleispiirteisesti siten, että saatiin käsitys saaren ominaispiirteistä, kuluneisuudesta, vieraslajien esiintymisestä sekä saarella sijaitsevista rakenteista mukaan lukien luvattomat nuotiopaikat. Inventoinnit tehtiin päiväaikana, joten linnustoa ei inventoinneissa selvitetty. Huomionarvoiset ja mielenkiintoiset havainnot kuitenkin kirjattiin ylös.

Havaitut vieraslajit kirjattiin ylös pois lukien pihapiirit. Esimerkiksi Satamasaarella ja Villingissä todennäköisesti esiintyy vieraslajeja pihapiireissä. Havainnot vieraslajeista pyrittiin kirjaamaan myös paikkatietona.

Kustakin saaresta laadittiin ns. saarikortti. Saarikortissa on esitetty saaren yleiskuvaus kattaen kasvillisuuden, saaren arvokkaat luontokohteet ja vieraslajit. Arvokkaissa kohteissa on esitetty saaren uhanalaiset luontotyypit sekä Helsingin luontotietojärjestelmän arvokkaat kohteet (linnustokohteet, kasvillisuus- ja kasvistokohteet, geologiset tai geomorfologiset kohteet ja lepakkokohteet) vuoden 2018 tilanteen mukaisesti. Linnustoa on käsitelty vain niiden saarten kohdalla, joista tehtiin maininnan arvoisia satunnaishavaintoja.

Kunkin saaren osalta saarikortissa on esitetty kuvaus saaren käytöstä ja kuluneisuudesta sekä suosituksia luonnonarvojen huomioimiseksi. Saarikortteja on kuvitettu valokuvin sekä kartoin. Kustakin saaresta on esitetty kartta luonnonarvoista. Lisäksi on esitetty kartta saaren rakenteista ja suosituksista, mikäli saaren osalta se on ollut tarpeen.

3 YHTEENVETO TULOXSISTA

3.1 Luontoarvot

Tutkituissa saarissa (ja saarten osissa) ainoastaan Pikku Niinisaarella on luonnonsuojeluala tutkimusalueella (Kuva 2). Kalliosaaren eteläinen luoto on luonnonsuojelualuetta, kuten myös Pihlajaluodon läntinen luoto. Suojeltuja luontotyyppijä on tutkituista saarista Hattusaarella (Hattusaaren hiekkarannat) sekä Pihlajakarissa (kenttäorakon esiintymä).



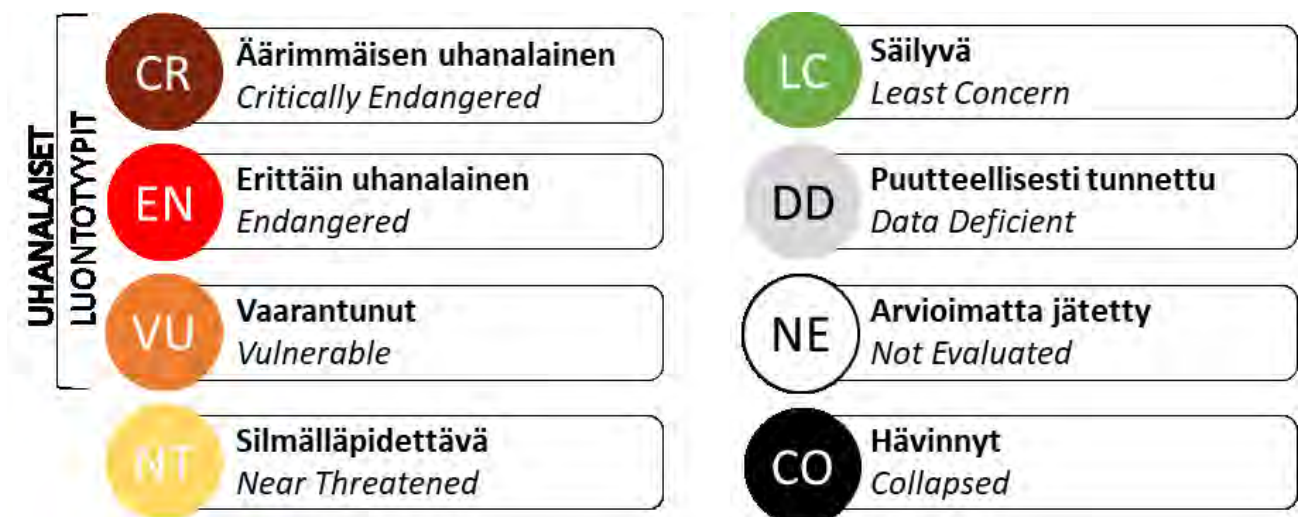
Kuva 2. Hattusaaren pohjoinen hiekkaranta on luonnonsuojelulla suojeltu luontotyyppi (vasen kuva). Pikku Niinisaaren lounaisrannan niemi on luonnonsuojelualuetta (oikea kuva).

Yhdessätoista tutkitussa saarella on arvokas kasvillisuus- ja kasvistokohde tai koko saari on määritelty kasvistollisesti arvokkaaksi, kuten muun muassa Pitkärivi ja Tammaluoto (Kuva 3). Saarista yhdeksässä on linnustollisesti arvokas kohde tai koko saari sisältyy laajempaan kohteeseen. Geologisesti arvokkaita kohteita on seitsemässä saarella; nämä ovat tyypillisesti pistemäisiä hiidenkirnuja tai siirtolohkareita poikkeuksena Huomenlahja, joka on kokonaisuudessaan arvokas kohde poikkeavan kallioperän takia. Villinki, Itä-Villinki Hernesaari ja Kuusiluoto sisältyvät laajaan lepakkoalueeseen.



Kuva 3. Pitkärivi edustaa monipuolista luotokasvillisuutta (vasen kuva). Tammaluodossa on edustettuna monimuotoinen saaristoluonto.

Uhanalaisia luontotyyppiä esiintyy 13 saarella. Uhanalaisia luontotyyppiä ovat äärimmäisen uhanalaiset (CR), erittäin uhanalaiset (EN) ja vaarantuneet (VU) luontotyypit (Kuva 4). Silmälläpidettäviä luontotyyppiä (NT) esiintyy edellä mainitun 13 saaren lisäksi 12 saarella. Neljässä saarella ei esiinny uhanalaisia luontotyyppiä ollenkaan. Nämä saaret ovat pieniä kallioluotoja tai kalliisia, pieniä saaria.



Kuva 4. Luontotyyppien uhanalaisuusluokat.

Inventoitujen saarten **äärimmäisen uhanalaisia luontotyyppiä (CR)** ovat perinnebiotooppeihin kuuluvat keto- ja niittykohteet, joita esiintyy muutamissa inventoiduista saarista (Kuva 5). Saarten kalliialueilla on heinävaltaista, ketomaista kasvillisuutta, mutta tällaiset kohteet sisältyvät kallioiden luontotyyppiin. Villingin niityt ovat

umpeenkasvavia, minkä takia niiden edustavuus on heikentynyt. Saarten ketokohteet ovat edustavuudeltaan hyviä tai erinomaisia, joskin pienialaisia. Kedot ovat tyypillisesti heinävaltaisia.

Erittäin uhanalaisia luontotyyppejä (EN) edustavat hiekkarannat, joita tavataan varsin monessa inventoiduista saarista. Valtaosa hiekkarannoista on kuitenkin pienialaisia poukamia, joissa ei esiinny hiekkarannoille luonteenomaista kasvillisuutta. Edustavimmat hiekkarannat ovat laaja-alaisia ja niillä esiintyy hiekkarantojen kasvillisuutta. Edustavuudeltaan hyviä tai kohtalaisia hiekkarantoja esiintyy Hattusaassa, Jänissaassa, Herrensaassa ja Läntisessä Käärmeluodossa. Muita erittäin uhanalaisia luontotyyppejä ovat varpunummet, lehtokorvet, tervaleppäkorvet, hauruvallit ja kuivahkot kankaat. Näiden luontotyyppien edustavuus on hyvä tai kohtalainen kaikilla kohteilla. Hauruvallit ovat kuitenkin melko vaatimattomia eikä laajoja ja korkeita vallikertymiä havaittu.



Kuva 5. Villingin niityt ovat osittain umpeenkasvavia ja lupiini syrjäyttää muuta lajistoa (vasen yläkuva). Mäntykarin kuiva heinäketo kärsi kuivuudesta kesällä 2018 (oikea yläkuva). Hattusaassa on poikkeuksellisen edustavaa nummikasvillisuutta (alakuva).

Vaarantuneita luontotyyppijä (VU) edustavat lehtomaiset kankaat ja tuoreet kankaat, joiden piirteet ja rakenne vastaavat luontotyyppikuvausta. Näitä esiintyy ainoastaan isommissa saarissa, joissa on laajemmin metsää: Pikku Niinisaarella, Villingissä, Itä-Villingissä ja Hernesaarella. Kaikissa saarissa kohteet ovat edustavudeltaan hyviä tai jopa erinomaisia. Muita vaarantuneita luontotyyppijä ovat muutamissa saarissa esiintyvät pienialaiset lehdot, isovarpurämeet sekä Pitkärivi, joka kuuluu luontotyyppiin lintusaaret. Lehdot ovat luontaisia eikä niissä ole havaittavissa kulttuurivaikutteisuutta. Isovarpurämeet ovat kasvistollisesti tavanomaisia ja pienialaisia, mutta niitä esiintyy varsin vähän saarissa.

Silmälläpidettävistä luontotyypeistä (NT) laajimmin on edustettuna kivikkoiset niityrannat, joita esiintyy valtaosalla saarista. Yleisesti ottaen edustavuus on niillä saarilla hyvä tai erinomainen, joissa ei ole runsasta virkistyskäyttöä. Luontotyyppi varioidaan laajalti. Muita silmälläpidettäviä luontotyyppijä edustavat kallioiden lammikot, vaahteralehdot (ainoastaan Kotiluodossa) ja Villingin varjoisa kalliojyrkäne.



Kuva 6. Pikku Niinisaaren tuoreella kankaalla esiintyy runsaasti lahoppuuta (vasen kuva). Pihlajaluodon lounaisrannalla on edustava kivikkoinen rantaniitty (oikea kuva).

On syytä huomata, että rannikon luontotyypeistä yleisimmät saarissa esiintyvät luontotyypit ovat kivikko- ja lohkarerannat, merenrantakalliot ja sora- ja somerikkorannat (Kuva 7). Kyseiset luontotyypit ovat luokituksestaan **säilyviä (LC)**, mutta edustavat oman tyyppistä rantaluontoa, jolla on myös arvonsa. Saarissa esiintyvät luontotyyppit on koottu seuraavaan taulukkoon (Taulukko 1).



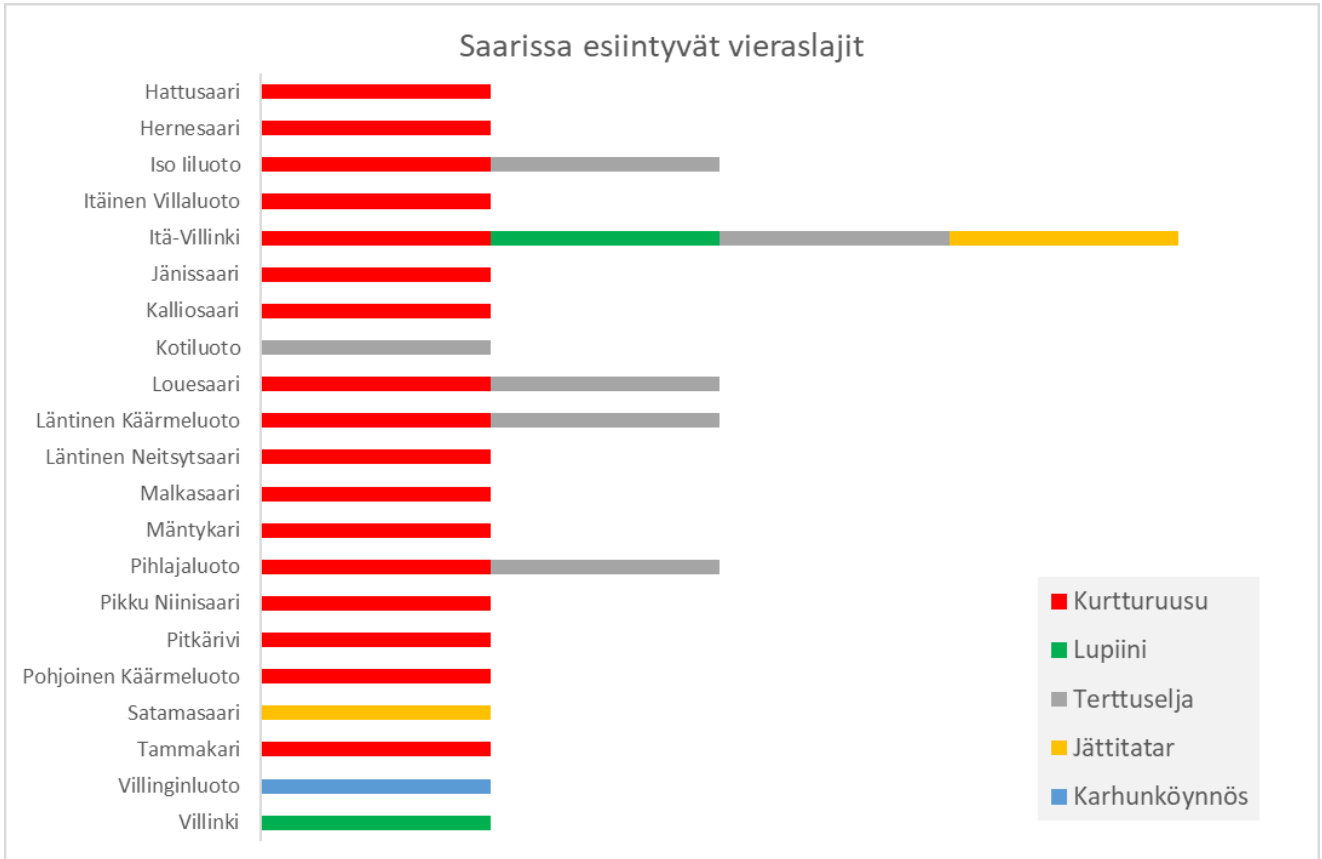
Kuva 7. Tammaluodon soraikkorantaa (vasen kuva). Louesaaren kivikkorantaa (oikea kuva).

Taulukko 1. Kooste saarien luontoarvoista. Asteriskilla merkityistä saarista on esitetty tiedot vain inventointialuetta koskien.

Nimi	Arvokas kasvillisuus- ja kasvistokohde	Arvokas linnustokohde	Arvokas geologinen kohde	Lepakkoalue	Uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyypit
Harjaluoto					Itämeren kivikkoiset niittyranat (NT)
Hattusaari	Koko saari	Koko saari			Karut pienruohokedot (CR) Itämeren hiekkarannat (EN) Varpunummet (EN) Itämeren kivikkoiset niittyranat (NT)
Hernesaari	x			Koko saari	Itämeren hiekkarannat (EN)
Huomenlahja			Koko saari		Merenrantojen kalliolammikot (NT)
Iso liluoto			x		Lehtokorvet (EN)
Itäinen Villaluoto					Itämeren kivikkoiset niittyranat (NT)
Itä-Villinki*	x	x	x	Koko saari	Tervaleppäluhdat (EN) Tuoreet kankaat (VU) Lehtomaiset kankaat (VU)
Jänissaari	x	Koko saari			Itämeren hiekkarannat (EN) Varpunummet (EN) Hauruallit (EN)
Kalliosaari		x			Itämeren kivikkoiset niittyranat (NT)
Kotiluoto			x		Itämeren kivikkoiset niittyranat (NT) Vaahteralehdot (NT)
Kuusiluoto				Koko saari	-
Louesaari					Merenrantojen kalliolammikot (NT)
Läntinen Käärmeluoto					Itämeren hiekkarannat (EN) Merenrantojen kalliolammikot (NT)
Läntinen Neitsytsaari					Itämeren kivikkoiset niittyranat (NT)
Läntinen Villaluoto					Itämeren kivikkoiset niittyranat (NT)
Malkasaari					Karut pienruohokedot (CR)
Mäntykari	Koko saari		x		Heinäkedot (CR) Itämeren kivikkoiset niittyranat (NT)
Pihlajaluoto	x	Koko saari			Tuoreet keskivinteiset lehdot (VU) Itämeren kivikkoiset niittyranat (NT) Merenrantojen kalliolammikot (NT)
Pikku Leikosaari	x				-
Pikku Niinisaari*			x		Kuivahkot kankaat (EN) Itämeren hiekkarannat (EN) Varpukorvet (EN) Tuoreet kankaat (VU) Lehtomaiset kankaat (VU) Itämeren kivikkoiset niittyranat (NT)
Pikku Satamasaari					Itämeren kivikkoiset niittyranat (NT)
Pitkäriivi	Koko saari	Koko saari			Itämeren lintusaaret (VU) Itämeren kivikkoiset niittyranat (NT)
Pohjoinen Käärmeluoto					Itämeren kivikkoiset niittyranat (NT)
Pohjoinen Villaluoto					Itämeren kivikkoiset niittyranat (NT)
Satamasaari					Itämeren kivikkoiset niittyranat (NT)
Tammakari	Koko saari	x			Varpunummet (EN) Merenrantojen kalliolammikot (NT)
Tammaluoto	Koko saari	Koko saari			Isovarpurämeet (VU) Merenrantojen kalliolammikot (NT)
Tupsu					-
Villinginluoto					-
Villinki*	x	x	x	Koko saari	Kangaskorvet (CR) Tuoreet suurruohoniityt (CR) Kangaskedot (CR) Lehtokorvet (EN) Tervaleppäluhdat (EN) Tuoreet keskivinteiset lehdot (VU) Kosteat runsasvinteiset lehdot (VU) Tuoreet kankaat (VU) Karut varjoisat kalliojyrkänteet (NT)

3.2 Vieraslajit

Vieraslajeja havaittiin 121 saarella (Kuva 8). Yleisin vieraslaji on kurturuusu. Kurturuusu esiintyy inventoiduissa saarissa tyypillisesti pieninä, yksittäisinä pensaina. Laajempia kasvustoja laji on muodostanut Hattusaarella, Hernesaarella ja Jänissaarella (Kuva 9). Kyseisissä saarissa kurturuusut tulisi poistaa kiireellisesti, koska saaret ovat erityisen edustavia luonnoltaan ja kurturuusukasvustot laajentuvat muutoin entisestään.



Kuva 8. Vieraslajien esiintyminen saarissa. Kuvassa on esitetty vain saaret, joista havaittiin vieraslajeja.



Kuva 9. Jänissaaren hiekkarannalla kurturuusua kasvaa vyömäisenä kasvustona (vasen kuva). Hernesaaren hiekkarannan yläosassa on laaja kurturuusukasvusto. Lisäksi laji esiintyy yksittäisinä pensaina rannalla (oikea kuva).

Muita havaittuja vieraslajeja olivat terttuselja, lupiini, jättitatar ja karhunköynnös. Terttuseljaa esiintyy rantojen reunoilla yksittäisinä, pieninä pensaina. Poikkeuksena tähän ovat Iso liluoto ja Kotiluoto, jossa terttuseljaa esiintyy suuremmissa määrin. Lupiinia havaittiin vain Villingissä ja Itä-Villingissä. Villingissä lupiinia on runsaasti vanhalla niittyalueella, kun taas Itä-Villingissä lupiinia oli hyvin vähän vanhan tykkien avoimessa ympäristössä. Villinginluodolla kasvaa karhunköynnöstä. Kyseinen kasvusto tulkittiin mereiseksi muodoksi eikä sitä tulisi luokitella varsinaiseksi vieraslajiksi. Jättitarta havaittiin Itä-Villingistä ja Satamasaassa. Itä-Villingissä jättitatar muodostaa laajan kasvuston vanhan pihapiirin reunalla. Satamasaassa jättitarta havaittiin yhden pihapiirin reunalla.

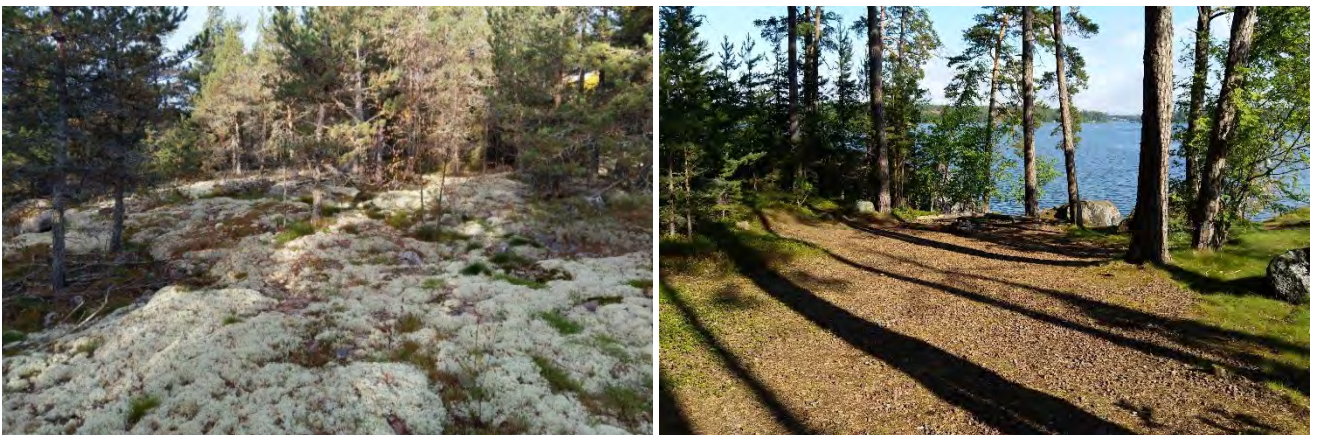


Kuva 10. Itä-Villingissä on laaja japanintatarkasvusto (vasen kuva). Kotiluodon vanhassa puutarhassa on isokokoisia terttuseljoja (oikea kuva). Terttuseljan taimia esiintyy saarella muuallakin.

Yleisenä suosituksena on kurturuusun poisto saarista mahdollisimman nopeasti, koska poistaminen on suhteellisen helppoa, kun kyse on yksittäisistä pensaista. Terttuseljan erityiseen poistoon ei nähdä varsinaista tarvetta, mutta mahdollisten hoitotoimenpiteiden yhteydessä lajia ei ole tarve erityisemmin varoa.

3.3 Kuluneisuus ja käyttö

Voimakkaimmin muuttuneita saaria ovat Louesaari, Satamasaari, Pikku Satamasaari, Malkasaari ja Iso liluoto, jotka ovat kesäasutussaaria. Voimakasta kulutusta esiintyy mm. Pikku Leikosaassa, Kalliosaassa, Käärme-luodoilla ja Villaluodoilla. Jänissaari edustaa kulumatonta saariluontoa. Myös Villingissä, Itä-Villingissä ja Herne-saassa on laajempia kulumattomia alueita.



Kuva 11. Jänissaaren kulumatonta kalliojäkälikköä (vasen kuva). Pohjoisen Villaluodon voimakkaasti kulunutta telttailumaastoa (oikea kuva).

Voimakkaimmin ulkoilun kulutus ilmenee kallioalueilla, jotka eivät siedä kulutusta juuri ollenkaan. Telttailusaarissa, joita ovat Pikku Leikosaari, Kalliosaari, Malkasaari, Käärmeluodot ja Villaluodot, telttapaikat ympäristöineen ovat kuluneita, kuten myös keittokatosten ympäristöt. Useissa saarissa kulku on kanavoitunut kuitenkin poluille, mikäli saarella on metsäistä ympäristöä. Hallitsemattominta kulumista on kallioisilla saarilla. Ranta-alueiden kasvillisuudessa ei useimmissa saarissa ole kohdistunut erityisen voimakasta kulutusta yksittäisiä rannan myötäisiä polkuja tai rantautumispaikkoja lukuun ottamatta. Satamasaarella on yksi muuttuneimpia rantaviivoja, koska rantakivikko on kasattu monissa paikoissa venevalkamien tieltä pois. Myös mm. Malkasaarella on nähtävissä kulutuksen aiheuttamaa rantaeroosiota saaren pohjoisrannalla.

Saarikorteissa on esitetty tiedot saaren rakenteista. Tiedot perustuvat inventointien yhteydessä tehtyihin havaintoihin. Päähuomio kiinnitettiin virkistystä palveleviin rakenteisiin. Seuraavia luokkia on käytetty saarikorteissa:

Käymälä	<i>Kuivakäymälä</i>
Sauna	<i>Vuokrasaunat</i>
Tulipaikka	<i>Rakennettu nuotio- tai grillipaikka, jossa ei katosta</i>
Keittokatos	<i>Keittokatos tai grillikatos, katokselliset, keittomahdollisuudella varustetut kohteet</i>
Nuotipaikka, ei virallinen	<i>Nuotipohjat, jotka havaittiin maastossa</i>
Laituri	<i>Nykyiset laiturit. Vanhoja laitureiden jäänteitä ei ole esitetty</i>
Veneiden kiinnityspaikat, nykyiset	<i>Rajattu alueina rantakalliot, joissa on veneiden kiinnityskoukkuja maastohavaintojen perusteella</i>

Vanhat nuotipaikkojen pohjat pyrittiin merkkamaan kartoille. Kaikkia nuotipohjia ei välttämättä havaittu. Joissakin saarissa nuotipohjia oli useita.

3.4 Erityispiirteet

Inventoidut saaret edustavat vain pientä osaa Helsingin saarista. Otoksen perusteella luonnonarvoiltaan edustavimpia saaria ovat Hattusaari, Tammaluoto, Mäntykari ja Tammakari. Näissä saarissa esiintyy erityisen monimuotoista saaristoluontoa.

Inventoidut saaret ovat lähes poikkeuksetta virkistyskäyttösaaria tai ainakin jokamiehen oikeuteen perustuvia retkeilykohteita. Tämän takia saaret ovat eriasteisesti kuluneita ja tämä ilmenee erityisesti kallioalueiden ja kalliometsien kasvillisuuden kuluneisuutena. Jänissaari on poikkeus muista saarista, koska Jänissaari on suljettu. Jänissaari on suhteellisen edustava kasvillisuudeltaan, mutta saaren arvo perustuu ensi sijassa sen luonnontilaisuuteen ja kulumattomuuteen. Tämän takia Jänissaarta ei suositella avattavaksi virkistyskäyttöön. Saari soveltuu myös hyväksi vertailukohteeksi kuluneisuutta ja virkistyskäytön muutosta arvioitaessa muissa saarissa.

Pikku Niinisaari, Villinki, Itä-Villinki ja Hernesaari poikkeavat muista saarista metsäisyydeltään. Näissä saarissa esiintyy tuoreen kankaan ja paikoin lehtomaisen kankaan laajojakin metsäalueita, joille on luonteenomaista iäkkäs ja monirakenteinen puusto. Muissa tutkituissa saarissa esiintyy pääasiassa kalliomänniköitä tai mäntyvaltaista, suhteellisen tasarakenteista saaristometsää.

4 LÄHTEET

Helsingin kaupungin liikuntavirasto, merellinen osasto 2010. Saaristo-opas. Guide to the Archipelago.

Heinonen, T., Kling, P. ja Permanto, T. 1987a. Helsingin ulko- ja välisaariston ekologinen kestävyys osa I – yleisosa. Helsingin kaupungin ympäristösuojelulautakunta julkaisu 1/87.

Heinonen, T., Kling, P. ja Permanto, T. 1987b. Helsingin ulko- ja välisaariston ekologinen kestävyys osa II – saarikortisto. Helsingin kaupungin ympäristösuojelulautakunta julkaisu 1/87.

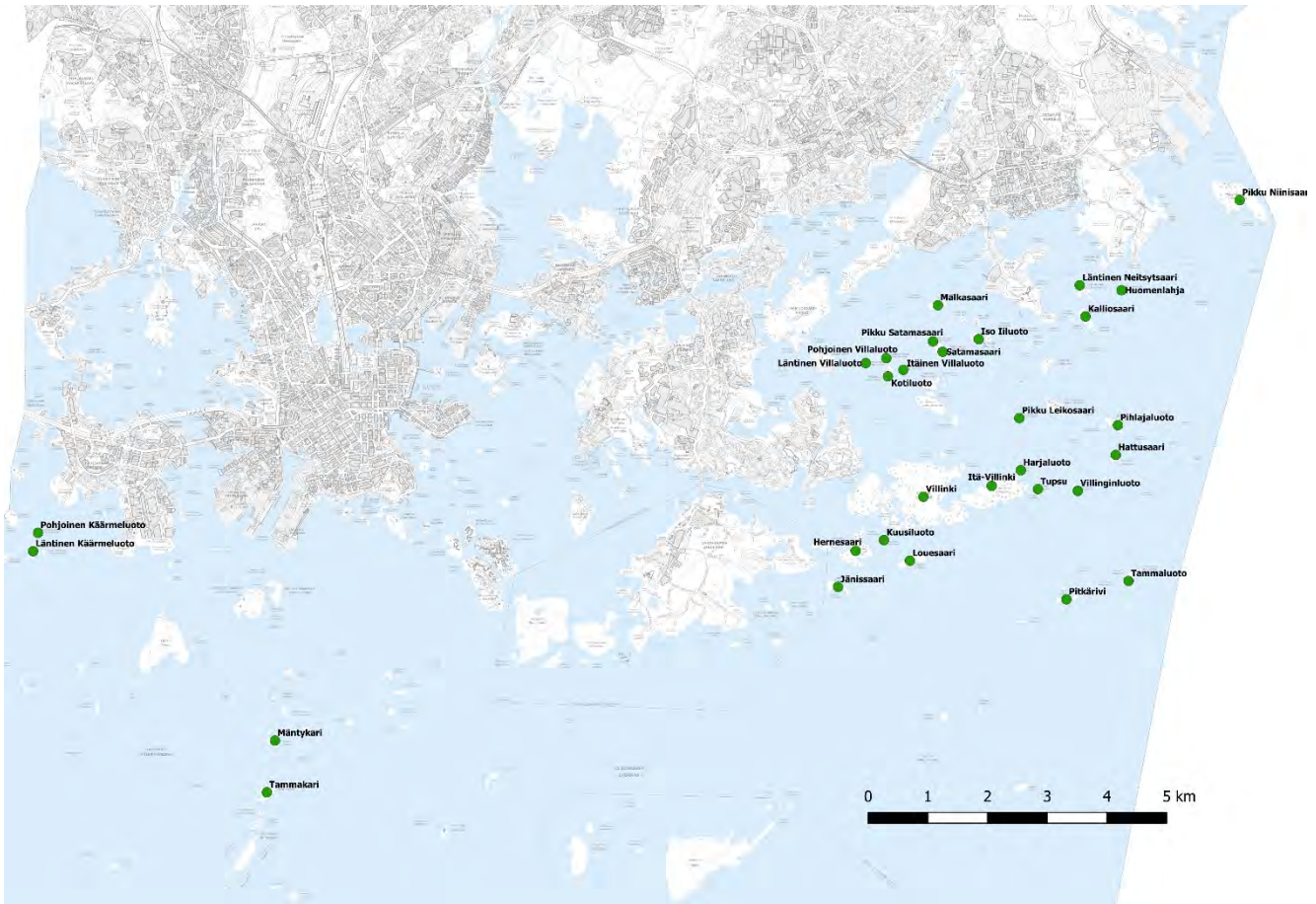
Heinonen, T., Kling, P. ja Permanto, T. 1991. Helsingin sisäsaariston ekologinen kestävyys osa III – saarikortisto. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 1991:4, Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisu 2/91.

HELSINGIN ITÄINEN SAARISTO (saaret 1-25)

1	LÄNTINEN VILLALUOTO.....	3
2	ITÄINEN VILLALUOTO	6
3	POHJOINEN VILLALUOTO.....	10
4	KOTILUOTO.....	14
5	MALKASAARI.....	19
6	SATAMASAARI ja PIKKU SATAMASAARI	23
7	ISO IILUOTO	27
8	PIKKU LEIKOSAARI	32
9	HUOMENLAHJA.....	37
10	NEITSY TSAARET, LÄNTINEN.....	40
11	KALLIOSAARI	45
12	PIKKU NIINISAARI	50
13	PIHLAJALUOTO.....	54
14	HATTUSAARI.....	59
15	VILLINGINLUOTO	64
16	TUPSU.....	67
17	HARJALUOTO	70
18	TAMMALUOTO	73
19	PITKÄRIVI	77
20	VILLINKI.....	81
21	ITÄ-VILLINKI.....	86
22	LOUESAARI.....	90
23	KUUSILUOTO	94
24	HERNESAARI	97
25	JÄNISSAARI.....	101

MUUT SAARET (saaret 26-29)

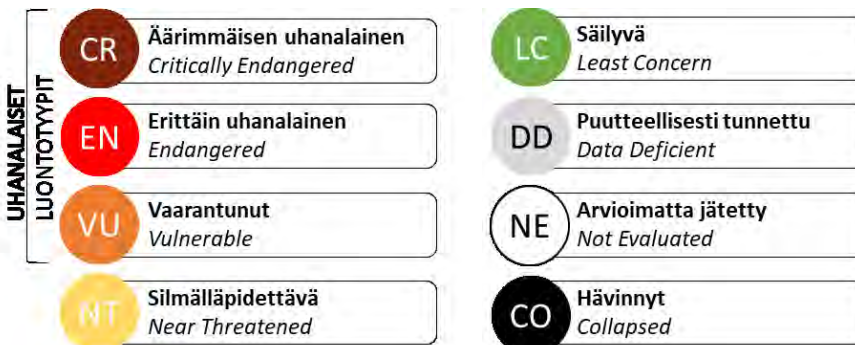
26	MÄNTYKARI	105
27	TAMMAKARI.....	109
28	LÄNTINEN KÄÄRMELUOTO	114
29	POHJOINEN KÄÄRMELUOTO	119



Inventoidut saaret.

Edustavuusluokat

Erinomainen	Ominaispiirteet vastaavat tyyppin kuvausta ja kohteella esiintyy tyyppille tunnusomaiset lajit. Kohde on luonnontilainen, kuluneisuutta ei havaittavissa.
Hyvä	Ominaispiirteet vastaavat tyyppin kuvausta ja kohteella esiintyvät oleellimmat tyyppilajit edustavasti. Kohde on luonnontilainen tai luonnontilaltaan vähän heikentynyt. Yksittäisiä vieraslajeja voi esiintyä.
Kohtalainen	Ominaispiirteet vastaavat tyyppin kuvausta ja kohteella esiintyvät jotkin tyyppilajit. Kohde on luonnontilaltaan vähän heikentynyt. Vieraslajeja voi esiintyä, mutta niiden osuus on pieni.
Heikko	Selvästi muuttunut ja sitä kautta lajistossa vallitsevat muut kuin luontotyyppin tyyppilajit. Kohde on luonnontilaltaan heikentynyt tai heikko. Vieraslajeja voi esiintyä kohtalaisesti tai laajalti, vieraslajit vaikuttaneet luontotyyppiin kielteisesti.
Ei luontotyyppi	Hävinnyt, rakennettu, louhittu



Luontotyyppien edustavuusluokat sekä luontotyyppien uhanalaisluokat

1 LÄNTINEN VILLALUOTO

Läntisen Villaluodon pinta-ala on noin 0,6 hehtaaria ja saaren korkein kohta ulottuu noin 5 metriä merenpinnan yläpuolelle. Saarta luonnehtivat kalliorannat sekä männikköiset keskiosat.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Kallioperä on grano- ja kvartsidioriittia. Saari on kokonaisuudessaan kallioinen, mutta avokallioita esiintyy lähinnä rantakallioilla. Keskiosat saaresta on ohuen maakerroksen peittämiä ja vain pieniä kalliopaljastumia on paikoitellen. Rannat ovat suurimmaksi osaksi kalliorantoja. Länsi-lounaisranta on kivikkorantaa, jossa esiintyy niittykasvillisuutta kapeana vyönä. Eteläkärjessä on pienialaisia kivikkolaikkuja. Luoteiskärjen avokallio on profiiltaan suhteellisen loiva.

Kasvillisuus

Saari on rantojen avokallioita lukuun ottamatta puustoista kuivahkon kankaan mäntymetsää, paikoin esiintyy myös poronjäkäliä. Männyt ovat vanhoja, alispuuna esiintyy lähinnä koivua ja pihlajaa. Erityisesti saaren eteläosassa on komeita, kilpikaarnaisia mäntyjä. Puusto on pääasiassa melko väljää, kaakkoisosassa hieman tiheämpää. Kenttäkerros on monin paikoin kulutuksen seurauksena joko lähes pois kulunutta tai heinittynyttä. Varpukasvillisuutta (puolukka, mustikka, kanerva) esiintyy vain paikoissa, joihin ei ole kohdistunut voimakasta kulutusta. Rantojen avokalliot ovat lähes kasvittomia, jyrkemmillä rannoilla esiintyy jäkälistöä ja sammallajistoa. Länsi- ja lounaisranta on avointa kivikkorantaa, jossa esiintyy kivikkoisille rannoille luonteenomaista rantakasvillisuutta ja jonkin verran pienikokoista tervaleppää. Kasvillisuutta on vähän ja se on suhteellisen vaatimatonta. Muutamain paikoin esiintyy soraikkoa sekä pienialaisia rannikin ja hanhikin muodostamia patjamaisia kasvustoja vähäkivisillä paikoilla. Rantavyöhyke on kapea ja se rajautuu metsämaahan.

Arvokkaat kohteet

Saaren rannat ovat kokonaisuudessaan luokiteltu Itämeren rantaluontotyyppeihin kuuluviksi. Kalliot ovat karuja rantakallioita (LC). Kivikkorannat ovat Itämeren kivikko- ja lohkarerantoja (LC) sekä kivikkoisia niityrantoja (NT), jossa esiintyy myös pieniä soralaikkuja. Saarella ei esiinny erityisiä luontoarvoja. Saaren rantaluontotyyppit ovat tavanomaisia ja osittain kuluneita. Kivikkorannat ovat tyypillisiä, vähäkasvisia ympäristöjä.

Vieraslajit

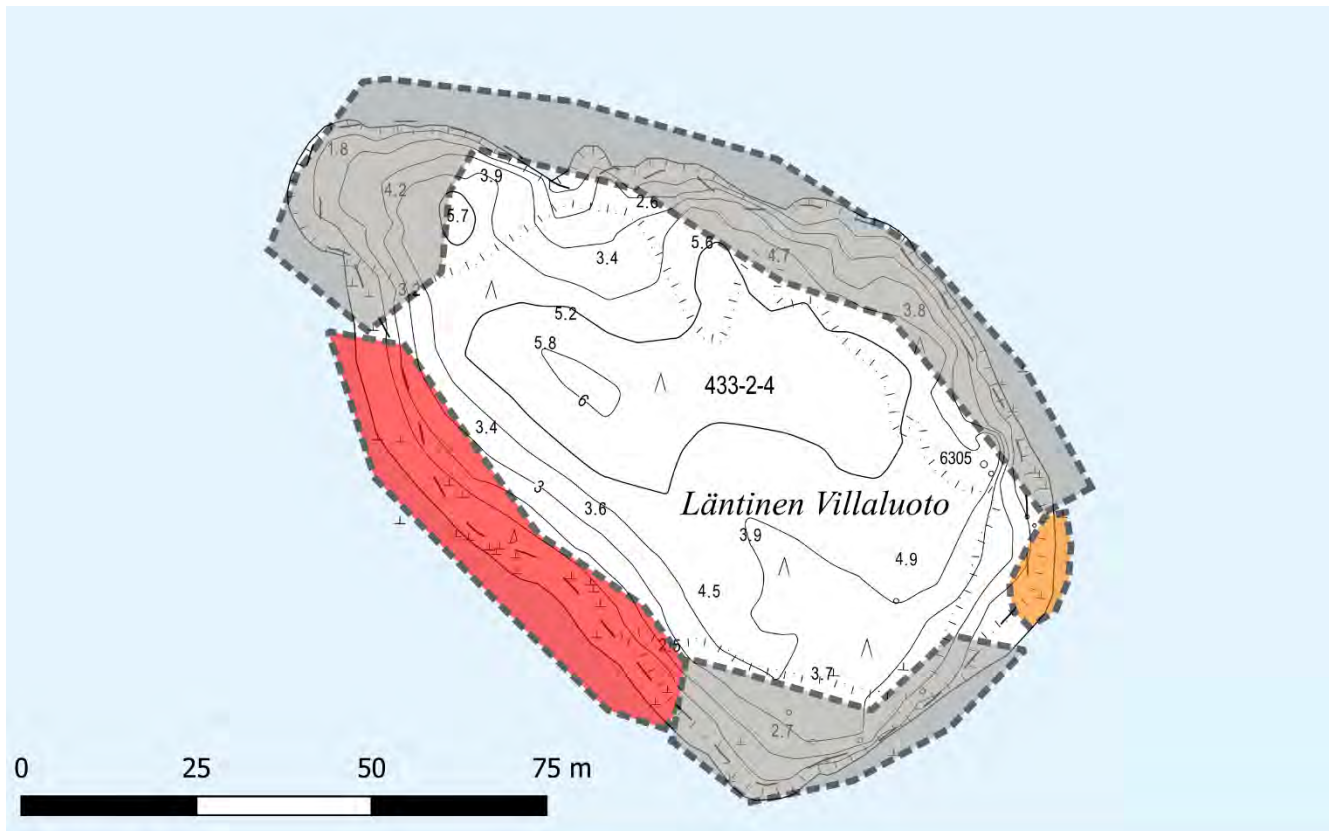
Saaresta ei havaittu vieraslajeja.






Keskiosat ovat männikkökangasta, jossa alispuuna esiintyy pääasiassa lehtipuita.



Lounaisranta on kivikoinen. Rantakasvillisuuta esiintyy kapealla vyöhykkeellä laikuittain.



Luontotyytit

-  Itämeren kivikko- ja lohkarerannat (LC)
-  Itämeren kivikkoiset niittyraunnot (NT)
-  Karut ja keskivinteiset merenrantakalliot (LC)

Läntisen Villaluodon luontoarvot.

2 ITÄINEN VILLALUOTO

Itäisen Villaluodon pinta-ala on noin 0,8 hehtaaria ja saaren korkein kohta ulottuu noin 3 metriä merenpinnan yläpuolelle. Saarta luonnehtivat männikkökankaat, jotka ulottuvat monin paikoin rantaviivaan asti.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Kallioperä on grano- ja kvartsidioriittia. Saaren länsipäässä on avokallioita. Maaperä on soraa tai moreenia, jonka päällä on humuskerros. Pääosa saaren rannoista on kivikkorantoja.

Kasvillisuus

Kasvillisuudeltaan Itäinen Villaluoto on muiden Villaluotojen kaltainen. Saari on puustoinen ja mänty on valta-puuna. Alispuuna esiintyy mm. koivua ja pihlajaa, rannoilla myös tervaleppää. Kenttäkerros on puolukkavaltainen, joskin suurelta osin voimakkaasti kulunut ja kasviton. Pohjoisosan avokallio on kulunut ja kasvillisuudeltaan köyhä. Pääosa pohjoisrannasta on kivikkoista ja suoraan metsämaaksi muuttuvaa, kun taas lounais- ja eteläranta on laakeempaa, niittymäistä rantaa, jossa on runsaasti kivikkoa. Laajin rantakasvillisuusalue on saaren eteläkärjessä, jonka tuntumassa on myös kulttuurivaikutteista suuruohostoa. Kurtturuusua esiintyy muutamina pensaikkoina suuruohoston alueella.

Arvokkaat kohteet

Saaren eteläpuoleiset vesialueet käsittäen karikon ja pienen luodon kuuluvat Helsingin tärkeisiin linnustoalueisiin. Luoto ja karikko ovat tärkeitä pesimäympäristöjä mm. tiioille.

Saaren rannat ovat lähes kokonaisuudessaan luokiteltu Itämeren rantaluontotyyppeihin kuuluviksi. Kalliot ovat karuja rantakallioita (LC). Kivikkorannat ovat kivikkoisia niittyrantoja (NT), jotka ovat edustavuudeltaan hyviä ja

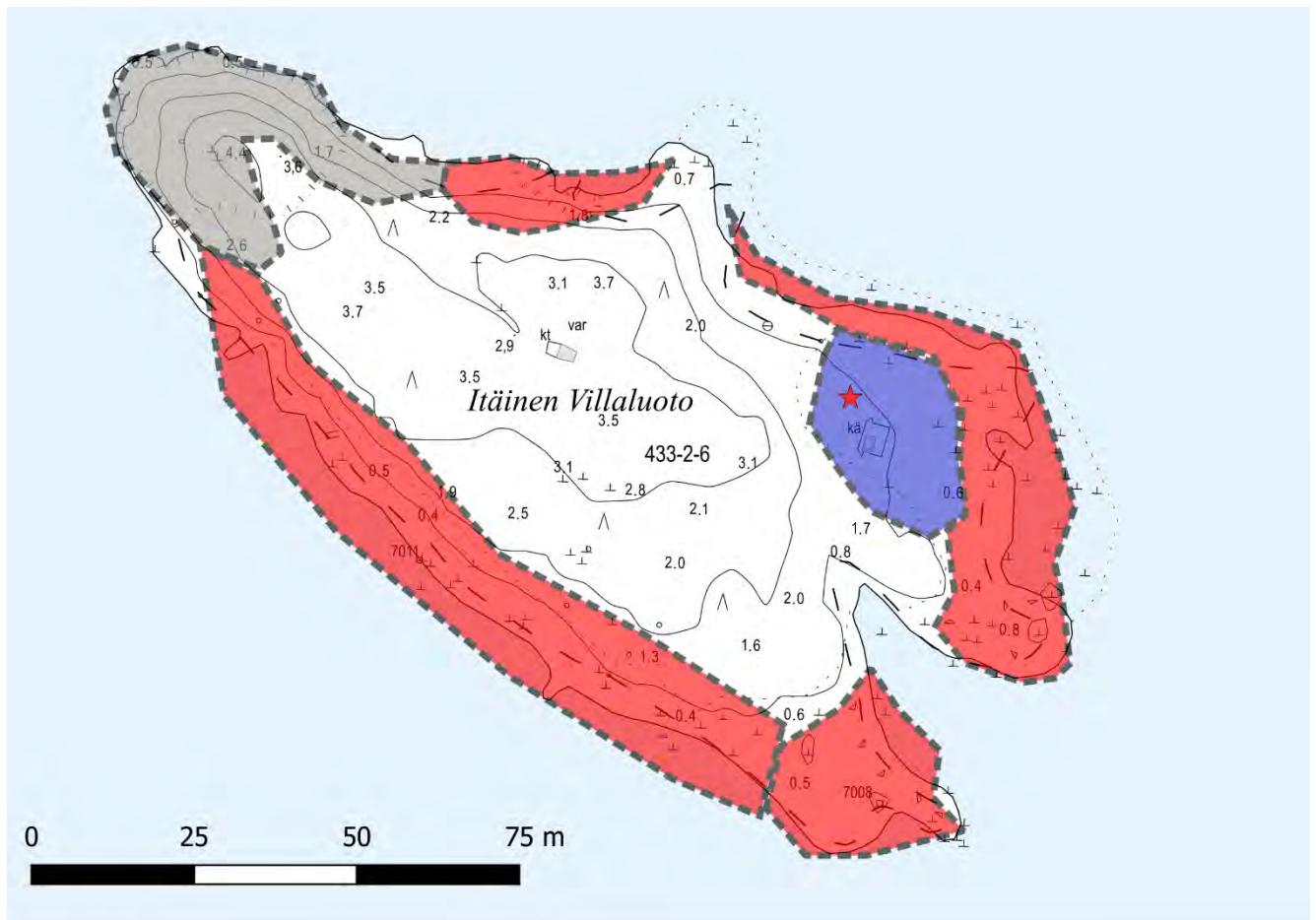
osittain erinomaisia. Saaren itäosassa on niittyrintaan kytkeytyvä suurruohosto (LC). Suurruohostoja esiintyy vähän inventoiduissa saarissa.



Keskiosassa sijaitsee keittokatos, jonka ympäristö on voimakkaasti kulunut.



Lounaisranta on kivikkoista niittyrintaa, jossa esiintyy myös somerikkoja.



Luontotyytit

- Itämeren kivikkoiset niittyrintat (NT)
- Itämeren suurruohostot (LC)
- Karut ja keskivinteiset merenrantakalliot (LC)

Vieraslajit

- ★ kurturuusu

Itäisen Villaluodon luontoarvot.

Vieraslajit

Kurturuusua esiintyy muutamina pensaikkoina suuruhoston alueella.

Saaren käyttö

Rakenteet

Saarella on hyväkuntoinen keittokatos sekä kuivakäymälä ja järjestetty jätehuolto. Pohjoisrannalla on ponttonilaituri. Telttailu on sallittu saarella.

Kuluneisuus

Saari on voimakkaasti kulunut. Luontaisimpia ympäristöjä ovat kivikkoiset niittyraivat, kun taas metsäympäristöt ja avokalliot ovat voimakkaasti kuluneita. Keittokatoksen ympäristössä on laaja kasviton alue ja saarta on selvästi käytetty pitkäaikaisempaan yöpymiseen; keittokatokseen on kertynyt tavaraa ja mm. valoja ja keittokatoksen tuntumassa on betonirenkaaseen tehty ”yrttimä”. Lounaisrannan tuntumassa havaittiin kivistä kasattu, vanha nuotiopaikka, jossa ei kuitenkaan enää ollut nähtävissä palaneita puun kappaleita.



Saaren koko puustoinen alue on voimakkaasti kulunut.








Eteläkärjessä on edustavaa, matalaa rantakasvillisuutta.

Suosituks

Saaren lounais- ja eteläosan kivikkoiset niittyraivat ovat edustavia. Näille kohteille ei suositella osoitettavaksi uutta rakentamista laajemmin. Lounaisrannalle on mahdollista sijoittaa yksittäinen pistolaituri ilman, että rantakasvillisuus kokonaisuutena heikkenee. Lounaisrannan läheisyydessä on linnuston pesimäluoto ja karikko, joten veneilyn lisääminen kyseisellä vesialueella voi heikentää pesimäympäristöjä. Saarella ei ole erityistä kulunohjaamistarvetta luonnonympäristön näkökulmasta.



Nykyiset rakenteet Rajoitusalueet

- | | | | |
|---|-------------|---|---|
|  | Käymälä |  | Alueelle ei suositella uusia laajoja rakenteita. Yksittäiset pistolaiturit soveltuvat alueelle. |
|  | Keittokatos |  | Alueelle ei suositella uusia rakenteita. |
|  | Laituri | | |

Saaren rakenteet sekä alueet, joissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

3 POHJOINEN VILLALUOTO

Pohjoisen Villaluodon pinta-ala on noin 1,2 hehtaaria ja saaren korkein kohta on noin 5 metriä merenpinnan yläpuolella. Saarta luonnehtii metsäisyys; männiköt ovat vallitsevia, mutta myös lehtipuustoa esiintyy runsaasti. Rannat ovat kivikkoisia ja kangasmaa ulottuu monin paikoin rantaviivaan asti.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Pohjoinen Villaluoto on kallioperältään amfiboliittia ja metavulkaniittia. Koko saari on soran ja moreenin peittämä eikä avokallioita esiinny.

Kasvillisuus

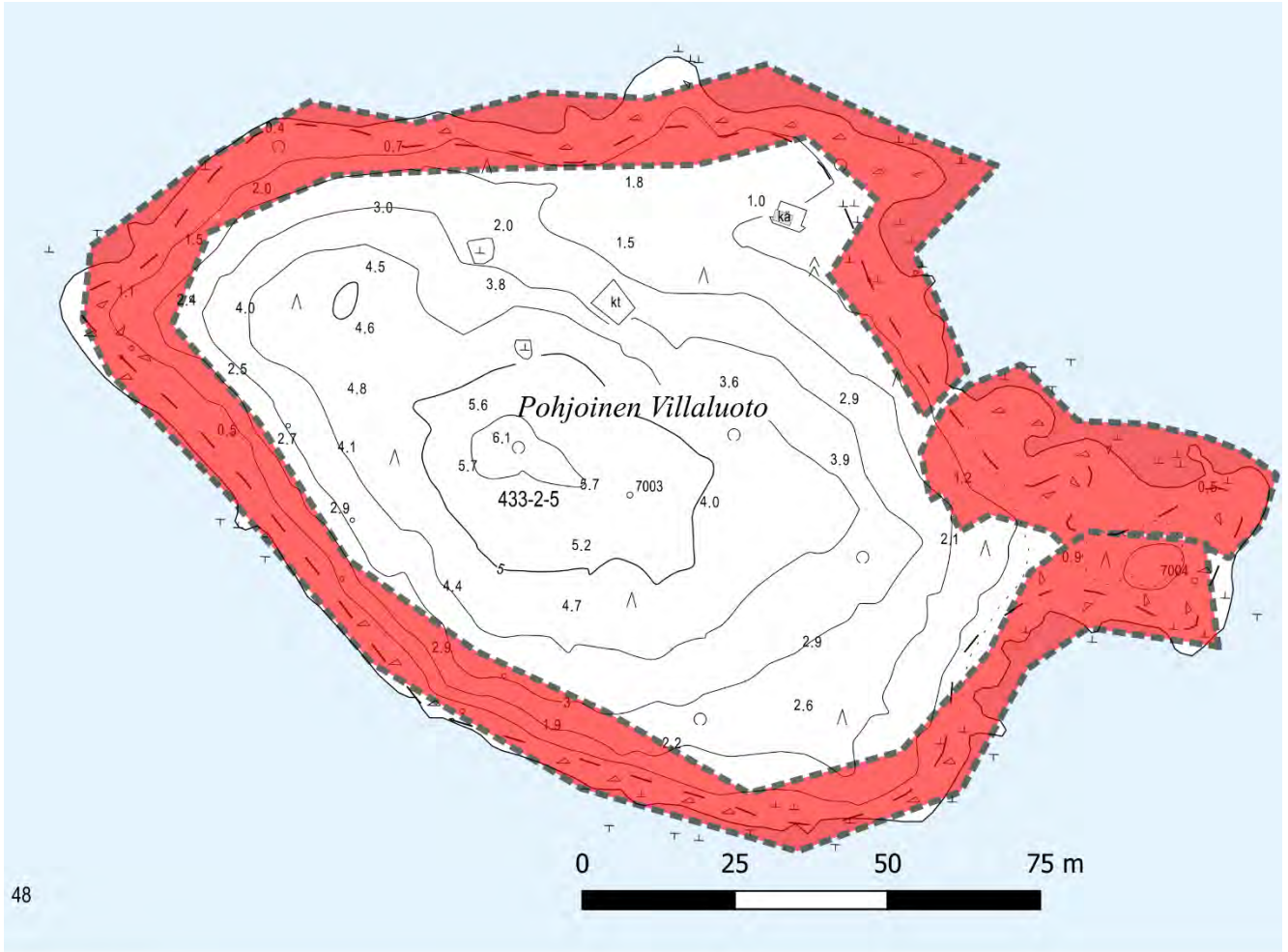
Saaren keskiosat ovat puustoisia, mustikkatyypin mäntysekametsät ovat vallitsevia. Osa männyistä on vanhoja ja kilpikaarnaisia. Eteläosan ja länsiosan metsät ovat kuivahkon kankaan männiköitä. Rannat ovat kivikkorantoja. Saaren itäpään niemi muodostaa laajemman rantaniityn matalasvuisine vyöhykkeineen ja suuruhostoitteineen. Koillisrantaa luonnehtii kapea terveleppävyö rantakivikon ja metsämaan välissä. Saaren pohjoisosassa on rehevämpää mustikkatyypin kangasta, jossa kasvaa paikin laajoina alueina kieloa, myös lehtipuustoa esiintyy yleisesti puu- ja pensaskerroksessa. Ranta-alueita luonnehtivat kivikkorannoille luonteenomainen ruohokasvillisuus. Pääasiassa kasvillisuus koostuu kivien välien kasvillisuudesta, mutta paikoin esiintyy myös laajempia matalakasvuisia ympäristöjä, joita luonnehtivat rannikki, suolavihvilä ja ketohanhikki.

Arvokkaat kohteet


Saaren rannat kuuluvat kauttaaltaan luontotyyppiin kivikkoiset niittyraivat (NT). Erityisesti itäpään niemeke on kasvillisuudeltaan edustavaa ja eteläisten rantojen kivikkorantakasvillisuus on monipuolista. Pohjoisrannassa rantakasvillisuus on niukkaa metsämaan ulottuessa lähes rantaan asti.

Vieraslajit

Saaresta ei havaittu vieraslajeja.



Luontotyytit

 Itämeren kivikkoiset niittyranat (NT)

Pohjoisen Villaluodon luontoarvot.



Saarenlänssiosassa esiintyy kielovaltaista sekametsää, jossa pihlajaa on runsaasti. Kivikkoiset niittyranat ovat monilajisia ja edustavia.

Saaren käyttö

Rakenteet

Pohjoisella Villaluodolla on grillikatos, kuivakäymälä ja järjestetty jätehuolto. Saaren lounaisrannalla on veneiden kiinnitykseen soveltuva ponttoonilaituri ja telttailu on saarella sallittu.

Kuluneisuus

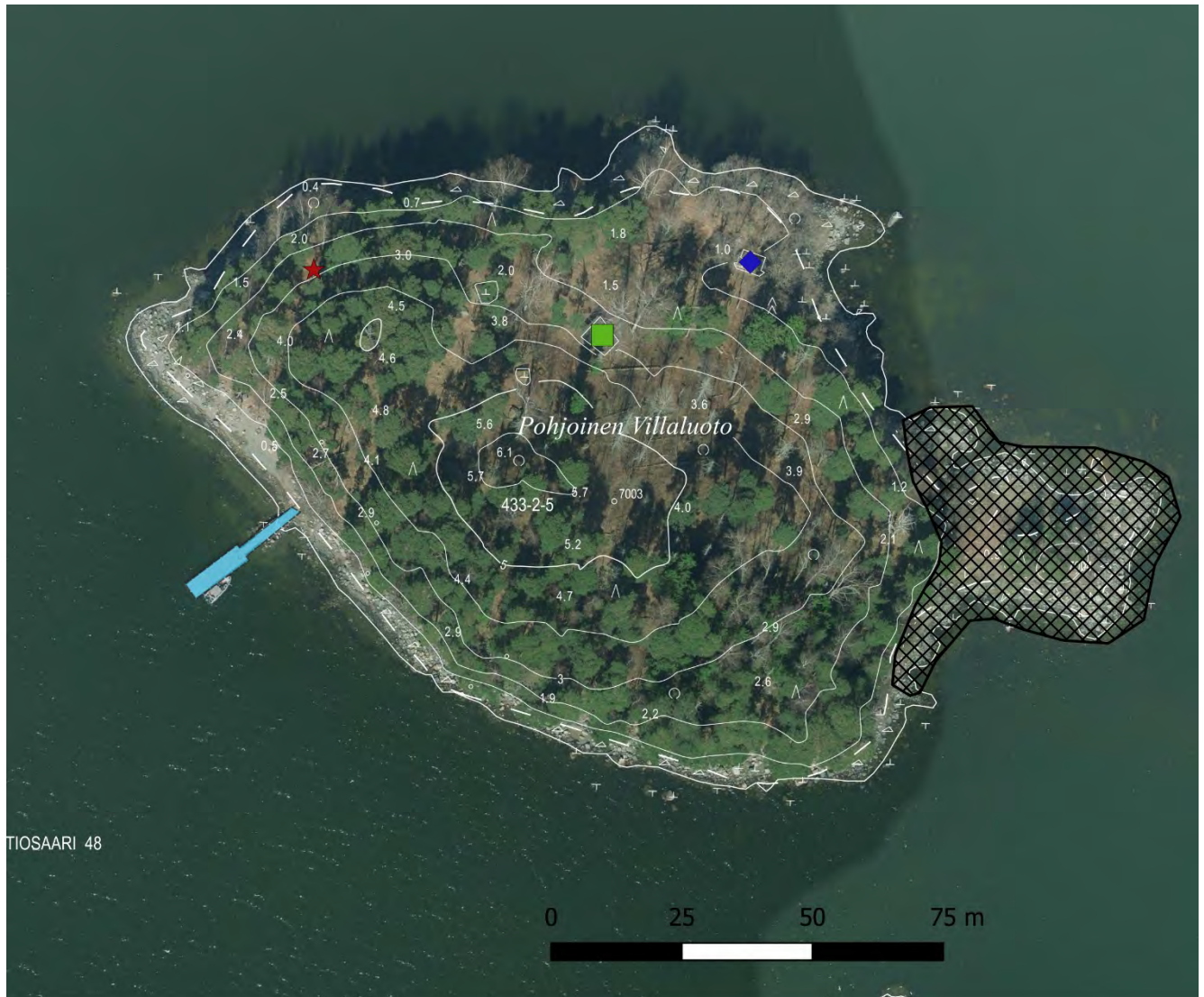
Saari on voimakkaasti kulunut virkistyskäytön seurauksena. Monin paikoin on kasvittomia pintoja alueilla, joita on käytetty telttailuun. Saarta kiertää polku. Keittokatoksen ympäristö on erittäin kulunut. Eteläiset rinteet rannan suuntaan ovat selvästi vähemmän kuluneita kuin muut saaren osat. Niittyrannoilla ei ole havaittavissa laajoja kuluneita alueita. Pohjoisrannoilla on nähtävissä eroosiota.



Saaren metsäiset osat ovat paikoitellen voimakkaasti kuluneita telttailupaikkojen ympäristössä. Kenttäkerroksen Lounaisen rannan läheisyydessä kenttäkerroksen varpukasvillisuus on monin paikoin säilynyt liikkumisen kanavoituessa poluille.

Suosituksset

Itäosan niityrannalle ei suositella osoitettavaksi rakenteita; alueella on saaren edustavinta rantakasvillisuutta.



Rakenteet

- ◆ Käymälä
- Keittokatos
- ★ Nuotiopaikka, ei virallinen

Rantarakenteet

- Laituri

Suosituksset

- ▣ Alueelle ei suositella uusia rakenteita.

Saaren rakenteet sekä alueet, jissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

4 KOTILUOTO

Kotiluoto on pinta-alaltaan noin 3,4 hehtaaria. Saaren korkein kohta kohoaa noin 10 metriä merenpinnan yläpuolelle. Saarta luonnehtivat huvila vanhoine puistoineen, keskiosan lehdot sekä korkea lakikallio ja iso siirtolohkare.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Kotiluoto on kallioperältään grano- ja kvartsidioriittia. Kallioperä on suurimmaksi osaksi irtomaiden peittämä lukuun ottamatta pohjoiskärjen korkealle kohoavia rantakallioita. Keskiosa saarta on muuta saarta alavampi ja painanne on vanhaa puistomaista puutarhaympäristöä ja lehtoa. Saaren keskiosassa on kookas siirtolohkareryhmä.

Kasvillisuus

Kotiluoto on vaihteleva kasvillisuudeltaan johtuen paljolti vanhan huvilan pihapiiristä. Saaren pohjoisosaa luonnehtii karut, kasvittomat rantakalliot ja kallioalueen lakiosan kalliomännikkö. Keskiosa saaresta on vanhaa pihapiiriä. Pihapiirin eteläreunalla on vaahteralehtoa, jota on hoidettu harventamalla muuta puustoa. Lehdon itäisellä reunalla on pieni alue ylitieheää kuusikkoa. Lounaaseen viettävä rinne on komeaa kuivan kankaan männikköä. Rannat ovat suurimmaksi osaksi kivikkoisia niittyrintoja, eteläkärjessä on pienialainen soraikko.

Pihapiiri on muuttanut saaren kasvilajistoa tuoden lajistoon puutarhalajeja, kuten syreeni, kevätesikko ja viljelty punaherukka. Pihapiirin alueella kasvaa laajalti kenttäkerroksessa vuohenputkea sekä vadelmaa. Lehtoalueella kenttäkerros on suhteellisen vaatimaton ja vadelman monin paikoin valtaama. Muita lajeja ovat mm. nokkonen, valkokuokko, vuohenputki, lehtokorte, kivikko- ja metsänalvejuuri sekä hiirenporras.

Rannat ovat kivikkoisia ja niiden kasvillisuus on kivikkorannoille luonteenomaista. Tyypillistä lajistoa ovat mesi-angervo, rantaputki, rantakukka, meriratamo ja peltovalvatti.

Arvokkaat kohteet

Itäpuoleiset vesialueet Kotiluodon ja Itäisen Villaluodon välissä käsittäen karikon ja pienen luodon kuuluvat Helsingin tärkeisiin linnustoalueisiin (Itäisen Villaluodon eteläluoto 28/17). Luoto ja karikko ovat tärkeitä pesimäympäristöjä mm. tiiroille.

Saaren keskellä on geologisesti tai geomorfologisesti arvokas kohde (Siirtolohkare, Kotiluoto 22-045, arvoluokka 1). Siirtolohkare on graniittia ja erittäin kookas.

Saaren rannat ovat lähes kokonaisuudessaan luokiteltu Itämeren rantaluontotyyppeihin kuuluviksi. Kalliot ovat karuja ja keskiravinteisia rantakallioita (LC). Kivikkorannat ovat kivikkoista niityranta (NT) ja Itämeren sora- ja somerikkoranta (LC). Saaren keskiosassa on vaahteralehtoa (NT), jota on hoidettu poistamalla muuta puustoa. Saaren poikkeuksellinen piirre on vanha, osittain villiintynyt puutarha-alue. Kivikkoiset niityrannat ovat edustavuudeltaan hyviä. Saari on poikkeuksellisen rehevä ja poikkeaa siinä mielessä useimmista muista saarista.



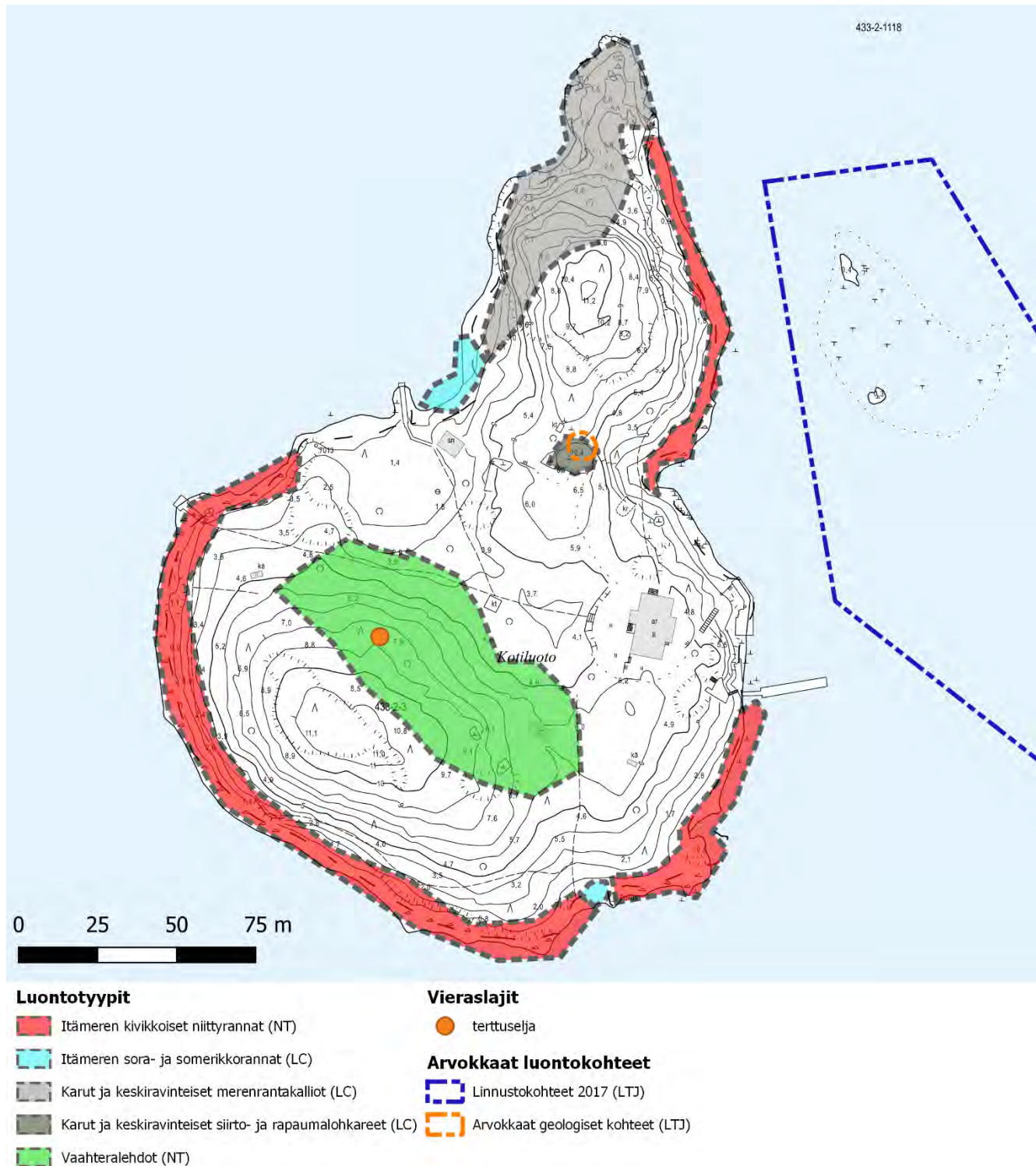
Kotiluodon kivikkorannat ovat suurimmaksi osaksi kapeita ja melko vähälajisia. Paikoin esiintyy patjamaisia matalakasvuisia niitty laikkuja.



Puutarhan reunalla on vaahteralehtoa, josta muuta puustoa on harvennettu. Saaren keskiosaa luonnehtii vanha puutarhaympäristö.

Vieraslajit

Vaahteralehdossa esiintyy pienikokoisia terttuseljoja. Isokokoisia terttuseljoja kasvaa pihapiirin pohjoisreunalla (ei osoitettu erikseen kartalla). Vanhassa puutarhassa on runsaasti kulttuurilajistoa ja puutarhalajistoa. Pihapiiriin kuuluvaksi mainitaan vuoden 1987 julkaisussa myös vieraslajeihin kuuluva jättitatar.



Kotiluodon luontoarvot.

Saaren käyttö

Rakenteet

Kotiluodossa on vanha huvila pihapiireineen ja saunarakennuksineen. Huvila on vuokrattu ja huvilan alue on yksityiskäytössä. Saaren länsipäässä on yhteyslaituri. Huvilan länsipuolen rannalla on niin ikään laiturit, jotka ovat tarkoitettu huvilan käyttöön. Saaren laitureihin on veneiden kiinnitys kielletty ja telttailu saarella on kielletty. Etelärannalla on vanha sienen mallinen uimakoppi. Pihapiirin länsiosassa on pöytäryhmä ja avogrilli, laiturin läheisyydessä kuivakäymälä. Saarella on tilaussauna. Saarella on järjestetty jätehuolto.

Kuluneisuus

Pihapiiriä hoidetaan. Rehevänä ympäristönä kulutus keskittyy kulkuväylille. Pohjoinen kallioalue on voimakkaasti kulunut. Lounaisrannan kuivalla mäntykankaalla on saarta kiertävä polku, muutoin kuluminen on suhteellisen vähäistä. Rannat ovat lähes luonnontilaisia lukuun ottamatta laiturirakenteiden ympäristöä.



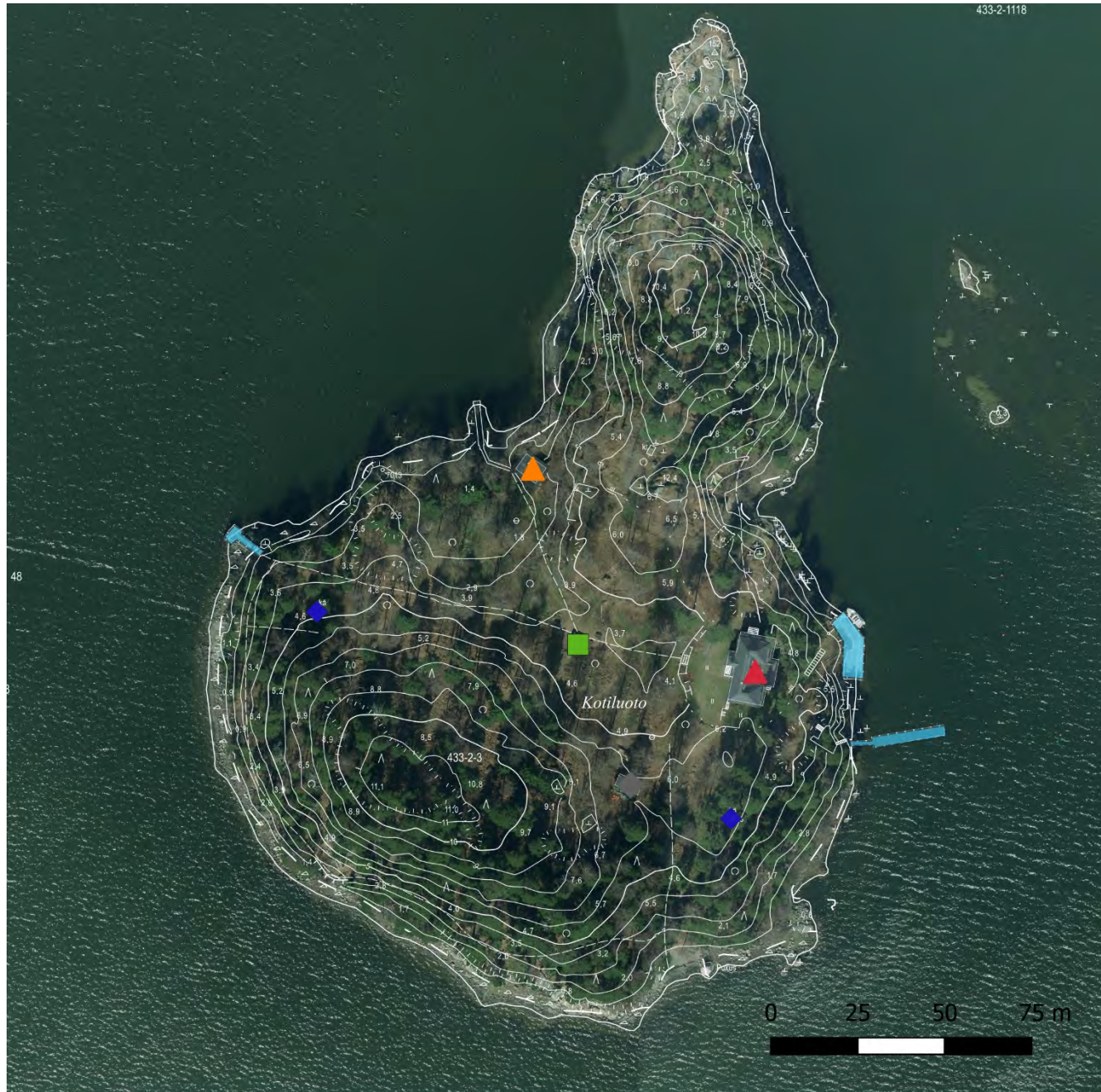
Pohjoisosan kalliomännikkö on voimakkaasti kulunut.



Itärannan venevalkaman ympäristö on kulunut. Yhteyslaituri, laituriin ei saa kiinnittää yksityisveneitä.

Suosituksset

Saaren virkistyskäytön kannalta saaren jäsentäminen virkistyskäyttöön ja yksityiskäyttöön tulisi tehdä selkeäksi. Luonnonympäristön kannalta erityistä kulunohjaamistarvetta ei ole. Vaahteralehdon hoitoa suositellaan jatkettavan tarpeen mukaan.



Rakenteet

- ◆ Käymälä
- ▲ Sauna
- Keittokatos
- ▲ Huvila
- ◆ Muu rakennus

Rantarakenteet

- Laituri

Saaren rakenteet sekä alueet, joissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

5 MALKASAARI

Malkasaari on pinta-alaltaan noin 3,4 hehtaaria ja saaren korkein kohta ulottuu noin 8 metriä merenpinnan yläpuolelle. Saarta luonnehtivat vanhat männiköt ja koivikot, keskiosan vanha pihapiiri ja voimakas virkistyskäyttö.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Malkasaari on kallioperältään amfiboliittia ja metavulkaniitteja. Kallioperä on kauttaaltaan soran ja soramoreenin peittämä lukuun ottamatta itäkärjen pientä rantakalliota. Saari on loivapiirteinen eikä jyrkkiä kalliorantoja esiinny.

Kasvillisuus

Malkasaari on luonteeltaan metsäinen. Itäosas saaresta kuusi- ja koivuvaltaista, keski- ja länsiosat mäntyvaltaisia. Koivua ja pihlajaa esiintyy yleisesti alispuuna. Metsät ovat pääasiassa mustikkatyyppin kankaita, aukkoisilla ja kuluneilla paikoilla kuitenkin heinät ovat vallitsevia tai aluskasvillisuus puuttuu. Saaren puustoa on hoidettu ja mäntyvaltaisuutta ilmeisesti suosittu.



Pohjoisrannat ovat vähäkasvisia soraikkoja, kivikkoja ja hietikkoja, jotka ovat syöpyneet monin paikoin. Eteläiset rannat ovat kivikkorantoja, joissa kasvillisuus on pääasiassa suurruoho- ja heinävaltaista.

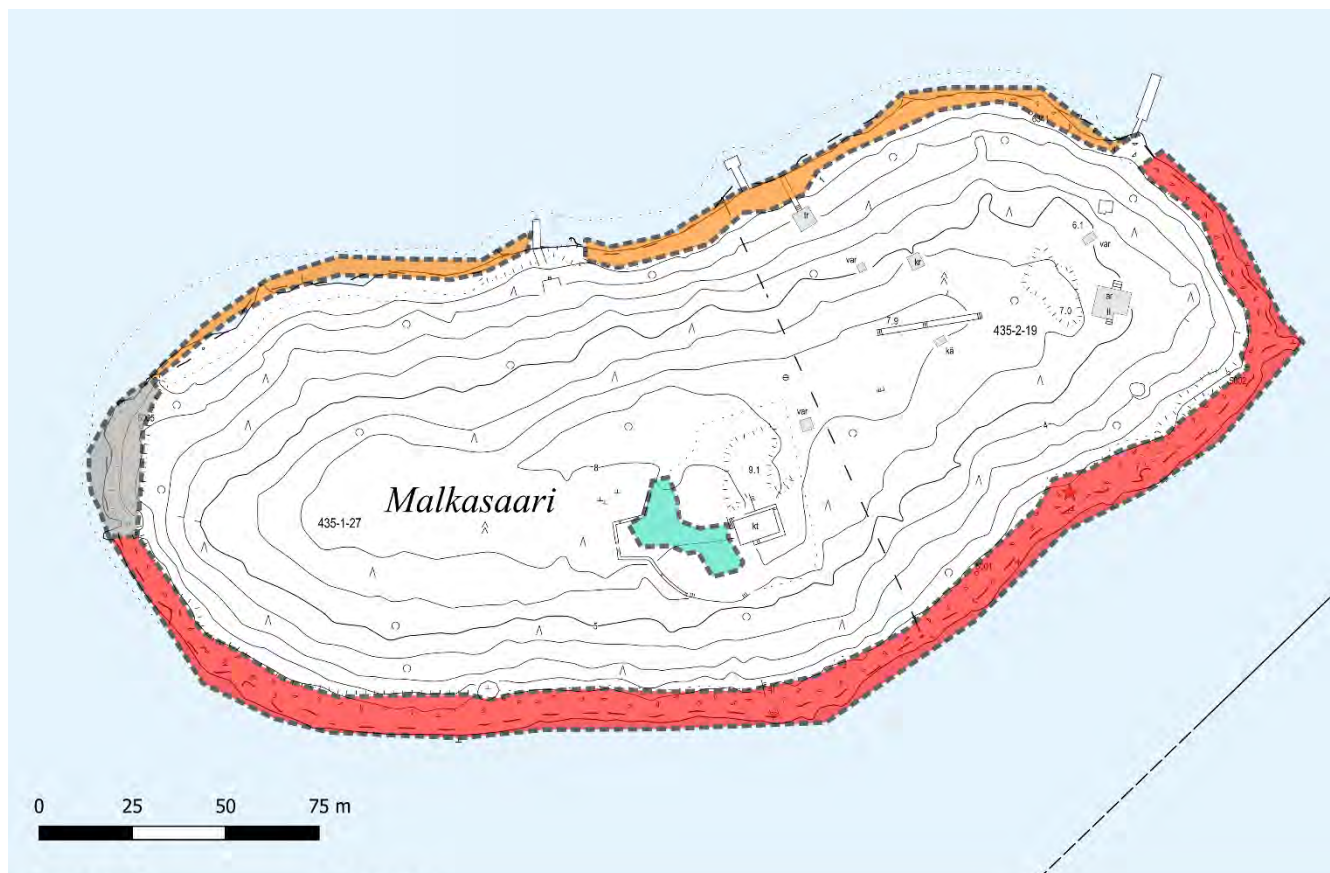
Paikoin on tiheää pihlajikkoo kasvavia aukkoja, jotka lienevät myrskykaatojen synnyttämiä. Saaren kasvillisuus on kulunutta kauttaaltaan. Rantojen kasvillisuus on monipuolisempaa etelärannoilla pohjoisrannan ollessa karu ja kulunut.



Keskiosissa puustoa on hoidettu ja harvat männiköt ovat vallitsevia. Kenttäkerros on heinävaltainen.

Arvokkaat kohteet

Malkasaaren keskiosassa, vanhan rakennuksen ja nykyisen keittokatoksen vieressä on pienialainen pienruohoketo, joka on uhanalaisuudeltaan äärimmäisen uhanalainen (CR). Keto on osittain kasvamassa umpeen ja toisaalta siihen kohdistuu kulutusta. Keto on edustavuudeltaan kohtalainen.



Malkasaaren luontoarvot.

Saaren etelärannat ovat kivikkoisia niittyarantoja (NT) ja pohjoisrannat kivikko- ja lohkarerantoja (LC). Länsikärjessä on pienialainen merenrantakallio (LC). Etelärannan kivikkoiset niittyranat ovat suhteellisen tavanomaisia, mutta edustavuudeltaan hyviä. Pohjoisranta on kasvillisuudeltaan vaatimatonta ja monin paikoin kulunutta, joten rantojen edustavuus on vain kohtalainen.

Vieraslajit

Malkasaaresta havaittiin yksi pieni kurturuusukasvusto etelärannalta. Lisäksi saaren keskiosassa keittokatoksen ympäristössä kasvaa laajalti siperianhernepensasta.

Saaren käyttö

Rakenteet

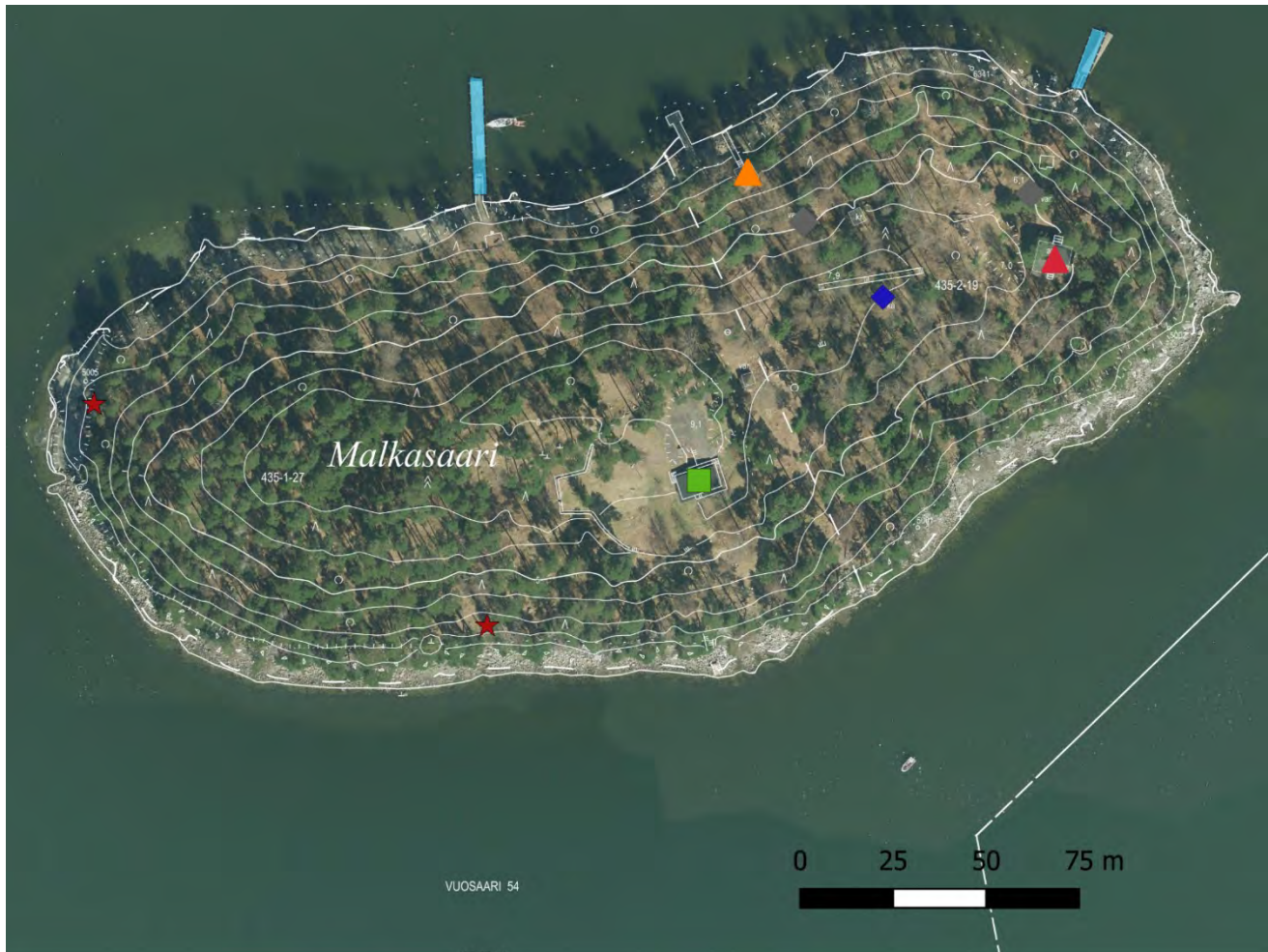
Saaren pohjoisrannalla on ponttoonilaituri, johon mahtuu kiinnittymään kymmenkunta venettä. Saarella on keittokatos, kuivakäymälä ja järjestetty jätehuolto. Saaren sauna on vuokrasauna. Keittokatoksen yhteydessä on avointa kenttää, jossa on mm. lentopalloverkon tolpat. Saarella on myös laiturin luona opastustaulu. Saarella on telttailu sallittua.



Saaren keskiosat ovat voimakkaasti kuluneita, mutta myös aluskasvillisuudeltaan hyvin säilyneitä osia on jäljellä.



Saarella on hyvät palvelurakenteet. Pohjoisrannalla on havaittavissa voimakasta eroosiota kulkemisesta johtuen.

**Rakenteet**

- ◆ Käymälä
- ▲ Sauna
- Keittokatos
- ▲ Huvila
- ◆ Muu rakennus
- ★ Nuotiopaikka, ei virallinen

Rantarakenteet

- Laituri

Saaren rakenteet sekä alueet, joissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

6 SATAMASAARI ja PIKKU SATAMASAARI

Satamasaari on pinta-alaltaan noin 3,9 hehtaaria ja saaren korkein kohta kohoaa noin 7 metriä merenpinnan yläpuolelle. Satamasaarta luonnehtii mökkiasutus ja siihen liittyvä kulttuurivaikutteinen puutarhakasvillisuus.

Pikku Satamasaari sijaitsee Satamasaaren pohjoispuolella kapean salmen erottamana. Pikku Satamasaari on pinta-alaltaan noin 0,3 hehtaaria ja saaren korkein kohta on vain noin 1,5 metriä merenpinnan yläpuolella. Saari on laakea ja käytännössä mökkien täyttämä.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Satamasaari ja Pikku Satamasaari ovat kallioperältään amfiboliittia ja metavulkaniitteja. Satamasaassa avokalliota esiintyy saaren pohjois- ja länsiosassa, muutoin kallioperä on maapeitteinen. Rannat ovat paikoin kallioisia, suurimmaksi osaksi kivikko- ja sorarantaisia. Rantoja on monin paikoin muokattu mökkien edustoilla kiviä siirtämällä rantapoukamiksi.

Pikku Satamasaari on laakea ja laakeita rantakallioita esiintyy saaren pohjois- ja luoteisrannalla. Muuten rannat ovat kivikkorantoja. Keskiosa saaresta on ohuelti maapeitteinen.

Kasvillisuus

Satamasaari on luonteeltaan kulttuurivaikutteinen, luonnonkaltaisia ympäristöjä on hyvin vähän. Rannat ovat osittain luonnontilaisen kaltaisia, mutta monin paikoin muokattuja. Saari on kauttaaltaan puustoinen muutamaa rantakalliota lukuun ottamatta. Pohjoisosassa on kalliomännikköä, vallitsevana ovat tuoreen kankaan ja kuivahkon kankaan mäntysekametsät. Mökkiasutus istutuksineen on muuttanut kasvillisuutta. Lehtipuustoa esiintyy suhteellisen yleisesti, erityisesti ranta-alueilla kasvaa tervaleppää.

Pikku Satamasaari on niin ikään yhtä pihapiiriä. Kivikkorannoilla on monipuolinen kivikkorantojen kasvillisuus. Puustoinen keskiosa on kulttuurivaikutteinen mökkiasutuksen seurauksena. Puusto käsittää vanhoja mäntyjä, joitakin kookkaita koivuja ja yksittäisiä tervaleppiä.



Satamasaaren pohjoispohjukassa on soraikkorantaa, joka on venevalkamana. Pihapiirien yhteydessä on runsaasti puutarhakasvilajistoa, kuvassa japanintatarta.



Keskiosassa saari on paikoin rehevämpää ympäristöä. Kulkureitit ovat kuluneita. Kivikkorannat ovat monin paikoin muuttuneita.



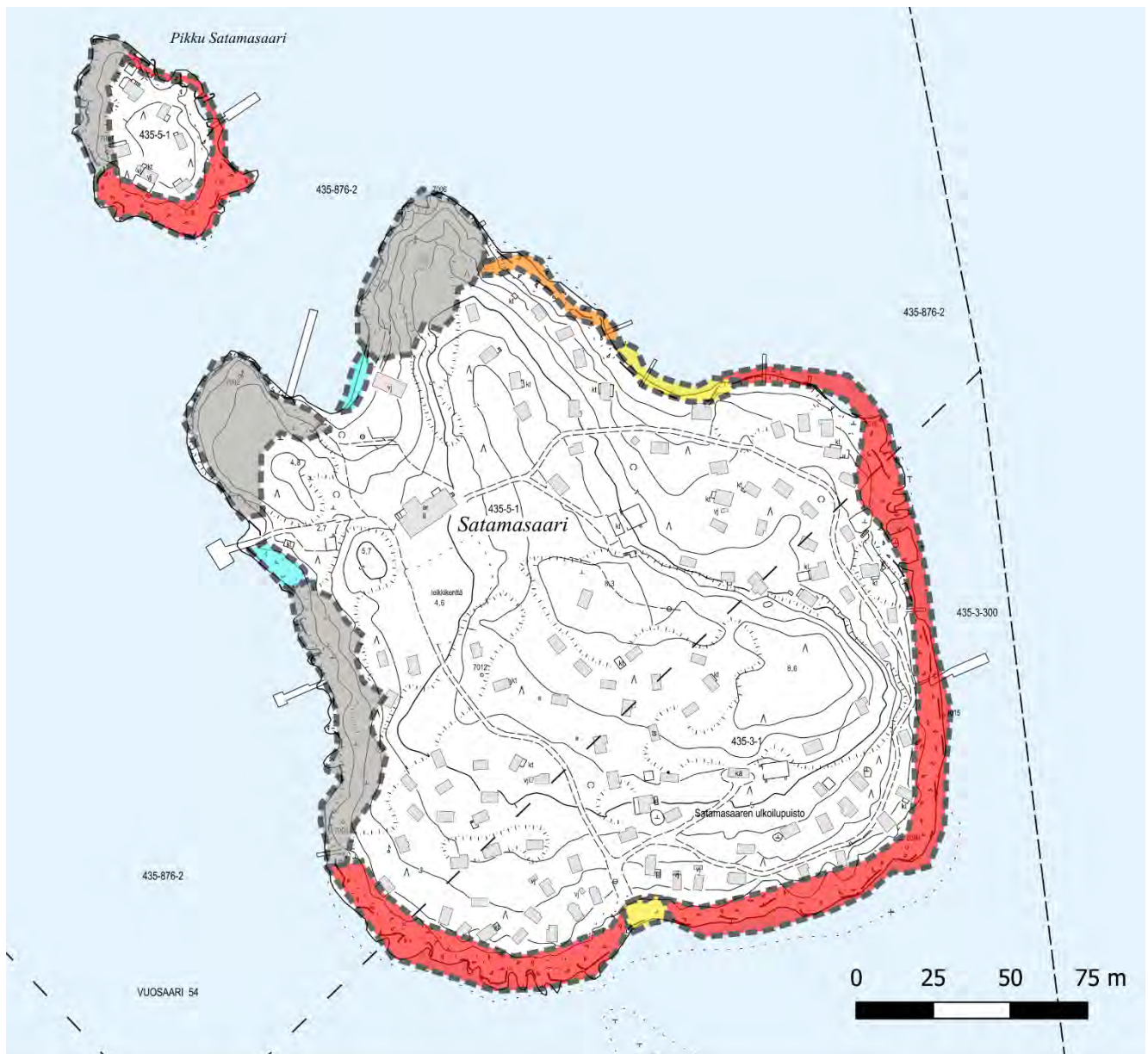
Pikku Satamasaaren etelärannat ovat kivikkorantaa. Saari on mökkien täplittämä.

Arvokkaat kohteet

Satamasaaren etelä- ja koillisrannalla esiintyy pienialaisesti hiekkarantaa. Molemmat hiekkarannat ovat edustavuudeltaan heikkoja; rannat ovat voimakkaassa käytössä ja niiden kasvillisuus on luontaisestikin niukkaa.

Kyseiset hiekkarannat ovat tyypillisiä pienialaisia hiekkarantakaistaleita, joille ei muodostu varsinaista hiekkarantojen luonteenomaista kasvillisuutta. Saaren etelä- ja itärannat ovat kivikkoisia niittyrantoja (NT). Kivikkorannat ovat monin paikoin muuttuneet mökkien rantavalkamien rakentamisen takia, mutta kivikkokasvillisuus on kohtalaisen edustavaa.

Pikku Satamasaaren rannat ovat kivikkoisia niittyrantoja (NT) sekä pohjois- ja luoteisosan merenrantakallioita (LC). ranta-alueet ovat paljolti muuttuneita, vaikkakin monipuolista rantakasvillisuutta esiintyy erityisesti eteläkärjen niittyrannalla.



Luontotyypit

- Itämeren hiekkarannat (EN)
- Itämeren kivikko- ja lohkarerannat (LC)
- Itämeren kivikkoiset niittyrannat (NT)
- Itämeren sora- ja somerikorannat (LC)
- Karut ja keskivinteiset merenrantakalliot (LC)

Satamasaaren ja Pikku Satamasaaren luonnon arvokohteet.

Vieraslajit

Rannoilla ei havaittu vieraslajeja. Mökkiympäristössä on runsaasti puutarhalajistoa ja mm. useammassa paikassa haittalajeiksi luokiteltua japanintatarta.

Saaren käyttö

Rakenteet

Satamasaaresta ei esitetä erikseen rakenteita, koska saari on lähes kauttaaltaan mökkiasutuksen luonnehtima. Lähes koko Satamasaari on yhtä pihapiiriä. Saarella on jätehuolto, opastustaulu ja yhteyslaituri. Julkisen tilan ja yksityiskäytössä olevien mökkialueiden erottaminen toisistaan on paikoitellen vaikeaa. Rakenteita ei ole esitetty erillisellä kartalla. Pikku Satamasaari on käytännössä yksityisaluetta.

Kuluneisuus

Saaret ovat voimakkaasti kuluneita ja kasvillisuudeltaan muuttuneita. Ranta-alueet ovat paikoin säilyttäneet luontaisen kasvillisuutensa. Erityisesti vähäiset kallioalueet ovat voimakkaasti kuluneita.

Suosituks

Ei erityisiä suosituksia.

7 ISO IILUOTO

Iso liluoto on pinta-alaltaan noin 3,7 hehtaaria ja korkein kohta on noin 5 metriä merenpinnan yläpuolella. Saari on virkistyskäyttösaari, jossa on runsaasti virkistyskäyttörakenteita. Saarta luonnehtivat laajat ja laakeat rantakalliot ja läntisen osa reheväpuustoinen lehto- ja luhtaympäristö.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Iso liluoto on kallioperältään gabroa. Saaren itä- ja keskiosa sekä länsiosan rannat muodostuvat laajoista avokallioista, jotka ovat itä- ja keskiosassa laakeita. Länsiosassa kalliit kohoavat jyrkästi merestä. Saaren länsiosaa peittävät rantakallioita lukuun ottamatta ohuet maapeitteet.

Kasvillisuus

Saaren itäosaa luonnehtivat karut rantakalliot ja harvamännikköinen kalliometsä. Kasvillisuutta on hyvin vähän. Keskiosa on laakeampaa kalliota, jonka päällä on osin ohut ja voimakkaasti kulunut maakerros. Länsiosa saaresta on kuivahkoa kangasta sekä keskiosassa rehevämpää lehto- ja korpiympäristöä.

Korvipainanne on erityisen rehevä ja monilajinen. Valtapuuna on tervaleppä, sekapuuna esiintyy koivua, kuusta, raitaa, pihlajaa ja terttuseljaa. Korvipainanteessa ja viereisellä lehtoalueella esiintyy pensaskerrossessa punaherukkaa, taikinamarjaa ja metsäruusua. Ranta-alueet ovat lajistollisesti melko vaatimattomia. Korven ja rannan väliin on muodostunut pieni ruovikkojuotti.



Iso lilluodon itäosassa on laajat rantakalliot. Keskiosassa on voimakkaasti kulunutta rantaa, jossa on soraikkoo.



Etelärannalla esiintyy paikoin matalakasvuista kivikkorantojen kasvillisuutta, joka on osittain kulunutta. Keski-osan lehtokorpi on erittäin rehevä.



Kalliokieli muodostaa paikoitellen isoja kasvustoja. Länsiosan puustoinen ympäristö on kuivahkoa kangasta.

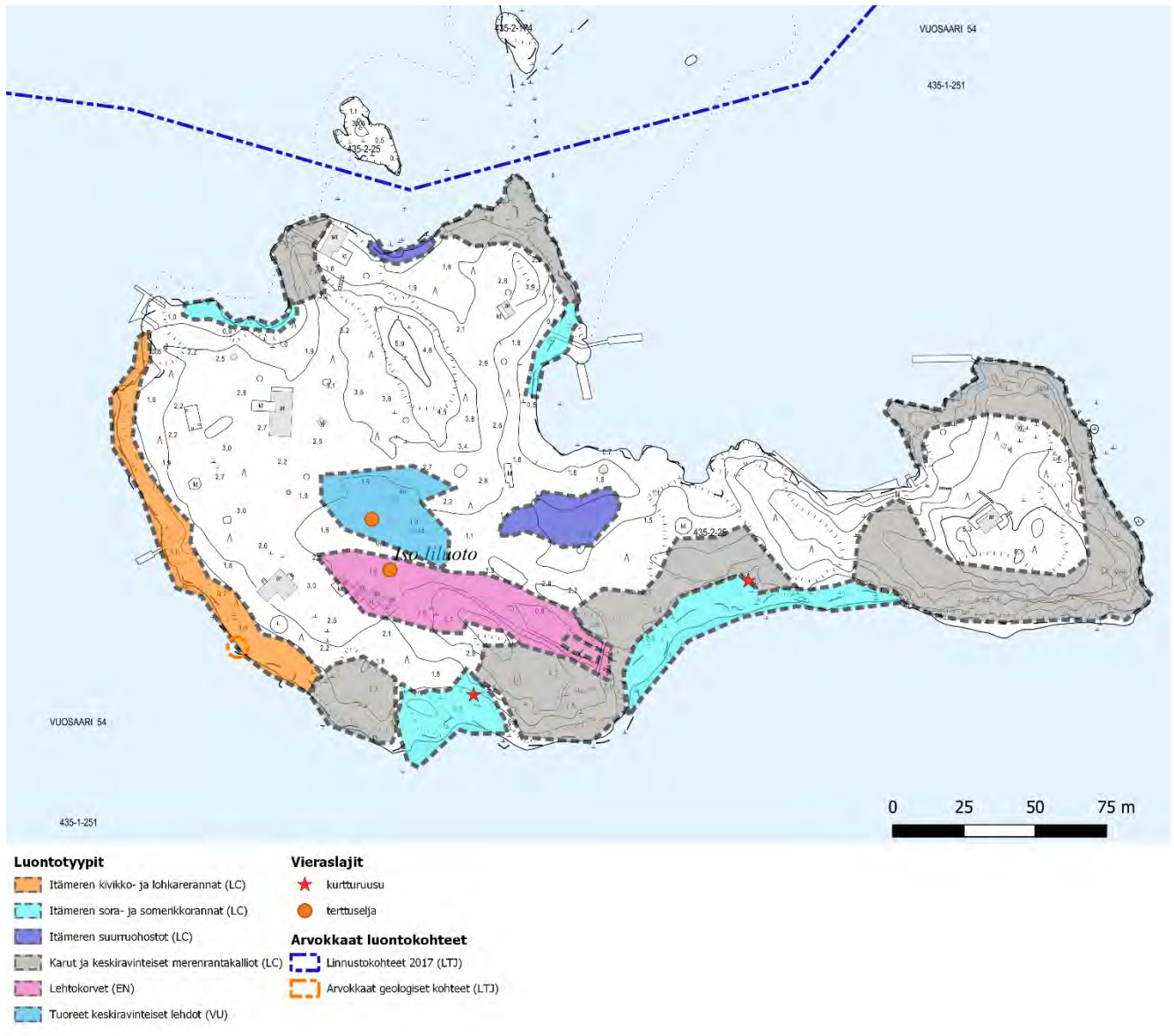
Arvokkaat kohteet

Saaren lounaisrannalla on geologisesti ja geomorfologisesti arvokkaaksi kohteeksi luokiteltu siirtolohkare (siirtolohkare, Iso illuoto 22-046, arvoluokka 2).

Saaren keskiosassa on uhanalaista lehtokorpea (EN) ja keskiravinteista lehtoa (VU). Muut saaren luontotyytit ovat säilyviä (LC). Lehtokorpi on edustavuudeltaan hyvä. Korpi on länsiosastaan jossain määrin kulttuurivaikutteinen (nokkonen ja terttuselja). Ranta-alueiden luontotyytit eivät ole erityisen edustavia paljolti voimakkaan kulutuksen takia.

Vieraslajit

Etelärannalta havaittiin kaksi erillistä kurturuusukasvustoa, jotka olivat muutamien neliöiden laajuisia. Saaren läntisessä keskiosassa esiintyy terttuseljaa suhteellisen yleisesti rehevimmillä alueilla.



Iso Iiluodon luontoarvot.

Saaren käyttö

Rakenteet

Saarella on kattavasti virkistyskäyttöä palvelevia rakenteita sekä laaja venesatama. Niin sanottuja luvattomia nuotiopaikkoja ei havaittu Rantakalliolla on muutamien paikoin puupenkkejä.

Kuluneisuus

Kasvillisuus on voimakkaasti kulunutta saarella. Kulkureitit ovat leveitä ja kasvittomia, saaren keskiosassa on laajoja kasvittomia pintoja. Kallioalueet ovat myös voimakkaasti kuluneita. Korpipainanne on polkuja lukuun ottamatta säilynyt kulumattomana. Saaren länsiosassa on rakennuksia ja pelikenttä, joiden ympäristöt ovat kuluneet voimakkaasti.



Iso Iiluoto on voimakkaasti kulunut. Kallioalueilla risteilee polkuja ja kasvillisuus on osittain kulunut kokonaan. Rakennusten ympäristöt ovat laajalti kuluneita. Polut ohjaavat kohtalaisesti liikkumista rehevimmissä ympäristöissä. Nykyiset puiset kulkusillat ovat huonokuntoisia.

Suosituks

Lehtokorpialueelle ei suositella osoitettavaksi rakenteita. Nykyisten polkujen lisäksi kohteen poikki ei tulisi rakentaa uusia polkuja. Nykyiset polut kohteen poikki suositellaan toteutettavaksi "kävelysilloina", jolloin liikkuminen kanavoituu selvästi poluille. Nykyiset puiset kulkukäytävät ovat huonokuntoisia.

Vieraslajien poisto on suositeltavaa. Kurturuusujen poisto on toistaiseksi helppoa, koska laji ei ole levinnyt laajasti saarella.



- | Rakenteet | Rantarakenteet | Suosituks |
|---------------|----------------|--|
| ◆ Käymälä | ▭ Laituri | ▨ Alueelle ei suositella uusia rakenteita. |
| ▲ Sauna | | |
| ■ Keittokatos | | |

Saaren rakenteet sekä alueet, joissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

8 PIKKU LEIKOSAARI

Pikku Leikosaaren pinta-ala on noin 1,2 hehtaaria. Saarelle on luonteenomaista kallioisuus. Saaren korkein kohta on noin 6 metriä merenpinnan yläpuolella. Pikku Leikosaari on Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen hallinnassa oleva virkistysaari.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Kallioperä on grano- ja kvartsidioriittia. Pääosa saaresta on avokalliota. Keskiosissa saarta kallion pinnalla on ohut maakerros. Rannat ovat suurimmaksi osaksi kalliorantoja. Etelä- ja itärannoilla on joitakin kivikkorantoja, joiden yhteydessä esiintyy hienompaakin maa-ainesta. Kalliot ovat monin paikoin silokallioita.

Kasvillisuus

Koko saari on voimakkaan kulutuksen alainen ja rantakallioilla esiintyy ainoastaan kulutusta kestäviä jäkälä- ja sammallajeja. Rantakasvillisuutta esiintyy pienialaisista rantakivikoissa sekä rantakallioille kertyneillä maa-aineslaikuilla. Keskiosa saaresta on kuivaa mäntykangasta, joka on voimakkaasti kulunut, pohjakasvillisuus on muuttunut heinävaltaiseksi monin paikoin. Männyn ohella kasvaa vain yksittäisiä koivuja. Saaren pohjoisosassa ylimmällä kohdalla on avokallioiden yhteydessä ketomaista, heinävaltaista kasvillisuutta, joka on voimakkaan kulutuksen alaista.

Arvokkaat kohteet

Saaren lounaisranta on arvokas kasvikohte (luokka II). Rajaus käsittää rantakallioita sekä kallioiden välisiä kivikkorantoja, joissa on kasvipeitteisille kivikkorannoille luonteenomaista lajistoa. Huomionarvoisia lajeja ovat suomyrtti, isorantasappi sekä jouhiliukka (alueellisesti uhanalainen). Kohteen kuvauksen perusteella arvokas kasvillisuus sijoittuu kallioalueiden ulkopuolelle pienialaisille kivikkorantalaikuille.

Luontotyypeistä saarella esiintyy sora- ja somerikkorantaa (LC), karuja ja keskiravinteisia merenrantakallioita (LC) sekä kaakkoiskärjessä Itämeren kivikko- ja lohkareranta (LC). Lounaisrannan kallioalue on rikkonainen ja se käsittää myös kivikkoisia osia, joissa esiintyy kasvillisuutta. Lounaisrannan kasvipeitteiset osat ovat edustavia ja vain vähän kuluneita.

Vieraslajit

Saaresta ei havaittu vieraslajeja.



Saaren keskiosan kulunutta kallioympäristöä.



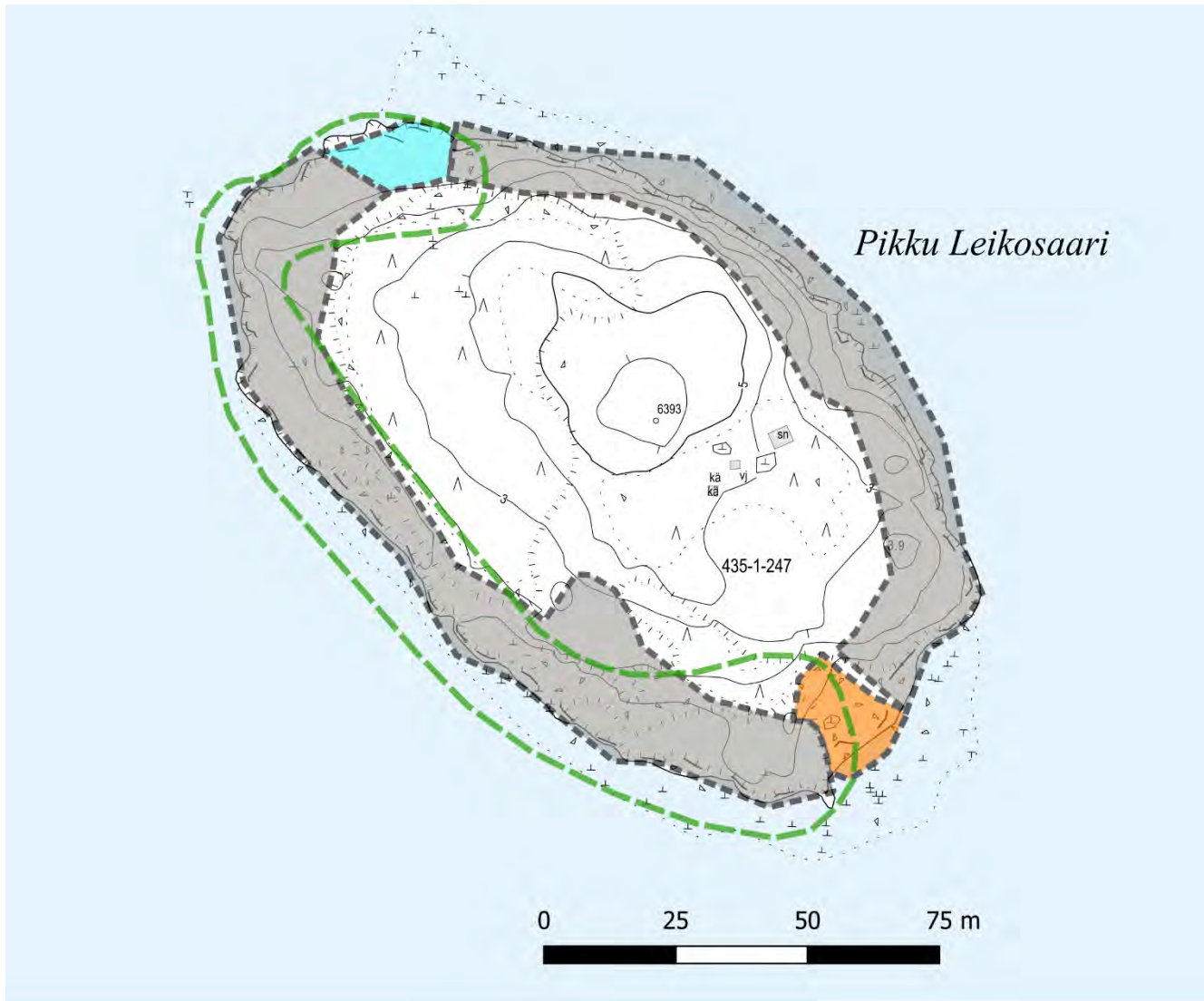
Lounais- ja länsirannan kasvipeitteistä kivikko- ja kalliorantaa.



Itärannan jyrkkiä silokallioita, joissa on runsaasti kiinnityskoukkuja.



Pohjoisosan kuivaa kangasta, joka on voimakkaasti kulunut.

**Luontotyytit**

- Itämeren kivikko- ja lohkarerannat (LC)
- Itämeren sora- ja somerikkorannat (LC)
- Karut ja keskiravinteiset merenrantakalliot (LC)

Arvokkaat luontokohteet

- Arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistokohteet (LTJ)

*Pikku Leikosaaren luontoarvot.***Saaren palvelut**

Pikku Leikosaari on Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen virkistysalueena. Saarta käytetään päiväretkikohteena sekä yöpymiskohteena.

Saaressa on saunarakennus, kuivakäymälä ja useita tulipaikkoja. Telttailu on sallittu. Venelaitureita ei ole, mutta koillisrannan kalliossa on runsaasti kiinnitysrenkaita. Kalliolla on pieni uimalaituri. Koillisosan kallioranta on jyrkkä ja veden syvyys sallii isompien veneiden rantautumisen. Muut rannat ovat kallioisuudesta sekä matalammasta rannasta johtuen haastavia rantautumiseen. Luoteisrannan kalliossa on myös muutamia kiinnityskoukuja.

Kuluneisuus

Koko saari on voimakkaasti kulunut, mikä ilmenee keskiosien kasvipeitteisillä alueilla hyvin niukkana varpukasvillisuutena. Rantakallioilla esiintyy sammalista ja jäkälistä vain voimakasta kulutusta kestävät lajit. Rantakasvillisuutta esiintyy etelä- ja lounaisrannoilla kallioiden välisillä kivikkoisilla rannan osilla, joissa kasvillisuudessa ei ilmene erityisemmin kuluneisuutta.



Pikku Leikosaari on lähes kauttaaltaan voimakkaasti kulunut. Saaresta havaittiin yksi epävirallinen nuotiopaikka lounaisrannalta.

Suositukset

Saari on virkistyskäyttösaari. Kasvillisuuden osalta saarella ei havaittu sellaisia luontotyyppisiä tai kasviyhdyksuntia, jotka edellyttäisivät erityisesti kulun ohjausta. Lounaisrannan kasvipeitteisellä kivikkorannalla on rannan myötäinen polku, jonka kohdalla kasvillisuus on kulunut. Kivikkorannoilla kasvillisuus on säilynyt edustavana eikä merkittävää kulumista ole havaittavissa.

Saarella on kattavat palvelut, jotka ovat hyvissä sijainneissa. Nykyisin veneille on kiinnittymispaikkoja saaren itärannalla (kiinnityskoukkuja kalliolla). Rantautumiseen soveltuvat parhaiten edellä mainitut paikat, koska muutoin rannat ovat kivikkoisia. Luoteiskärjessä on loiva kallioranta ja pieni soraikko, jotka soveltuvat kajakkien ja kanoottien rantautumiseen. Luoteisrannalle voidaan osoittaa lv-alue, mutta se pitää rajata kallioalueelle.



- | Rakenteet | Rantarakenteet | Suosituksset |
|--------------|--------------------------------------|--|
| ◆ Käymälä | ▭ Veneiden kiinnityspaikat, nykyiset | ▣ Alueelle ei suositella uusia rakenteita. |
| ● Lipputanko | | |
| ▲ Sauna | | |
| ★ Tulipaikka | | |

Saaren rakenteet sekä alueet, joissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

9 HUOMENLAHJA

Huomenlahja on pinta-alaltaan noin 0,8 hehtaaria ja saaren korkein kohta ulottuu noin 8 metriä merenpinnan yläpuolelle. Saarelle on luonteenomaista kallioisuus sekä jyrkät kalliorannat. Keskiosassa on vain vähän sekapuustoa.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Huomenlahja on noin 9,80 hehtaarin kokoinen kalliosaari. Saarelle on luonteenomaista kalliorantojen jyrkkyys ja saaren suhteellisen korkea profiili. Saaren kallioperä koostuu magmakivistä, kuten amfiboliitista. Saari on kokonaisuudessaan tyynylaavamuodostumaa, joka on syntynyt laavan purkautuessa vedenpinnan alapuolelle. Saari on valtaosaltaan avokalliota. Ainoastaan keskiosiin ja muutamaan kalliohalkeamaan on kertynyt irtaimia maaleja. Saaren eteläpäässä on kaksi graniittista siirtolohkareta.

Kasvillisuus

Valtaosa saaresta on avokalliota, jossa kasvillisuutta esiintyy lähinnä kallioiden raoissa. Rakokasvillisuudessa vallitsevat heinät, mutta laajemmissa raoissa ja paikoilla, joihin on kertynyt maannosta, esiintyy myös ruohokasvillisuutta, kuten ranta-alpi, rantakukka, iso- ja keltamaksaruoho, maitohorsma, sarjakeltano ja ruohosipuli. Keskiosassa saarta esiintyy varpukasvillisuutta ja pieniä kosteikkoja. Keskiosassa on harvaa puustoa, joka koostuu pääasiassa männyistä. Lehtipuista koivua ja haapaa esiintyy jonkin verran parissa kallion painanteessa. Kalliolle on kerääntynyt paikoin maannosta ja kalliolla esiintyy ketomaista kallioiden kasvillisuutta, jossa valtalajeina ovat metsälauha, lampaannata ja keltamaksaruoho. Kalliokielloa ja kielloa esiintyy saaren eteläpäässä kalliohalkeaman tyvellä.

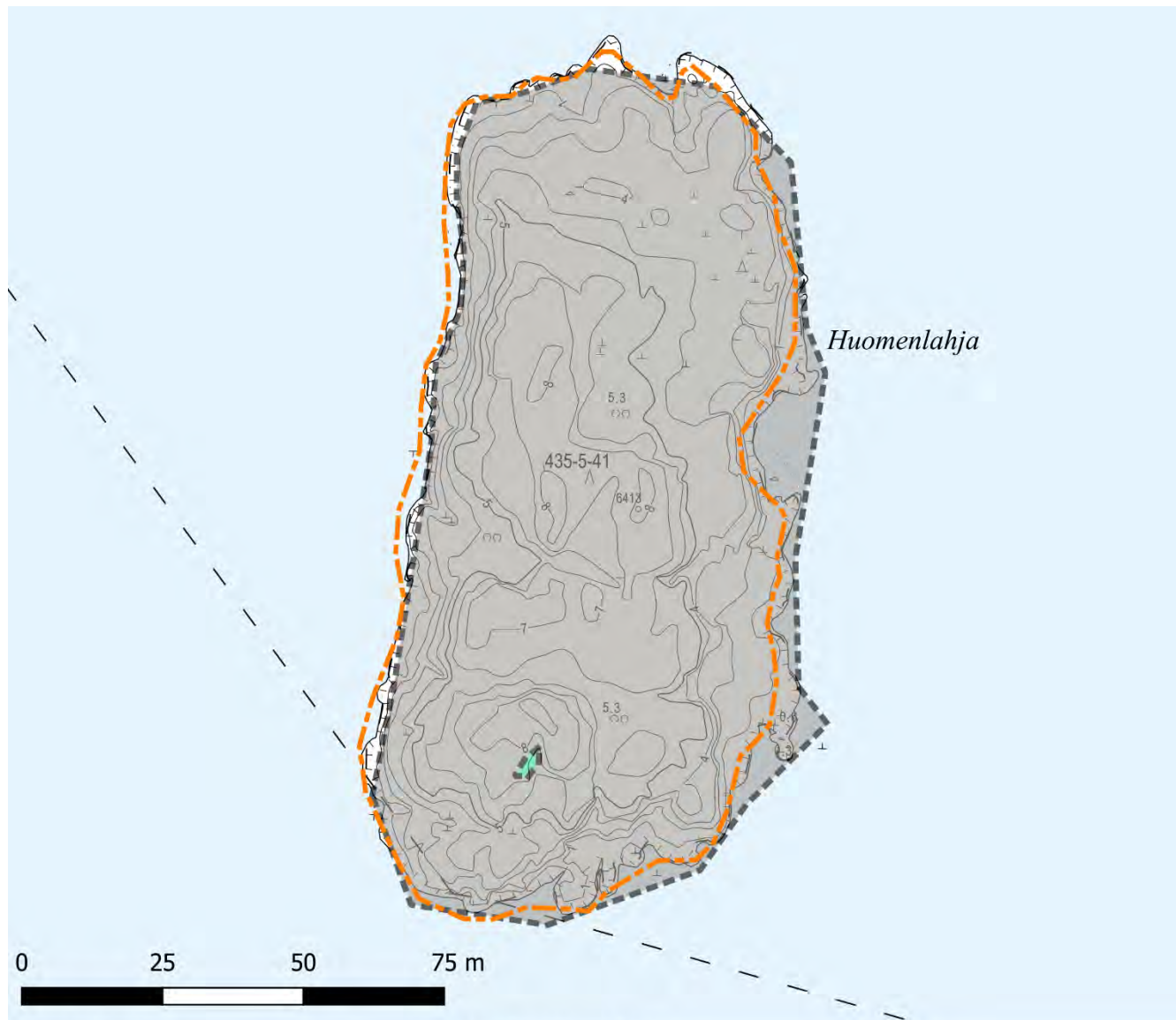
Linnusto

Inventointiaikana Huomenlahjalla oli huomattavan paljon kala- ja harmaalokkeja, jota ilmeisesti käyttävät saarta pesimiseen. Myös valkuposkihanhi pesii saarella.

Arvokkaat kohteet

Koko saari on luokiteltu geologisesti tai geomorfologisesti arvokkaaksi kohteeksi (LTJ, arvoluokka 1) perusteena tyynylaavamuodostuma.

Eteläosassa saarta on merenrantojen kalliolammikko (NT). Muutoin saari on kokonaisuudessaan merenranta-kalliota (LC). Luontotyyppien edustavuus on kohtalainen.



Luontotyytit

- Karut ja keskiravinteiset merenrantakalliot (LC)
- Merenrantojen kalliolammikot (NT)

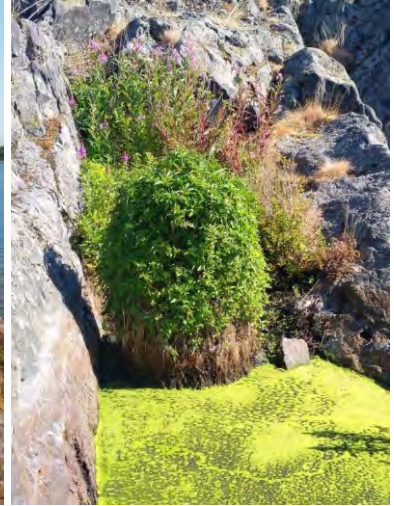
Arvokkaat luontokohteet

- Arvokkaat geologiset kohteet (LTJ)

Huomenlahjan luonnon arvokohteet.

Vieraslajit

Saaresta ei havaittu vieraslajeja.



Huomenlahja on kauttaaltaan kalliota, jonka painanteissa esiintyy vähän puustoa ja aluskasvillisuutta. Eteläkärjessä on pienialainen kalliolammikko. Eteläosassa on kertynyt kallioalueelle maannosta, jossa kasvaa kieloa mattomaisesti.

Saaren käyttö

Rakenteet

Saarella ei ole rakenteita. Saari on kauttaaltaan kalliorantainen ja rannat ovat erittäin jyrkkiä. Maihinnousu saareen on vaikeaa ja saari on myös suojaton. Saaren pohjoispäässä on matalampia kallioita, josta rantautuminen on mahdollista ja vallitsevilla tuulensuunnilla pohjoisranta on myös kohtalaisen suojainen. Rantavedet ovat syvät, itä- ja eteläpäästä paikoin kivikkoiset. Saarella ei havaittu veneiden kiinnityslenkkejä.

Kuluneisuus

Huolimatta suhteellisen vaikeasta rantautumisesta, on saaren kallioalueet paikoin voimakkaasti kuluneita ja laajemmin vähintään kohtalaisesti kuluneita. Saarella on myös jonkin verran leirytyksistä jätettyä roskaa lakiosissa. Itärannalle on ajautunut mm. vanha veneen hylky.

Suosituks

Ei erityisiä suosituksia. Kallion lakialueilla esiintyy ketomaista kasvillisuutta. Käytännössä kasvillisuuden kulumista ei voi estää, koska lakialueen kalliot ovat luontevia liikkumiseen.

10 NEITSYTSAARET, LÄNTINEN

Läntisen Neitsytsaaren pinta-ala on noin 1,7 hehtaaria ja saaren korkein kohta on noin 7 metriä merenpinnan yläpuolella. Saarta luonnehtivat mäntyvaltaiset sekametsät sekä pääasiassa loivapiirteiset rannat. Keskiosassa saarta sijaitsee vuokrattuna oleva huvila.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Neitsytsaari on kallioperältään gabroa. Saaren rannat ovat kalliovoittoisia. Saaren itäosassa kallion päällä on ohuita maapeitteitä, kuten myös keskiosassa huvilan pihapiirissä ja sen eteläpuolella. Pohjoisosa saaresta on jyrkkäpiirteinen jyrkkine kalliorantoinen, kun taas eteläosa on hyvin loivapiirteistä.

Kasvillisuus

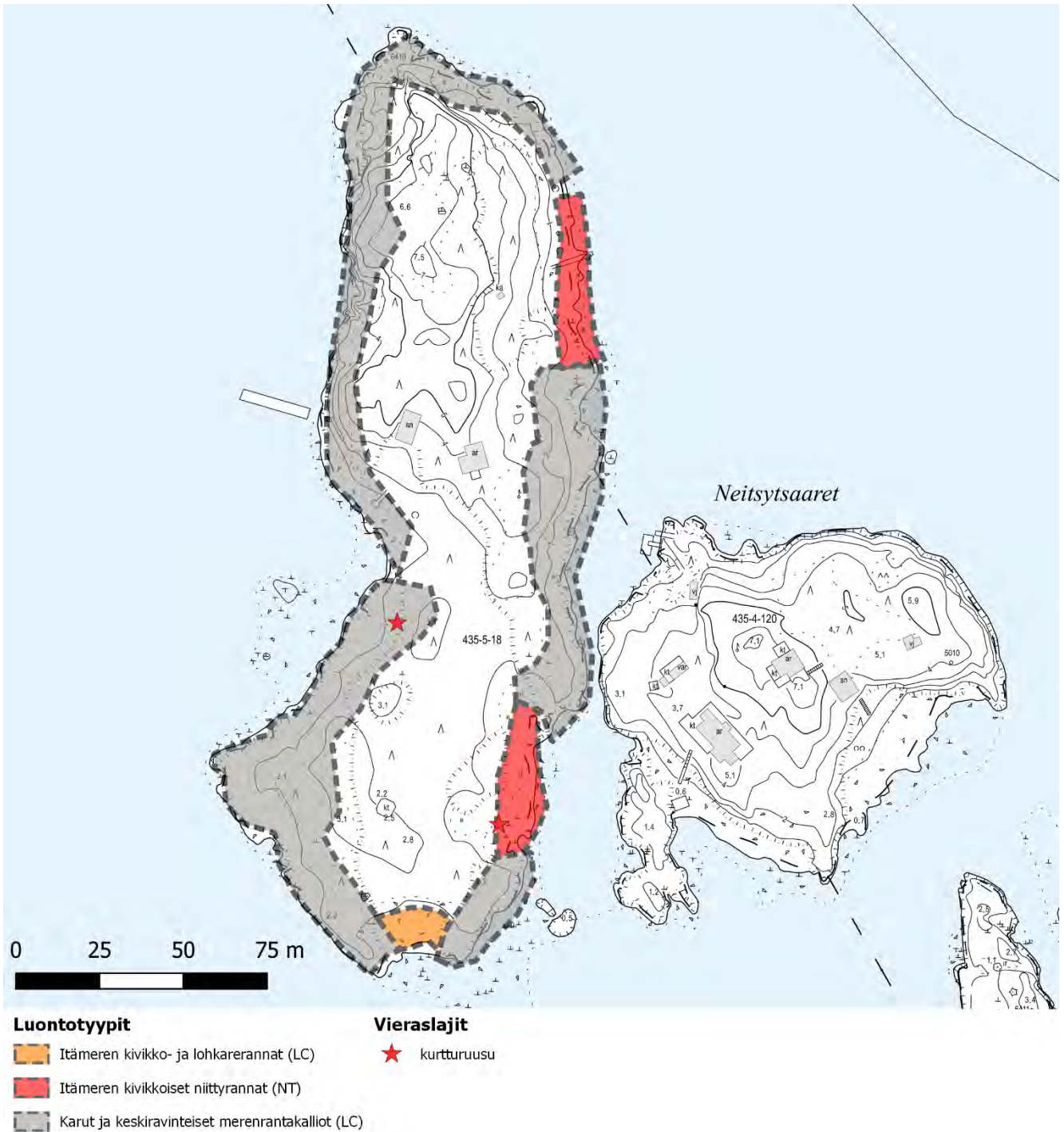
Saaressa vallitsevat rantojen avokalliot ja kalliometsät sekä etelä- ja keskiosassa kuivahkon kankaan mäntysekametsä. Saaren keskiosassa on vuokrattuna oleva huvila pihapiireineen (pihapiiriä ei kartoitettu). Kaakkoisrannalla on kivikkoinen rantaniitty, jonka vieressä on pienialainen ruovikko. Rantaniityn yläreunassa on laaja kurturuusukasvusto. Pohjoisosan kallioalueella ja kalliomännikössä ovat säilyneet jäkäläköt kohtalaisen hyvin. Saaren kasvillisuus on tavanomaista kalliometsien ja mäntymetsien lajistoa. Kaakkoisosan rantaniityllä on monipuolista matalakasvuista rantalajistoa, ruohosipulia on erittäin runsaasti. Muita lajeja ovat mm. suolasänkiö, siniheinä, rannikki, ketohanhikki, pikkurantasappi ja silmäruoho.

Arvokkaat kohteet

Itärannan kivikkoiset niittyrannat ovat silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi. Muut luontotyypit ovat säilyviä (LC). Eteläisempi niittyranta on edustava kohde, jossa esiintyy runsaasti ruohosipulia. Kohteen reunassa kasvaa juhannusruusua laajalti.

Vieraslajit

Neitsytsaaresta havaittiin yksi kurturuusupensas länsirannan pohjukasta sekä laaja kasvusto itäosassa kivikkoisen niittyrannan reunassa.



Läntisen Neitsytsaaren luontoarvot.



Eteläosassa saarta on mäntyvaltaista kangasmetsää. Kaakkoisrannalla on kivikkoista, matalakasvuista rantaniittyä. Pohjoisosan rantakalliot ovat jyrkkäprofiilisia silokallioita. Valkokukkaista kurtturuusua itäisen kivikkorannan vieressä.

Saaren käyttö

Rakenteet

Saaren huvilarakennus ja sauna on vuokrattu, pihapiiri on yksityisaluetta. Saaren eteläosassa on keittokatos ja saarella on järjestetty jätehuolto. Länsirannalla sijaitseva huonokuntoinen ponttoonilaituri on yksityiskäytössä. Saaren eteläosassa on lounaisrannan kallioilla kiinnitysrenkaita veneille.

Kuluneisuus

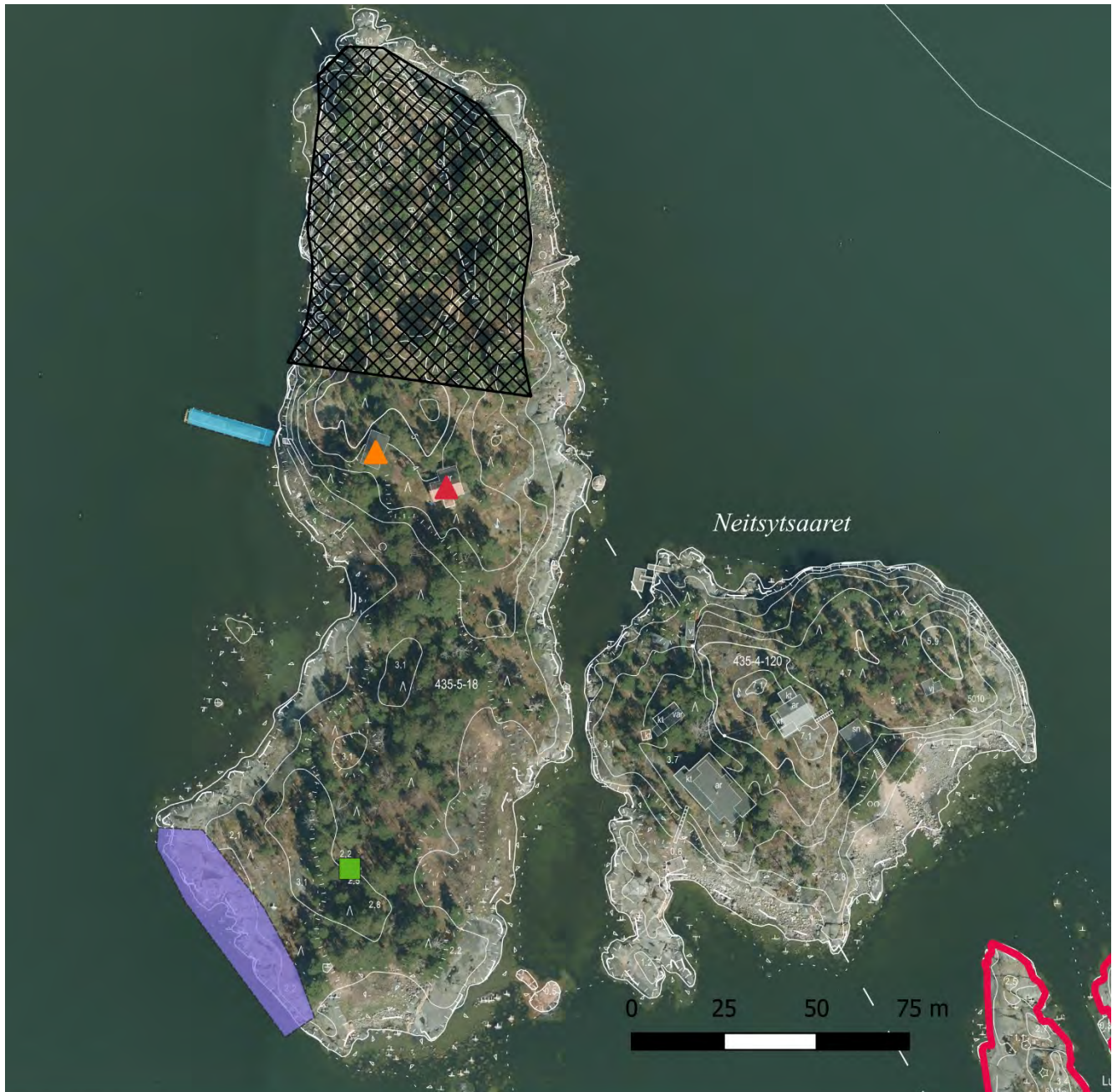
Saari on suhteellisen vähän kulunut. Pihapiirin pohjoispuolella kuluneisuus on hyvin vähäistä, luultavasti pihapiiri jakaa saaren siten, että pohjoisosaan ei juuri kohdistu virkistyskäyttöä. Pihapiiristä johtaa polku saaren eteläosaan, jossa keittokatoksen ympäristö on kulunut. Muuten saarella ei esiinny laajemmin kuluneisuutta.



Eteläosassa on keittokatos, jonka ympäristö on kulunut. Huvilan pihapiiri on yksityisaluetta.

Suosituksset

Mikäli saaren virkistyskäyttöä kehitetään, suositellaan virkistyskäyttö jatkossakin kohdennettavaksi saaren eteläosaan, jotta pohjoisosan kalliometsän jäkäläkankaat säilyisivät. Yksittäisen kurturuusun poisto on suositeltavaa.

**Rakenteet**

- ▲ Sauna
- Keittokatos
- ▲ Huvila

Rantarakenteet

- Veneiden kiinnityspaikat, nykyiset
- Laituri

Suosituks

- Alueelle ei suositella uusia rakenteita.

Saaren rakenteet sekä alueet, joissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

11 KALLIOSAARI

Kalliosaari on pinta-alaltaan noin 4,2 hehtaaria ja saaren korkein kohta ulottuu noin 19 metriä merenpinnan yläpuolelle. Saarta luonnehtivat mäntysekametsät, kallioidet ja pohjoisosassa poikkeuksellisen korkealle kohoavat rantakalliot sekä eteläosan loivat, kasvipeitteiset rannat. Saari on Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen hallinnassa.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Kalliosaari on kallioperältään gabroa. Suurin osa rannoista on kalliorantoja ja saaren pohjoisosassa on laaja, korkealle nouseva avokallioalue. Irtaimia maalajeja esiintyy saaren keskiosissa ja pohjoiskärjessä. Itärannalla on muutamia soraikkoja. Keskiosassa saarta on sisäsaarella lohkarieppo.

Kasvillisuus

Saari on suurimmaksi osaksi avokalliota sekä karuja kalliometsiä. Keskiosa saarta ja pohjoiskärki ovat puolukkatyyppin mäntyvaltaista kangasta. Rantakivikkoja esiintyy länsirannalla ja saaren eteläkärjessä. Länsirannan poukama on hiekkainen ja soraikkoinen ja poukaman reunoilla esiintyy tervaleppää ja suurruohoista rantakasvillisuutta.

Saaren puusto on mäntyvaltainen, mutta sekapuuna esiintyy mm. koivua, haapaa, kuusta ja pihlajaa. Aluskasvillisuus on metsäisillä osilla tavanomaista kuivahkojen kankaiden lajistoa, kuten mustikka, puolukka, metsätähti ja variksenmarja. Kallioalueet ovat karuja ja osittain jäkäläpeitteisiä tai heinävaltaisia laikkuja käsittäviä. Saaren keskiosassa esiintyy paikoin runsaasti sananjalkaa. Eteläkärjessä on suhteellisen edustava kivikkoinen rantaniitty, jossa esiintyy mattomaisesti rannikkivaltaista kasvustoa, pikkurantasappaeta sekä korkeampaa rantakasvillisuutta.

Arvokkaat kohteet

Saaren eteläosassa sijaitsevat kivikkoiset rantaniityt ovat silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi. Eteläkärjen rantaniitty on edustava ja se kytkeytyy Kallioluodon suojelualueeseen. Niityn lajistoon kuuluvat mm. pikkurantasappi,

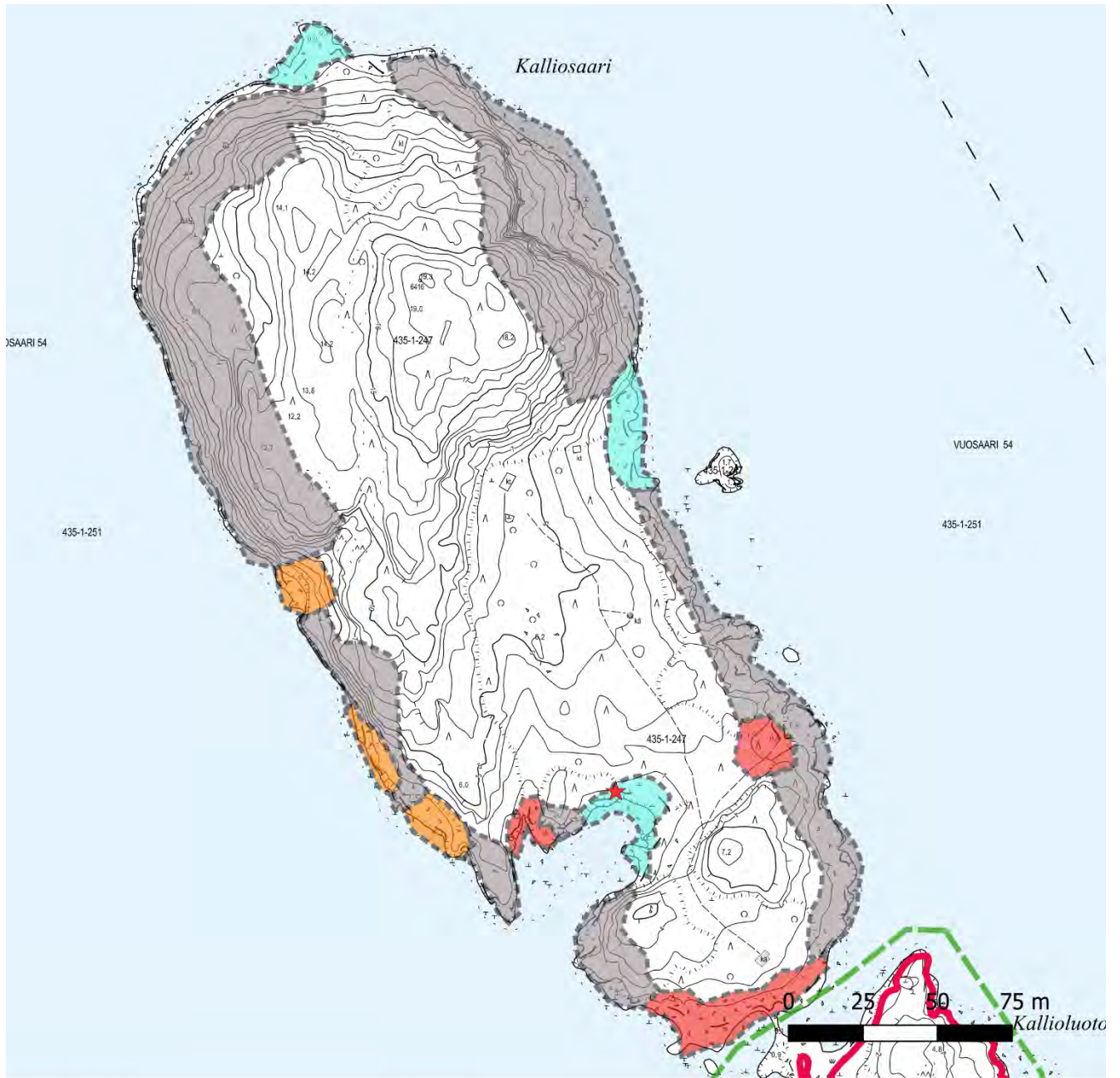
meriputki, rantaputki ja suomenlahdennurmikohokki. Muut saaren luontotyypit ovat säilyviä (LC), eivätkä erityisen edustavia. Rantakalliot ovat kuluneita. Sorarannat ovat pienialaisia, vähäkasvisia ja osittain kuluneita.



Länsirannan hiekkaisen poukaman rannassa on tervalepikkoa sekä patjamaista rannikkikasvustoa. Pohjoisosan kallioalueet kohoavat korkealle. Eteläkärjen kivikoinen rantaniitty on lajistollisesti edustava. Keskiosan metsät ovat kuivahkoa kangasta, joka on monin paikoin heinävaltaista.

Vieraslajit

Kalliosaaresta havaittiin yksittäinen kurturuusupensas länsirannan lahdenpohjukasta. Saaren eteläosassa vanhan rakennuksen paikan ympärillä kasvaa vuorenkilpeä.



Luontotyypit

- Itämeren kivikko- ja lohkarerannat (LC)
- Itämeren kivikkoiset niittyraunnot (NT)
- Itämeren sora- ja somerikkorannat (LC)
- Karut ja keskivinteiset merenrantakalliot (LC)

Vierasajat

- kurturuusu

Arvokkaat luontokohteet

- Arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistökohteet (LTJ)
- Luonnonsuojelualue

Kalliosaaren luontoarvot.

Saaren käyttö

Rakenteet

Saarella on kattava palveluvarustus. Saaren keskiosassa sekä pohjoisosassa on keittokatos. Käymälät sijaitsevat saaren keskiosassa ja eteläkärjessä. Eteläosassa on myös pöytä- ja penkkiryhmä. Lisäksi saarella on kaksi info-taulua. Veneiden kiinnitysrenkaita on saaren pohjoispään kalliolla, länsirannan kalliolla sekä

itärannan eteläosan kallioilla. Länsirannan pieni poukama soveltuu pienveneiden rantautumiseen. Saaren pohjoisosan korkeilla rantakallioilta on hienot maisemat ja kalliotasanteella on pöytäryhmä.

Eteläosassa on ilmeisesti vanha huvilan tai mökin paikka, jonka ympäristössä esiintyy puutarhalajistoa ja alue on kulunut; mahdollisesti tasannetta on käytetty telttailuun.

Kuluneisuus

Keittokatosten ympäristö on kulunut, kuten myös pohjoisosan lakikallioalue. Saaren poikki kulkee muutama polku etelä-pohjoissuunnassa ja nämä ovat kanavoineet liikkumista hyvin, eikä polkujen ulkopuolella kasvillisuus ole laajasti kulunutta. Eteläosan poukaman ympäristö on kulunut samoin kuin eteläosan kallioinen alue.



Keittokatoksen ja puuvajan ympäristö on voimakkaasti kulunut. Kallioalueet ovat kuluneita ja nuotiopaikkoja on paikoitellen.

Suosituksset

Eteläkärjen kivikkoiselle rantaniitylle ei suositella rakenteita. Saaren keskiosan metsäiselle alueelle ei suositella rakennettavaksi uusia virkistyspalvelurakenteita. Nykyisten ylläpito ja esimerkiksi yksittäisen käymälän tai puukatoksen toteuttamiselle ei ole rajoitteita. Helsingin saarissa metsäiset (pois lukien kalliometsät) ovat suhteellisen harvinaisia, minkä takia Kalliosaaren metsäalueen luonne olisi syytä säilyttää.



Rakenteet

- ◆ Käymälä
- ★ Tulipaikka
- Keittokatos
- ★ Nuotiopaikka, ei virallinen

Rantarakenteet

- Veneiden kiinnityspaikat, nykyiset

Suosituks

- ▨ Alueelle ei suositella uusia rakenteita.
- ▨ Alueelle ei suositella uusia laajoja rakenteita.

Saaren rakenteet sekä alueet, joissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

12 PIKKU NIINISAARI

Pikku Niinisaari kartoitettiin ainoastaan saaren keskiosasta, missä on Helsingin kaupungin omistuksessa oleva alue. Kartoitusalueetta luonnehtivat varttuneet ja vanhat kangasmetsät, kalliometsät sekä vaihtelevat ranta-alueet. Inventointialueen rajaus on osoitettu kartoilla.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Kartoitusalueella kallioperä on kvartsi- ja maasälpägneisiä. Avokalliota esiintyy kartoitusalueen lounaisrannalla ja kaakkoisrannalla, kaakkoisrannan kalliot ovat jyrkkäpiirteisiä ja muuttuvat yläosassa metsämaaksi. Lounaisrannalla esiintyy laakeita rantakallioita sekä korkealle kohoava rannan silokallioalue, joka yläosasta muuttuu kalliometsäksi. Hiekkaa esiintyy lounaisrannalla hietikkona sekä irtomaalajina rantakallioiden ulkopuolisilla osilla.

Kasvillisuus

Selvitysalueetta vallitsee metsäisyys. Lounaisosa alueesta on alavaa ja käsittää kuusivaltaisia tuoreen kankaan vanhoja metsiä, lahopuuta esiintyy paikoin runsaasti. Kohti koillista maasto nousee ylöspäin ja metsät vaihtuvat ylemmillä osilla kuiviksi kankaiksi ja kalliometsäksi. Lakialueella esiintyy poronjäkälikköjä ja avoimia lakikal-liolaikkuja. Koillisosa alueesta on nuorempaa kuivahkoa mäntykangasta, joka laskee kohti rantaa. Lajistollisesti metsät ovat tavanomaisia. Keski- ja pohjoisosassa selvitysalueetta esiintyy lehtomaista kangasta ja varpukorpea.

Lounaisrannat käsittävät hiekkarantaa, kalliorantaa ja suurruohoisia, irtomaapohjaisia alueita. Rannassa esiintyy tervaleppäviä, suurruohoista kasvillisuutta sekä meren puolella paikoin kaislikkoa ja ruovikkoa. Luoteiskulmassa on luonnonsuojelualue, joka on rantaniittyä. Niitty on ruovikoitumassa laajalti. Ranta-alueen takana on pienialainen lehtolaikku. Lounaisrannan eteläosassa kohoaa laaja avokallio jyrkästi merestä. Kallioalue on vähäkasvinen. Yläosa on luonteeltaan kalliometsää.

Arvokkaat kohteet

Suuri osa selvitysalueesta on kangasmetsien uhanalaisia luontotyyppejä, jotka ovat edustavia. Muun muassa lahoppuuta esiintyy yleisesti lounaisosan metsissä, koillisosan metsissä lahoppuuta on suhteellisen vähän. Kangasmetsien luontotyyppit ovat vaarantuneita (VU), kuivahkot kankaat erittäin uhanalaisia (EN). Varpukorvet ovat erittäin uhanalaisia (EN) ja tuoreet keskiravinteiset lehdot vaarantuneita (VU). Eteläosassa oleva hiekkaranta on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi. Metsät ovat edustavia kohteita eikä kulumista ole havaittavissa yksittäisiä polkuja lukuun ottamatta.

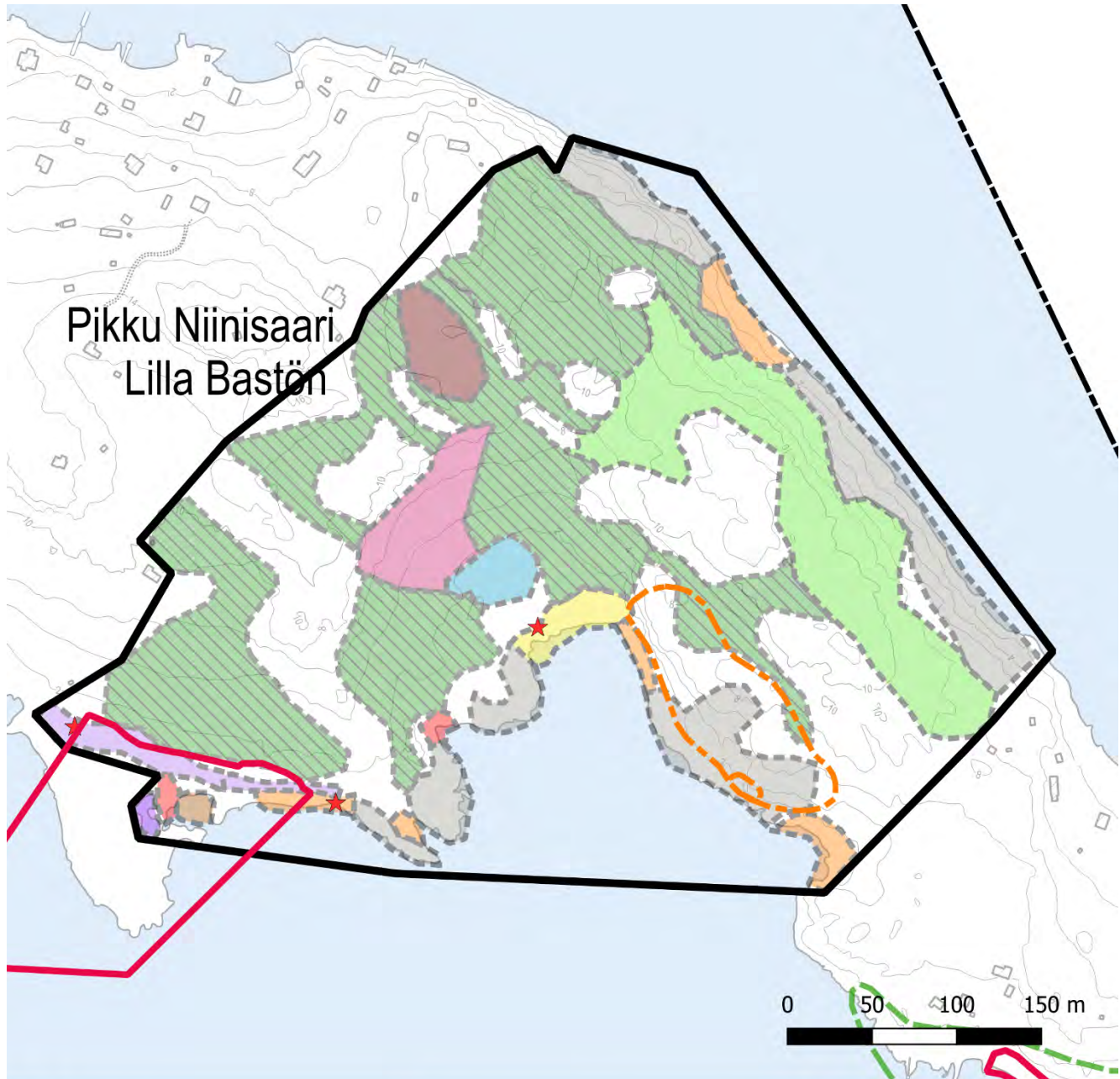
Luoteisosa alueesta on luonnonsuojelualuetta (Pikku Niinisaaren rantaniitty ja vesialue). Eteläosan kallioalue on luokiteltu geologisesti tai geomorfologisesti arvokkaaksi kohteeksi (Tuffiitti, Pikku Niinisaari 11-027, arvoluokka 2).



Pikku Niinisaaren metsäalueet ovat edustavia ja vain paikoin lievästi kuluneita. Lakiosissa esiintyy jäkälikköjä. Hiekkarannalla on ruokovalleja ja heinävaltaista kasvillisuutta. Etelään avautuva rantakallio on edustava.

Vieraslajit

Selvitysalueella kasvaa kurturuusua hiekkarannan alueella sekä luonteisosan rannalla. Kasvuston ovat useampia neliömetrejä. Aivan selvitysalueen luoteiskulmassa, pihapiirin ympäristössä, on myös laajahko kurturuuskasvusto.



Inventointialue

Luontotyytit

Itämeren hiekkarannat (EN)

Itämeren kivikko- ja lohkarerannat (LC)

Itämeren kivikkoiset niittyraunnot (NT)

Karut ja keskivänteiset merenrantakalliot (LC)

Kuivahkot kankaat (EN)

Lehtomaiset kankaat (VU)

Merenrannan leppävyöt ja -pensaitot (LC)

Merenrantankaislikot (DD)

Merenrantaruovikot (LC)

Tuoreet kankaat (VU)

Tuoreet keskivänteiset lehdot (VU)

Varpukorvet (EN)

Vieraslajit

kurturuusu

Arvokkaat luontokohteet

Luonnonsuojelualue

Arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistokohteet (LTJ)

Arvokkaat geologiset kohteet (LTJ)

Pikku Niinisaaren luontoarvot.

Saaren käyttö

Rakenteet

Selvitysalueella ei ole rakenteita. Eteläisen rannan poukamassa on jäänteitä vanhasta laiturista. Selvitysalueella on suhteellisen vähän polkuja. Rannan myötäisesti kulkee yksi polku ja metsäalueen lakiosassa joitakin polkuja saaren pituussuuntaisesti.

Kuluneisuus

Selvitysalueella kuluneisuus on vähäistä ja kuluminen on keskittynyt poluille. Hiekkarannan yläosa on jonkun verran kulunut ja luoteisosan rannassa kulkeva polku on paikoin voimakkaasti kulunut. Lakiosissa on säilynyt jäkälikköjä.

Suosituks

Alueella on hienoja, vanhoja kuusisekametsiä, jotka suositellaan säilytettävän luonnontilaisina. Lakialueella on hienoja jäkälikköjä. Virkistyskäytön suunnittelussa suositellaan, että alueelle luodaan (mikäli virkistyskäyttöä alueella lisätään) selkeästi merkitty polkuverkosto, joka kanavoi liikkumista pois kulutusherkiltä alueilta (kalliomet-sät).

Kurturuusukasvustot suositellaan poistettavaksi. Luonnonsuojelualueella suositellaan toteutettavaksi niittoa ja/tai laidunnusta umpeenkasvun hillitsemiseksi.

13 PIHLAJALUOTO

Pihlajaluoto on pinta-alaltaan noin 3,3 hehtaaria ja saari on kokonaisuudessaan melko matala; saaren korkein kohta on noin 2 metriä merenpinnan yläpuolella. Saarta luonnehtivat avoimet, kallioiset tai kivikkoiset rannat sekä pohjoisosan rehevät, lehtipuustoiset ja eteläosan männikköiset ympäristöt.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Pihlajaluodon kallioperä on grano- ja kvartsidioriittia. Saarta hallitsevat avoimet, peitteettömät kalliot erityisesti etelä- ja länsiosassa saarta. Saaren keski- ja pohjoisosassa on ohuelti irtaimia maalajeja. Saari on pinnanmuodoltaan loivarantainen ja matala.

Kasvillisuus

Kallioalueet ovat kuluneita ja lähes kasvittomia, lähinnä rakokasvillisuutena esiintyy keltamaksaruohoa ja jonkin verran sammalpintoja. Jäkälää esiintyy avokallioilla jonkin verran käsittäen rupijäkälää ja karpeita. Keskiosa on karua kalliomännikköä, jonka kenttäkerros on ruohovaltainen ja kulunut. Yksittäisiä katajia on siellä täällä ja jonkin verran esiintyy varpukasvillisuutta (kanerva ja variksenmarja). Saaren luoteisosassa on rehevämpää käsittäen lehtipuuvaltaista lehtoa. Rakennuksen ympäristössä on myös istutettuja pensaita ja jonkin verran terttuseljaa. Koillisranta on soraikkoista ja yläoastaan suurruohovaltaista rantakasvillisuutta. Luoteisosassa on kenttöorakon esiintymäaluetta ja suojeltu luonnonsuojelualueena. Keskiosan etelärannassa on erittäin monimuotoinen ja hieno kivikkoinen rantaniitty, jonka yhteydessä on heikkoja hauruvalleja. Viereisellä kallioalueella on myös kalliolammikoita, joiden lajistoon kuuluu mm. kapealehtiosmankäämi.

Arvokkaat kohteet

Saaren luoteisosassa on kenttöorakon esiintymä, joka on suojeltu erityisesti suojellun lajin esiintymisalueena (lajin esiintymisalue on myös luokiteltu arvokkaaksi kasvillisuus- ja kasvistokohteeksi). Saari sisältyy kokonaisuudessaan Kallahdenniemen merialueen arvokkaaseen linnustokohteeseen (33/2017) sekä Nuottakari-Pihlajaluoto-Välikari-Hattusaaren linnustollisesti arvokkaaseen kohteeseen (256/99, arvoluokka I).

Pihlajaluodon lounaisrannan kivikkoinen ja soraikkoinen ranta on luokiteltu arvokkaaksi kasvillisuus- ja kasvisto-kohteeksi (Pihlajaluodon rantaniityt 76/92, arvoluokka II).

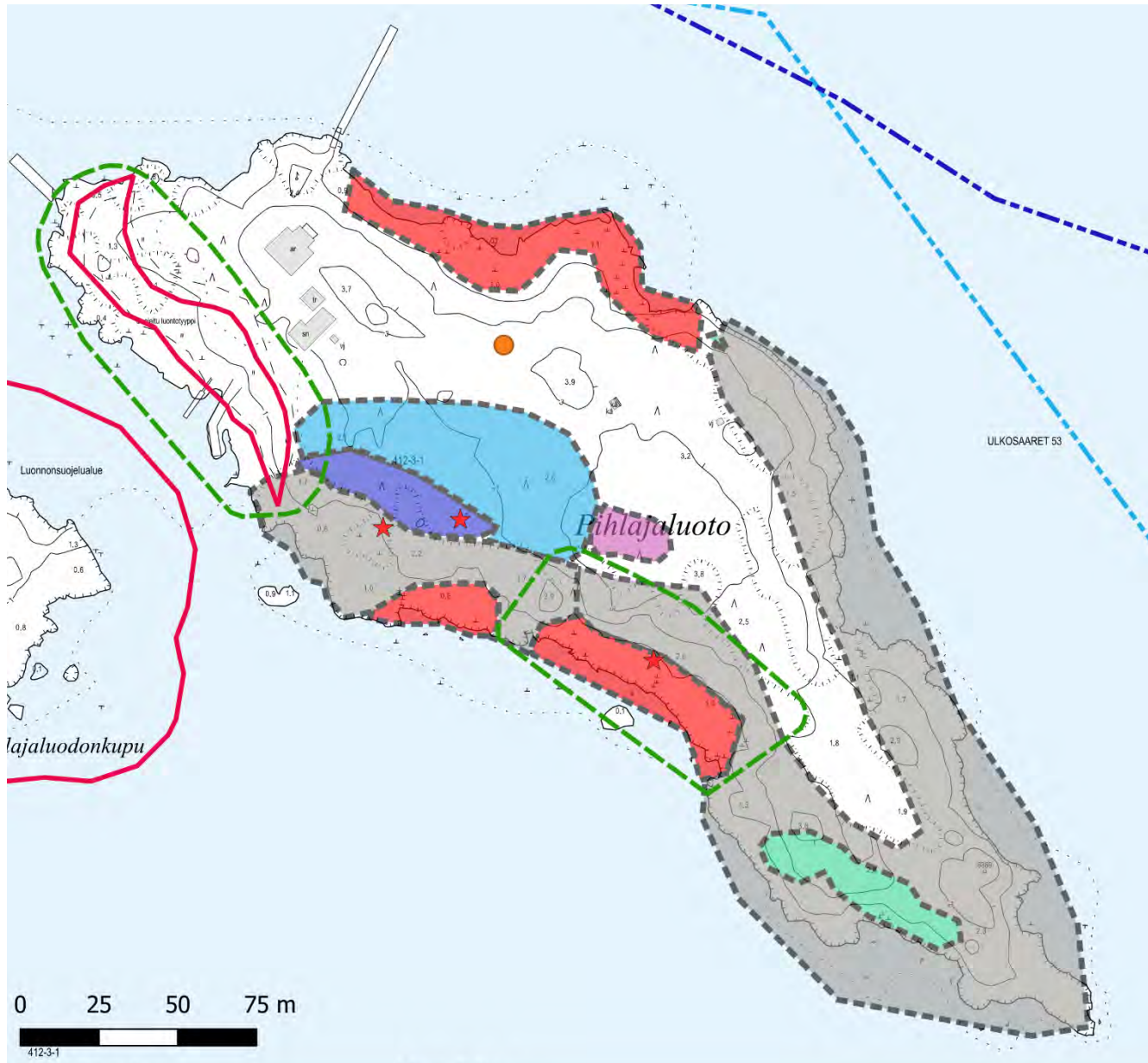
Pihlajaluodon luontotyypeistä keskiosan keskiravinteinen lehto on uhanalaisuudeltaan vaarantunut (VU). Saaren keskiosassa sijaitseva boreaalinen piensuo (kausikosteikko) on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (EN). Kyseinen kohde on luonteeltaan erittäin tavanomainen kausikosteikko, jossa esiintyy lähinnä rahkasammalia sekä luhtalajeista yksittäin kurjenjalkaa. Rantojen luontotyypit ovat silmälläpidettäviä (NT) tai säilyviä (LC). Etelärannan kivikkoinen niittyranta (NT) on erittäin edustava. Erityisesti suojellun lajin esiintymisaluetta ei inventoitu luontotyyppien osalta.



Lounaisrannalla on useita kalliolammikoita sekä edustava kivikkoinen niittyranta. Saaren koillisrannat ovat suurruohoisia. Kaakkoispään kalliot ovat vähäkasvisia ja kuluneita.

Vieraslajit

Tertuseljaa kasvaa useita pensaita saaren luoteisosan rehevässä pensaikkoympäristössä. Kurturuusua esiintyy yksittäisinä pensaina lounaisrannan alueella.



Luontotyypit

- Borealiset piensuot (EN)
- Itämeren kivikkoiset niittyrannat (NT)
- Itämeren suurruohostot (LC)
- Karut ja keskiravinteiset merenrantakalliot (LC)
- Merenrantojen kalliolammikot (NT)
- Tuoreet keskiravinteiset lehdöt (VU)

Vieraslajit

- kurturuusua
- tertuselja

Arvokkaat luontokohteet

- Luonnonsuojelualue
- Arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistokohteet (LTJ)
- Linnustokohteet 2017 (LTJ)
- Linnustollisesti arvokkaat kohteet 1999 (LTJ)

Pihlajaluodon luontoarvot.

Saaren käyttö

Rakenteet

Saaren pohjoisosassa on pihapiiri rakennuksineen. Rakennukset ovat vuokrattuja ja pihapiiri on yksityisaluetta. Pihapiirin ympäristössä on kolme laituria. Laiturit ovat yksityiskäytössä ilmeisesti. Saaren keskiosassa on käymälä sekä avogrilli, joka on erittäin huonokuntoinen. Saaren kaakkoisosassa on varattu telttailualueeksi. Rantautumispaikka sijaitsee saaren koillisrannalla.

Kuluneisuus

Saaren keskiosa on melko voimakkaasti kulunutta männikköä. Alueella on useampia telttapaikkoina käytettyjä aloja. Pihapiiriä ympäröi rehevä lehto ja siihen liittyvä tiheä pensaikko- ja lehtipuuvaltainen alue, jossa kuluminen on vähäistä keskittyen muutamiin polkuihin. Kallioalueet ovat kuluneita. Kivikko- ja sorarantojen kasvillisuus on edustavaa eikä kuluneisuus ole erityisen voimakasta.



Avogrilli on huonokuntoinen ja ympäristö on voimakkaasti kulunutta. Saaren itäosan kallioalueet ovat kuluneita.



Pihapiirin läheisyydessä on tiheää pensaikkoa, jossa esiintyy mm. terttuseljaa. Keskiosa on voimakkaasti kulunutta ympäristöä.

Suosituksset

Lounaisrannan kivikko- ja soraranta käsittää edustavaa rantakasvillisuutta. Ranta-alueelle ei suositella osoitettavaksi laitureita tai veneiden kiinnityspaikkoja eikä muita rakenteita. Yksittäiset kurturuusut suositellaan poistettavaksi. Nykyinen avogrilli suositellaan kunnostettavaksi tai poistettavaksi.



- | | | |
|--|--|---------------------|
| Rakenteet |  Luonnonsuojelualue | Suosituksset |
|  Käymälä |  Alueelle ei suositella uusia rakenteita. | |
|  Tulipaikka | | |

Saaren rakenteet sekä alueet, joissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

14 HATTUSAARI

Hattusaari on pinta-alaltaan noin 2,6 hehtaaria ja saaren korkein kohta on noin 3 metriä merenpinnan yläpuolella. Saarta luonnehtivat avoimet hiekkarannat sekä nummi- ja ketoympäristöt sekä loivapiirteiset rantakalliot. Puustoa on vähän.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Hattusaari on kallioperältään grano- ja kvartsidioriittia. Saaren eteläosa on kokonaisuudessaan avokallioaluetta, myös itäosassa ja pohjoisosassa on rannan avokallioita. Saari on suhteellisen tasainen ja keski- ja pohjoisosassa kallioperän päällä on irtomaa-aineita (hiekkaa).

Kasvillisuus

Hattusaaren hiekkarannat ovat pääasiassa kasvittomia. Yläosassa rantaa esiintyy mattomaisesti suola-arhoa, jonka seassa on myös rantavehnää ja merinätkelmää. Pohjoisen hiekkarannan eteläpuolella levittäytyy nummimainen alue, jonka pohjoisosassa on ketoa. Nummella vallitsevat varvut ja heinät sekä kasvittomat eroosiopinnat, Nummialuetta täplittävät yksittäiset saaristomännyn tai mäntyryhmät. Keskempänä saarta nummi vaihtuu kivi- ja heinävaltaiseksi kankaaksi ja puusto tihenee. Valtapuuna on mänty.

Eteläosa saaresta on avokallioaluetta, jonka yläosassa esiintyy pieniä mäntyjä yksittäin. Itärannalla on rantakallioiden väleissä kivikkoista niittyrintaa ja kivikkorantaa.

Saaren nummimainen pohjoisosa hiekkarantoineen on poikkeuksellinen ja maisemallisesti edustava. Nummen, kedon ja hiekkarantojen kasvillisuus on erityisen monimuotoista.

Linnusto

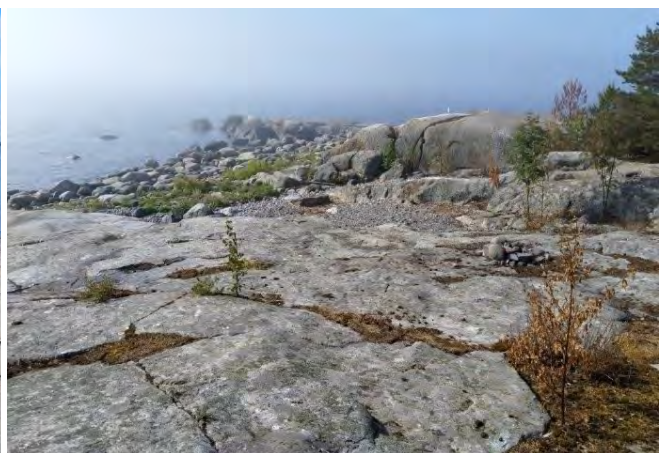
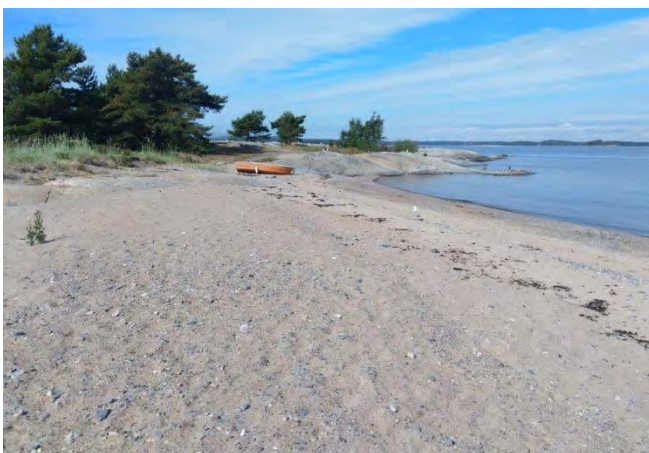
Inventointiajankohtana (3.7.2018) saarella oli huomattava määrä tiioja, kala- ja harmaalokkeja, meriharakoita sekä valkuposkiahania. Lokkien ja hanhien poikasia oli huomattavia määriä. Lisäksi havaittiin kaksi tyllää pohjoisen hiekkarannan luona.

Arvokkaat kohteet

Saari sisältyy kokonaisuudessaan Kallahdenniemen merialueen arvokkaaseen linnustokohteeseen (33/2017) sekä Nuottakari-Pihlajaluoto-Välikari-Hattusaaren linnustollisesti arvokkaaseen kohteeseen (256/99, arvoluokka I).

Koko saari on luokiteltu arvokkaaksi kasvillisuus- ja kasvistokohteeksi (Hattusaari, 69/92, arvoluokka I). Saaren kaksi hiekkarantaa on suojeltu luonnonsuojelulain luontotyyppinä.

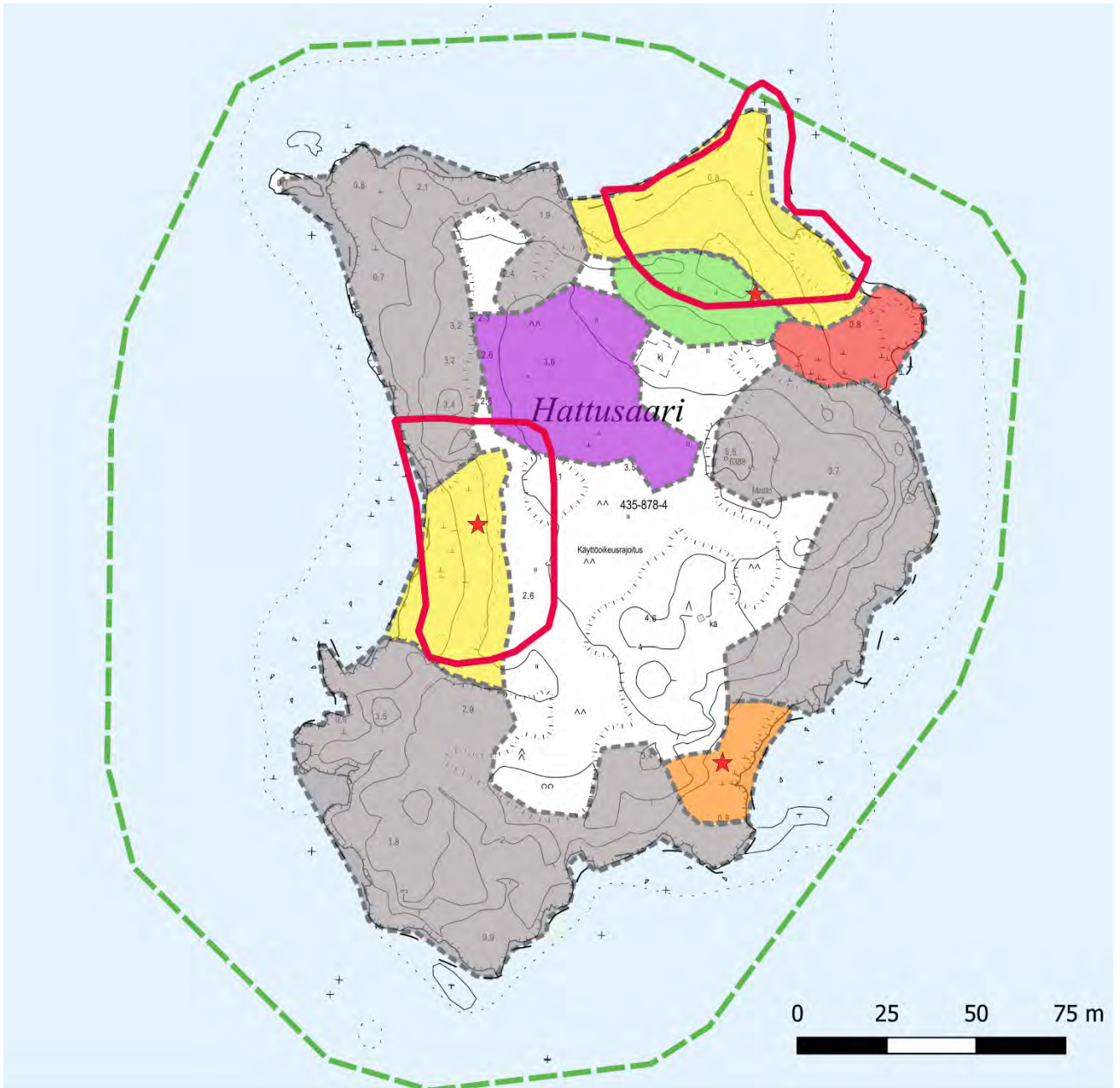
Hattusaarella esiintyy uhanalaisista luontotyypeistä varpunummi (erittäin uhanalainen, EN), Itämeren hiekkarantoja (EN) sekä karu pienruohoketo (äärimmäisen uhanalainen). Kivikkoiset niittyrannat ovat silmälläpidettäviä (NT). Varpunummi on kuluneisuudestaan huolimatta edustava kasvillisuudeltaan ja laaja-alainen. Pienruohoketo on myös edustavuudeltaan hyvä eikä kuluneisuus ole vaikuttanut kasvillisuuteen. Hiekkarannat ovat edustavia, vaikkakin kulumisen on heikentänyt niitä jonkin verran. Hattusaari on Mäntykarin, Tammaluodon ja Tammakarin kanssa edustavimpia saaria monimuotoisuudessaan ja Hattusaaren poikkeavia erityispiirteitä ovat laajat hiekkarannat ja varpunummialue.



Hattusaaren pohjoisosassa on ketoa ja varpunummaa. Varpunummi on voimakkaasti kulunut. Molemmat ympäristöt ovat harvinaisia inventoiduissa saarissa. Hattusaaren pohjoisrannalla on avoin hiekkaranta, jonka töyräällä kasvaa laajalti rantavehnnää. Saaren eteläinen osa muodostuu karuista rantakallioista.

Vieraslajit

Hiekkarantojen yhteydessä esiintyy kurturuusua. Kasvustot ovat varsin laajoja.



Luontotyypit

- Itämeren hiekkarannat (EN)
- Itämeren kivikko- ja lohkarerannat (LC)
- Itämeren kivikoiset niityrannat (NT)
- Karut ja keskiravinteiset merenrantakalliot (LC)
- Karut pienruohokedot (CR)
- Varpunummet (EN)

Vieraslajit

- kurturuusu

Arvokkaat luontokohteet

- Arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistökohteet (LTJ)
- Luonnonsuojelualue

Hattusaaren luontoarvot.

Saaren käyttö

Rakenteet

Hattusaarella on kuivakäymälä saaren eteläosassa. Tasainen alue saaren pohjoisosassa on varattu telttailuun. Pohjoiskärjessä hiekkarannan tuntumassa on vanha rakennuksen perustus, jota on käytetty grilli- ja nuotiopaikana. Hiekkarannat ovat luontevia rantautumispaikkoja ja pohjoisella hiekkarannalla on vanha kaupungin jolla.

Kuluneisuus

Hattusaari on voimakkaasti kulunut. Inventointivuonna (2018) oli poikkeuksellisen lämmin ja vähäsateinen jakso kesä-heinäkuussa, mikä takia kasvillisuus oli voimakkaasti kulottunut. Tästä huolimatta voitiin havaita, että kasvillisuus on myös voimakkaan kulutuksen alaista. Erityisesti nummimainen ympäristö on voimakkaasti kulunut, kuten myös eteläisemmän osan männikköiset ympäristöt. Hiekkarannoilla on havaittavissa eroosiota, joka todennäköisesti osittain johtuu liikkumisesta.



Pohjoisella hiekkarannalla on reunapalle, ja kasvillisuus on paikoin kulunut liikkumisen seurauksena. Palteen eroosio lienee osittain luontaista, mutta se on voimistunut virkistyskäytön vaikutuksesta. Eteläosassa on käymälä, jonka ympäristö on voimakkaasti kulunut. Nummiympäristö on erittäin kulunutta, kuten myös eteläosan lakikallioalueet.

Suosituksset

Liikkumista suositellaan ohjattavaksi siten, että pohjoisosan nummiympäristöön ei kohdistuisi hallitsematonta kulutusta. Nummen ja pienruohokedon rajaaminen tai rakennetun kulkuväylän toteuttaminen alueiden poikki tai vieritse on suositeltavaa. Hiekkarannan reunassa on voimakas eroosiovyöhyke. Hiekkarannan poikki kulkeminen suositellaan ohjattavaksi yhdestä kohdasta esimerkiksi rakennetuin portain. Kurturuusu suositellaan poistettavaksi hiekkarannoilta.

Saarella on linnustollista merkitystä ja saaren virkistyskäytön rajoittamista pesimäaikana voi olla tarpeen harkita. Saareen ei suositella virkistyskäyttörakenteita, kuten nuotiopaikkaa, keittokatosta tai telttailualueita. Saari suositellaan osoitettavaksi päiväretkisaareksi.



Rakenteet Suositukset

◆ Käymälä □ Alueella liikkumista suositellaan ohjattavaksi.

□ Luonnonsuojelualue

0 25 50 75 m



Saaren rakenteet sekä alueet, jissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

15 VILLINGINLUOTO

Villinginluodon pinta-ala on noin 0,3 hehtaaria. Luodon korkein kohta kohoaa noin 6 metriä merenpinnan yläpuolelle. Luotoa luonnehtivat silopintaiset avokalliot, soraikkorannat ja puuttomuus.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

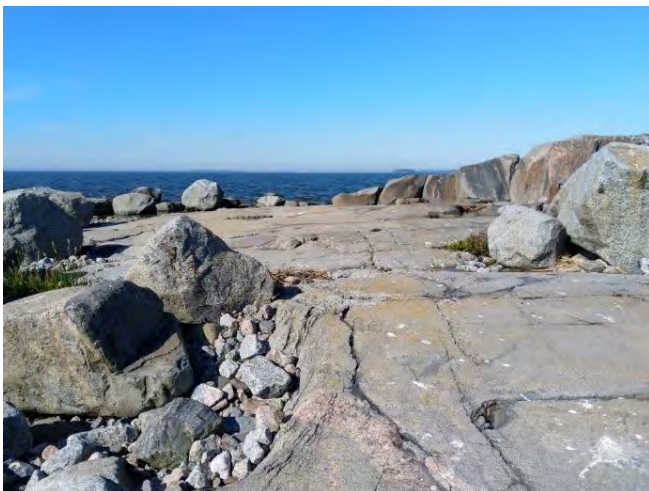
Villinginluoto on kallioperältään grano- ja kvartsidioriittia. Itä- ja pohjoisranta on soraikkoa ja kivikkoa. Eteläosaan on kerrostunut hyvin ohuelti irtomaita, muutoin luoto on avokalliota. Luodon itä- ja pohjoisosassa kalliot ovat jyrkkäpiirteisiä. Luodon kalliota lienee osittain louhittu 1800-luvulla, koska kalliossa on paikoin suoralinjaista porrasmaisuutta.

Kasvillisuus

Valtaosa saaresta on avokalliota, jossa kasvillisuutta esiintyy lähinnä kallioiden raoissa. Soraikkoranta on lähes kasviton. Kivikkosilla osilla esiintyy luonteenomaista, harvaa rantakasvillisuutta. Karusta ympäristöstä huolimatta luodolta löytyy mielenkiintoisia lajeja, kuten raparperi, tulikukka, kapealehtiosmankäämi, taikinamarja ja sormustinkukka. Luoto on puuton, mutta pihlaja muodostaa pieniä pensaikkoja. Avokallioilla esiintyy jäkäliä, kuten karpeita ja napajäkälää.

Arvokkaat kohteet

Luodolla ei esiinny luonnon arvokohteita. Luodon rantaluontotyypit ovat säilyviä (LC). Kivikko- ja soraranta on edustavuudeltaan hyvä.



Villinginluoto koostuu suurimmaksi osaksi kasvittomista avokallioista, joilla esiintyy ainoastaan jäkäliä.



Pohjois- ja itärannalla esiintyy lohkar- ja kivikkorantaa sekä vähän rantakasvillisuutta.



Eteläosassa on leiriyditty. Luodolla kasvaa mm. tulikukkaa.

Vieraslajit

Luodolla esiintyy karhunköynnöstä. Kyseessä on merenrantojen muoto lajista. Kasvusto on pienialainen. Lisäksi puutarhakarkulaisia edustavat sormustinkukka ja raparperi.

Saaren käyttö

Rakenteet

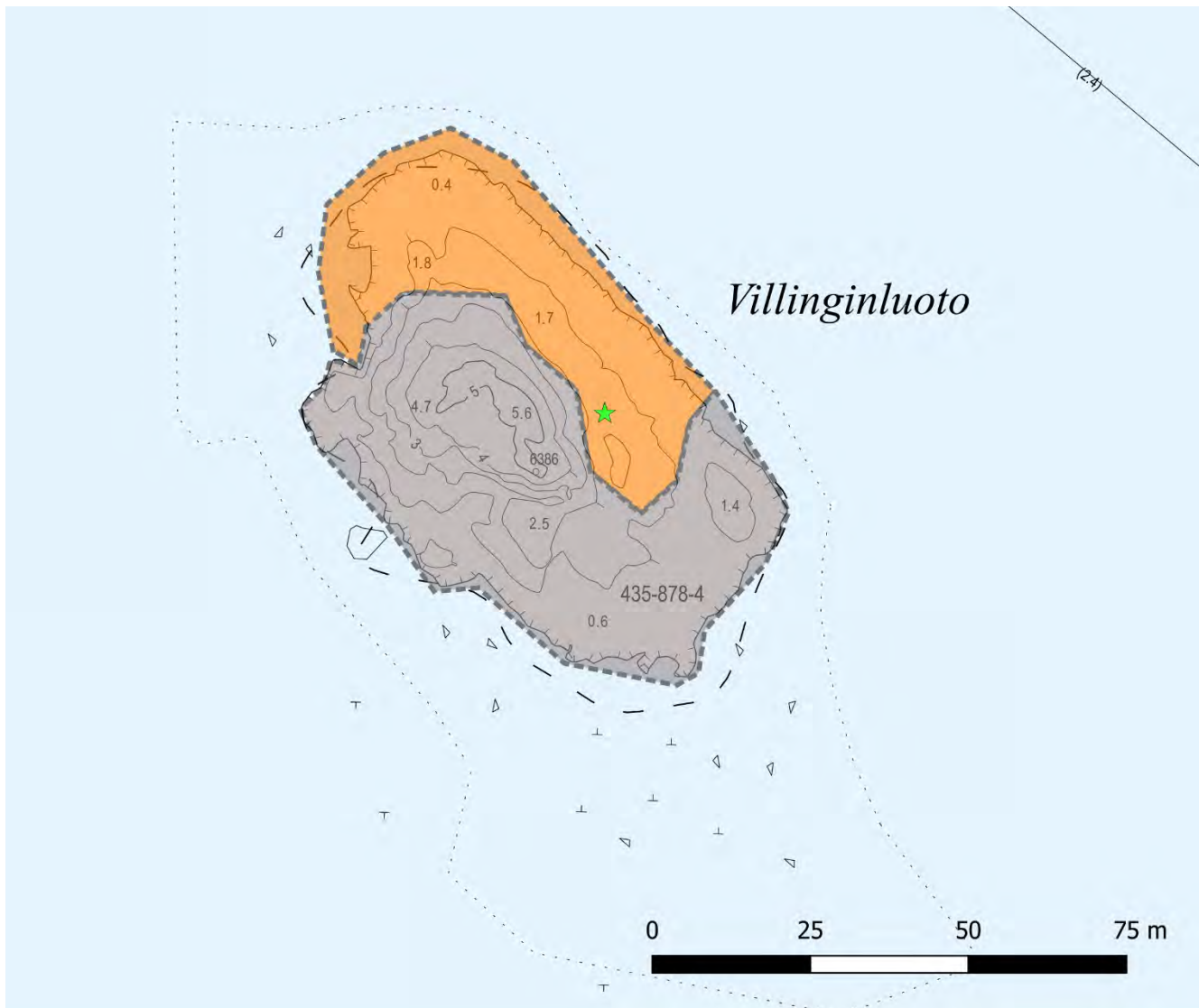
Luodolla on meriväylän linjataulu. Luodon eteläosassa on jälkiä retkeilystä, kuten kasattuja kiviä, metallinen savustuspönttö ja vanhoja säilykepurkkeja.

Kuluneisuus

Todennäköisesti kalliopinnat ovat jonkin verran kuluneet. Merkittävää kulumista ei kasvillisuudessa ole havaittavissa; merkittävin kulutus aiheutuu rantavoimista.

Suosituks

Ei erityisiä suosituksia.

**Luontotyytit**

- Itämeren kivikko- ja lohkarerannat (LC)
- Karut ja keskiravinteiset merenrantakalliot (LC)

Vieraslajit

- karhunköynnös

Villinginluodon luontoarvot.

16 TUPSU

Tupsu on pieni kallioluoto, jonka pinta-ala on noin 0,3 hehtaaria. Luodon korkein kohta on noin 2 metriä merenpinnan yläpuolella. Luotoa luonnehtivat loivat, osin kivikkoiset kalliorannat ja puuttomuus.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Luodon kallioperä on granodioriittia. Luoto on pääasiassa avokalliota, joka on osittain hyvin loivaa ja matalaa. Kallion päällä on rannoilla louhikkoa ja luoteisreunalla kapealti somerikkoa.

Kasvillisuus

Luoto on kasvillisuudeltaan niukkaa. Kasvillisuutta esiintyy lähinnä lohkarerantojen kivien väleissä ja lajisto on luonteenomaista kivikorantojen kasvillisuutta. Lakikalliolla kasvaa rupijäkälää sekä hieman sammalta.

Arvokkaat kohteet

Luoto sisältyy Villingin ja Itä-Villingin lepakkokohteen rajaukseen (14/03, arvoluokka I). Luodon luontotyypit ovat säilyviä (LC).

Vieraslajit

Luodolta ei havaittu vieraslajeja.



Tupsu on pieni kallioinen ja louhikkoinen avoluoto. Kasvillisuus on niukkaa.

Saaren käyttö

Rakenteet

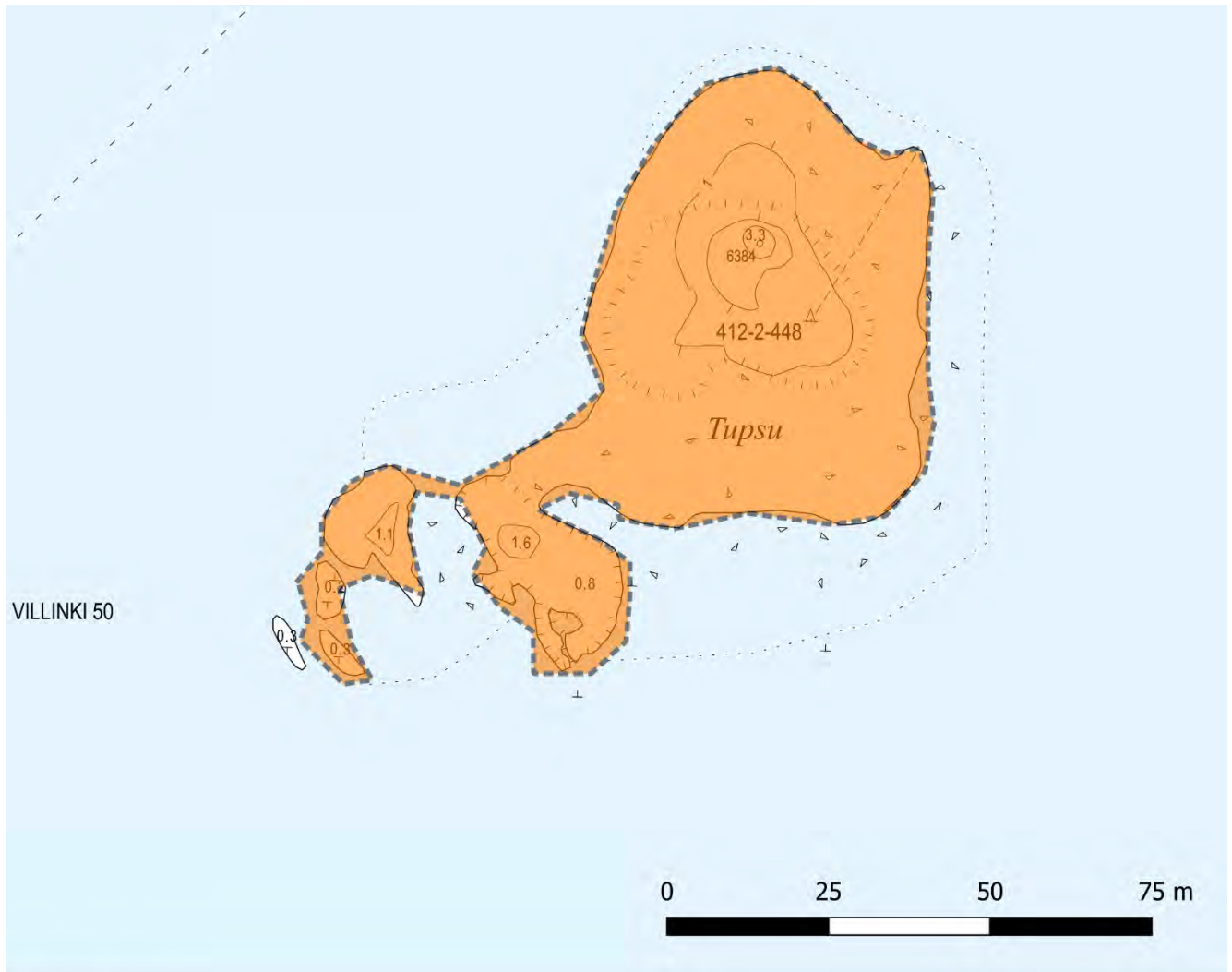
Luodolla on meriväylän linjataulu. Luodolla ei ole muita rakenteita.

Kuluneisuus


Luodolla ei ole merkkejä kuluneisuudesta. Todennäköisesti luodolle ei rantauduta kovinkaan paljon. Luodon kasvillisuus on vähäistä eikä erityisen kulutusherkkää.

Suosituksset

Ei erityisiä suosituksia.



Luontotyypit

 Itämeren kivikko- ja lohkarerannat (LC)

Tupsun luontoarvot.

17 HARJALUOTO

Harjaluoto on pinta-alaltaan noin 0,4 hehtaaria ja korkeussuhteiltaan matala, korkein kohta on vain noin 2 metriä merenpinnan yläpuolella. Saarelle ovat luonteenomaisia kivikkorannat ja laakeat rantakalliot sekä lähes koko saaren kattava männikkö.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Harjaluodon kallioperä on granodioriittia. Paljasta kalliopintaa on ainoastaan saaren pohjoisrannalla, jossa rantakallio on laakea ja hyvin loiva. Rannat ovat kivikkoisia ja kesiosassa saarta on soraa.

Kasvillisuus

Lähes koko saaren kattaa männikkö. Valtaosa männyistä on vanhoja ja kilpikaarnaisia. Mäntyjen lisäksi esiintyy muutamia kookkaita koivuja ja pensaskeroksessa pihlajaa, katajaa ja koivua, rannoilla myös tervaleppää.

Kenttäkerros on heinävaltainen ja suhteellisen kulunut. Varpukasvillisuutta esiintyy laikkuina koostuen mustikasta ja puolukasta. Metsämaitikkaa ja metsälauhaa esiintyy yleisesti. Kivikkoiset rannat ovat kasvillisuudeltaan luonteenomaisia. Kasvillisuus koostuu pääasiassa korkeakasvuisista lajeista.

Arvokkaat kohteet

Koko saari on luokiteltu linnustollisesti arvokkaaksi kohteeksi (Harjaluoto 247/99, arvoluokka III). Saaren linnusto on todettu melko niukaksi.

Harjaluodon rannat ovat lähes kauttaaltaan Itämeren kivikkoisia niittyrantoja (silmälläpidettävä, NT). Yhtenäisyyden ja kulumattomuuden takia kivikkoiset niittyrannat ovat edustavia. Saaren keskiosa on suhteellisen voimakkaasti kulunutta männikköä.



Harjaluodon luoteiskärjen niittyrinta on edustava, joskin tavanomainen kasvillisuudeltaan, muut rannat ovat selvästi vähäkasvisempia. Saari on voimakkaasti kulunut keskiosasta.

Vieraslajit

Saaresta ei havaittu vieraslajeja.

Saaren käyttö

Rakenteet

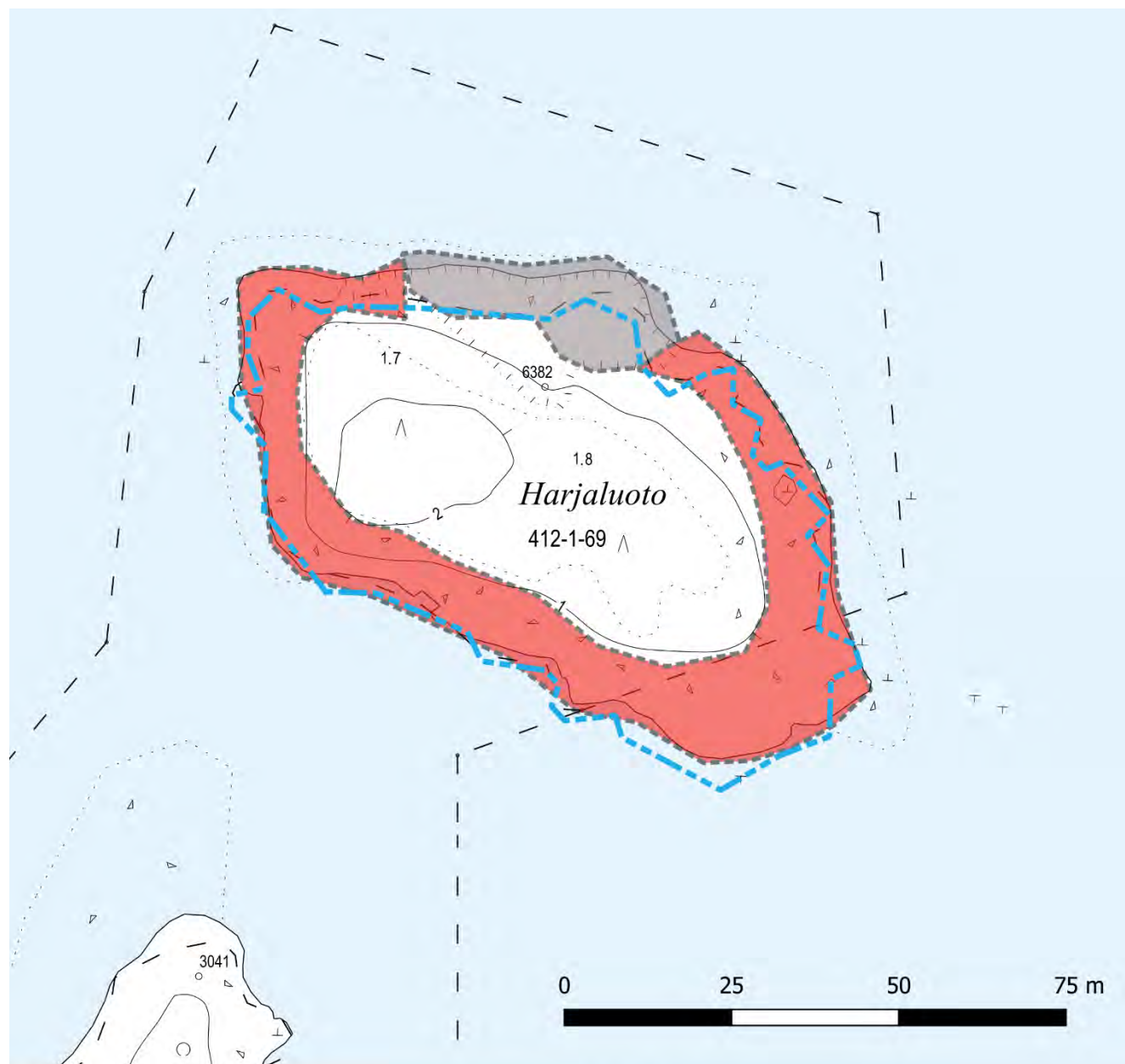
Saarella ei ole rakenteita. Saareen on aikanaan laitettu epävirallisia rantautumismerkkejä, jotka ovat kuitenkin rapistuneet. Saaren keskiosissa on muutamia nuotiopaikkojen jäännöksiä. Saari on aiemmin ollut Puolustusvoimien käytössä ja suljettuna. Nykyisin mairinnousu on sallittua.

Kuluneisuus

Saaren männikköiset alueet ovat voimakkaasti kuluneita ja heinävaltaisia. Rantakivikoissa ei ole havaittavissa erityisemmin kuluneisuutta.

Suosituksset

Ei erityisiä suosituksia.



Luontotyypit

- Itämeren kivikkoiset niityrannat (NT)
- Karut ja keskiravinteiset merenrantakalliot (LC)

Arvokkaat luontokohteet

- Linnustollisesti arvokkaat kohteet 1999 (LTJ)

Harjaluodon luontoarvot.

18 TAMMALUOTO

Tammaluoto on pinta-alaltaan noin 2,6 hehtaaria. Saaren korkein kohta on noin 12 metriä merenpinnan yläpuolella. Saarelle ovat luonteenomaisia laajat kivikko- ja lohkarerannat sekä eteläosan laaja ja korkea kallioalue, josta avautuu hienot merimaisemat kaikkiin ilmansuuntiin. Pohjoiskärkeä luonnehtivat laajat pensaikot ja soraikot.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Tammaluodon kallioperä on graniittia. Valtaosa saaresta on avokalliota, joka eteläosassa kohoaa korkealle. Pohjoispäässä on laajalti soraikkoa, mahdollisesti myös muinaisrannaksi luokiteltavaa pienikoisista, pyöreistä kivistä muodostunutta kivikkoa. Länsi- ja itärannalla on laajat lohkarerannat.

Kasvillisuus

Pohjoisosaa koostuu pensaikkoisesta kivikosta ja sorarannasta. Luoteisrannan tuntumassa on rehevää tervalepikköä, jonka alustassa kasvaa punaherukkaa. Länsiranta on jyrkkäprofiilinen ja ranta koostuu lohkarerannasta. Eteläosassa on pienialaisia soistumia sekä yksi isompi kalliolammikko. Avokallioalue on puutonta, paikoin heinittynyttä avokalliota, jonka painanteissa esiintyy haapaa ja pihlajaa. Itärannalla esiintyy myös kivikko- ja lohkarerantaa ja tyypille luonteenomaista kasvillisuutta.

Saaren pohjoisosaa edustava kasvillisuudeltaan ja ympäristönä poikkeavaa soraikon, pensaikkojen ja rehevän lepikon muodostamaa ympäristöä.

Arvokkaat kohteet

Koko saari on luokiteltu linnustollisesti arvokkaaksi kohteeksi (tammaluodot 253/99, arvoluokka I). Saaren pohjoisosaa on luokiteltu arvokkaaksi kasvillisuus- ja kasvistokohteeksi (Tammaluodon lehto 71/92, arvoluokka II).

Saaren keskiosissa on kaksi pienialaista isovarparämettä, jotka ovat vaarantunutta (VU) luontotyyppiä. Eteläpään kallioalueella on merenrantojen kalliolammikoita, jotka ovat silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi. Muut saaren luontotyypit ovat säilyviä (LC). Saaren pohjoisosan soraikot ja rehevät pensaikot ovat edustavia ja suhteellisen harvinaisia saaristossa. Saari on kokonaisuudessaan luonnoltaan monipuolinen ja edustava. Ainoastaan kallioalueet ovat voimakkaammin kuluneita ja siten edustavuudeltaan hieman heikentyneitä.

Vieraslajit

Saaresta ei havaittu vieraslajeja.



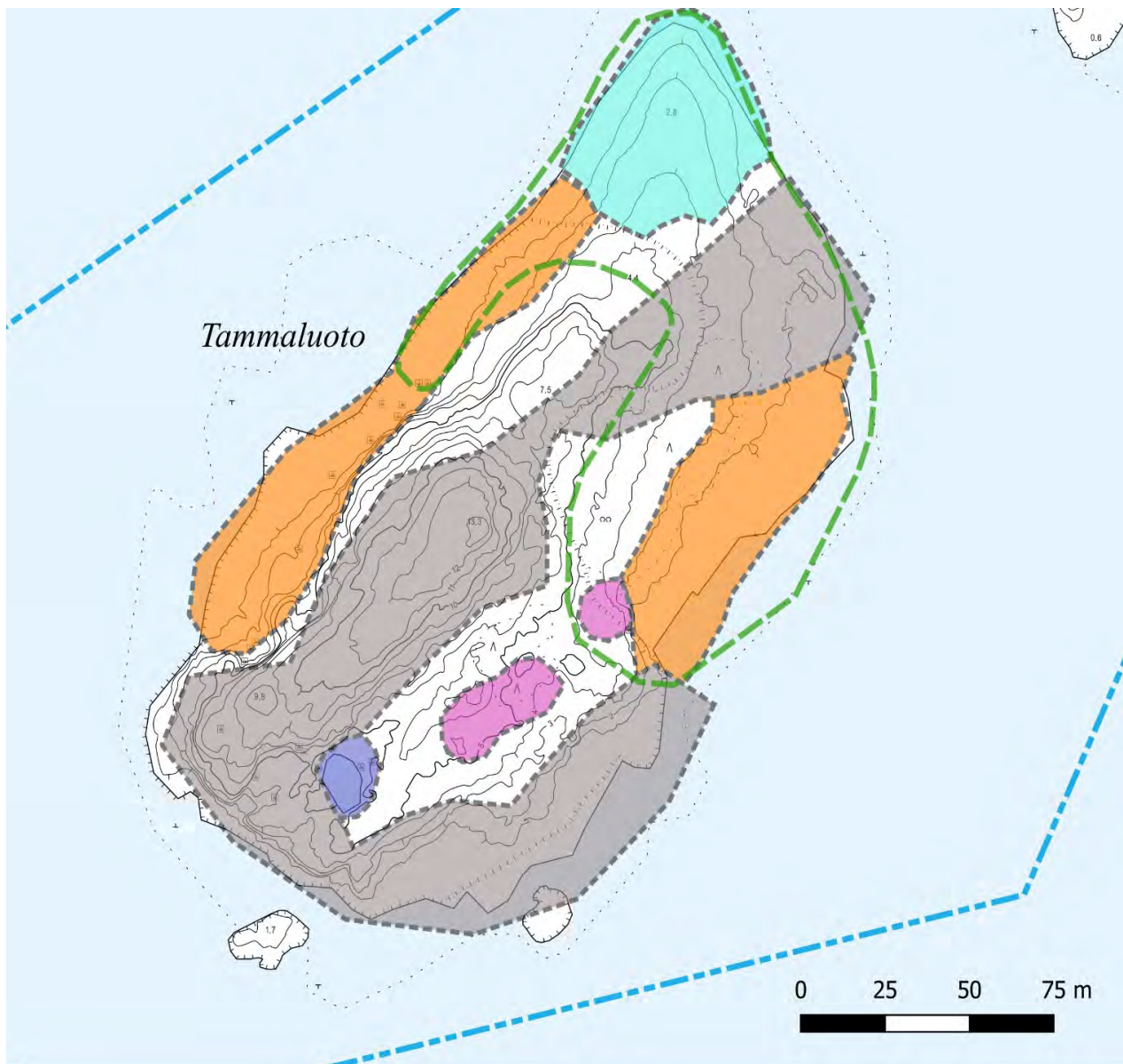
Tammaluodon eteläosaa hallitsevat avokalliot, jotka ovat lakiosistaan kuluneita. Itärannalla on laaja lohkareranta.



Tammaluodon pohjoiskärki on soraikkorantainen. Ylempänä soraikko on pensasvaltaista ja avoimilla soralaikuilla on useampia kivistä koottuja nuotiopaikkoja.



Eteläosan kalliolla on laaja lammikko. Itärannan tuntumassa on rehevää rantalepikkoa, jossa kasvaa runsaasti mm. taikinamarjaa.



Luontotyytit

- Isovarpurämeet (VU)
- Itämeren kivikko- ja lohkarerannat (LC)
- Itämeren sora- ja somerikkorannat (LC)
- Karut ja keskiravinteiset merenrantakalliot (LC)
- Merenrantojen kalliolammikot (NT)

Arvokkaat luontokohteet

- Linnustollisesti arvokkaat kohteet 1999 (LTJ)
- Arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistokohteet (LTJ)

Tammaluodon luontoarvot.

Saaren käyttö

Rakenteet

Saarella ei ole rakenteita. Vuoden 1987 julkaisussa on todettu saarella olevan useita telttojen aluslavoja ja käymälä. Näitä ei havaittu enää saaresta. Useampia nuotiopaikkoja on saaren pohjoisosassa ja näiden ympäristössä on roskaisuutta. Saareen on suhteellisen helppo rantautua ainakin pienveneillä ja kajakeilla. Pohjoispään soraikot soveltuvat hyvin rantautumiseen. Tammaluodossa on meriväylän väylätulut.

Kuluneisuus

Pohjoisosan kivikkoinen ja pensaikkoinen alue on jonkin verran kulunut ja kivikosta on koottu useita nuotiokehiä. Saaren poikki sijoittuva avokallioalue on kulunut liikkumisesta melko voimakkaasti. Kivikkoiset rannat ovat suhteellisen luonnontilaisia eikä kasvillisuuden perusteella ole pääteltävissä erityistä kuluneisuutta. Rehevässä lepikossa ei havaittu merkkejä kulumisesta. Lepikko on vaikeakulkuista tiheän pensaskerroksen ja kivikon takia.



Rakenteet

★ Nuotiopaikka, ei virallinen

Suosituks

☒ Alueelle ei suositella uusia rakenteita.

Saaren rakenteet sekä alueet, joissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

Suosituks

Käytännössä kasvillisuuden kulumista ei voi estää kallioalueella, koska lakialueen kalliot ovat luontevia liikkumiseen. Muut ympäristöt eivät ole erityisen kulutusherkkiä. Pohjoisosa saaresta on kasvillisuudeltaan arvokasta. Kyseiselle alueelle ei suositella osoitettavaksi palvelurakenteita.

19 PITKÄRIVI

Pitkärivi on ulkosaariston luoto, jonka pinta-ala on noin 2,6 hehtaaria. Luoto on korkeimmalta kohdaltaan itäosassa noin 5 metriä merenpinnan yläpuolella. Luodolle ovat ominaisia matalat, luodon keskiosan kivikkoiset ja matalat alueet sekä länsiosan laakeat avokalliot. Itäosa eroaa korkeampana kallioalueena, jossa esiintyy jonkin verran puustoa. Luodolla on runsas pesimälinnusto.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Pitkärivi on kallioperältään amfiboliittia ja metavulkaniitteja. Luoto muodostuu kolmesta kallioisesta osasta, joita yhdistää toisiinsa matalat lohkarikko- ja kivikkoalueet. Pääosa luodosta on avokalliota. Puustoa esiintyy sekä länsiosassa että itäosassa.

Kasvillisuus

Louhikko- ja kivikkoalueet ovat merenrantakasvillisuuden vallitsevia ympäristöjä, kasvilajisto on monipuolista ja edustavaa, kuten pölkkyruoho, mesiangervo, rantavehna, suomenlahdennurmikohokki, ruskokaisla, merivirma-juuri. Nurmikohokkia esiintyy erittäin runsaasti.

Kallioalueet ovat pääasiassa avokallioita, joissa on vain vähän kasvillisuutta. Itäosassa kallioalueella on laajoja heinävaltaisia pintoja sekä jonkin verran varpukasvillisuutta, kuten kanerva ja variksenmarja. Puusto on matalaa muodostuen haavasta, männystä, pihlajasta ja koivuista, katajaa esiintyy yksittäin.

Linnusto

Inventointiaikana (3.7.2018) Pitkärivillä oli kyhmyjoutsenpari, useita hanhien ja haahkojen vanhoja pesiä, meriharakkapari, harmaa- ja kalalokkeja sekä luotokirvinen.

Arvokkaat kohteet

Koko luoto on luokiteltu arvokkaaksi kasvillisuus- ja kasvistokohteeksi (Pitkärivi 70/92, arvoluokka II). Kasvilajisto on luodolla erittäin rikas.

Koko luoto on luokiteltu arvokkaaksi linnustokohteeksi (Pitkärivi 88/17) sekä linnustollisesti arvokkaaksi kohteeksi (Pitkärivi 252/99, arvoluokka I).

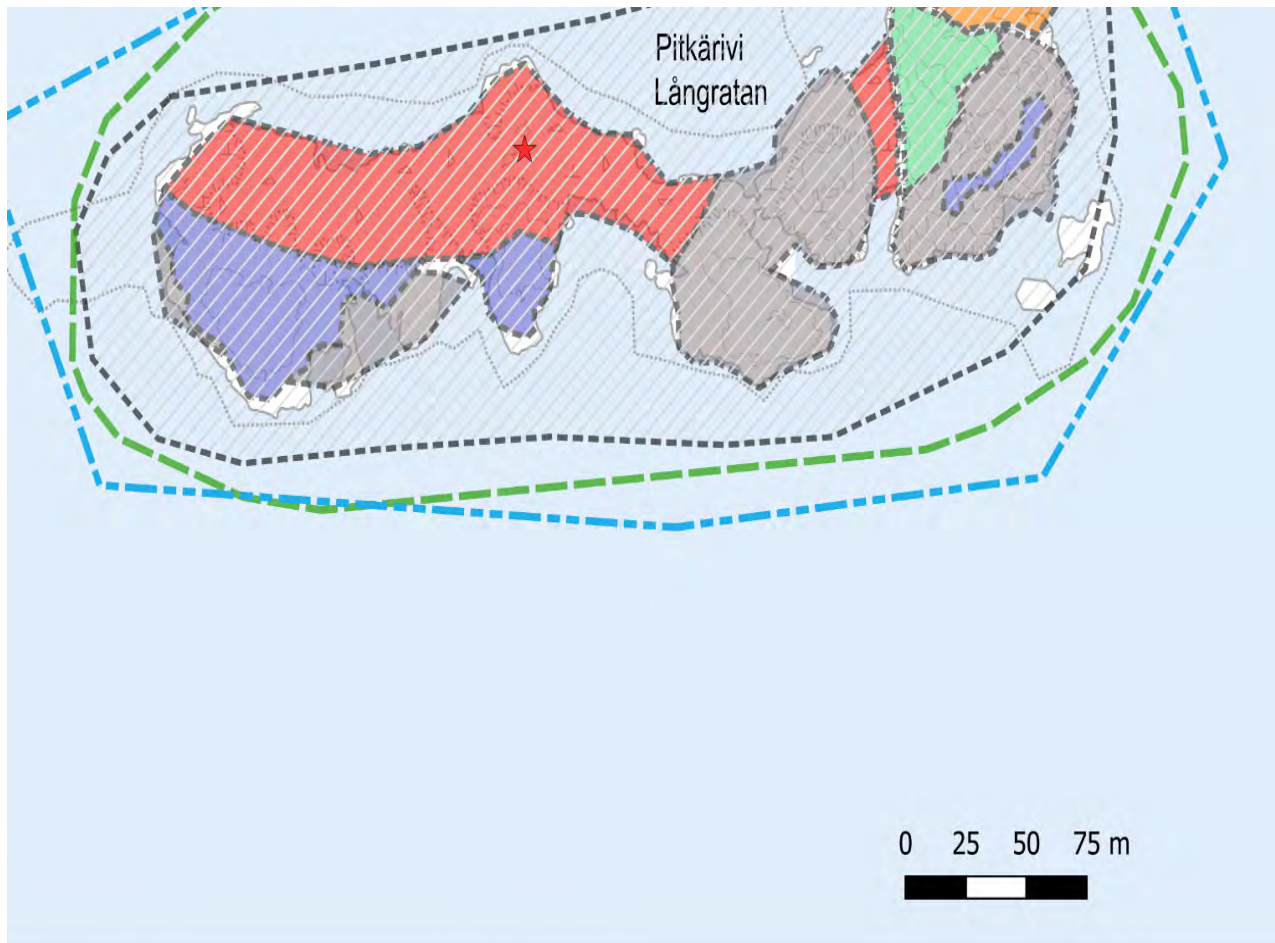
Luoto koostuu kokonaisuudessaan rannikon luontotyypeistä. Luoto kuuluu Lintusaariin (VU). Karut kalliokedot ovat äärimmäisen uhanalaisia (CR), Pitkärivin kalliokedot ovat luontaisia kallioketoja, eivät perinnebiotooppeja. Kallioketojen edustavuus on kohtalainen. Kivikkoiset niittyraunnot ovat silmälläpidettävä luontotyyppi. Muut luodon luontotyypit ovat säilyviä (LC). Pitkärivi on kokonaisuudessaan luonnoltaan edustava ja monipuolinen.









Pitkärivin itäosan kallioalue on avointa ja puoliavointa ympäristöä, jossa esiintyy lakiosissa heinävaltaista kasvillisuutta. Keskiosa saaresta koostuu kivikkoisista niittyraunnoista, rantakasvillisuus on edustavaa ja laajaa. Pieniä hauruvalleja on kertynyt etelärannoille.

Vieraslajit

Luodolta havaittiin yksi pieni kurturuusukasvusto.





Luontotyytit

-  Itämeren kivikko- ja lohkarerannat (LC)
-  Itämeren kivikkoiset niittyraunnot (NT)
-  Karut ja keskivinteiset merenrantakalliot (LC)
-  Karut kallioedot (CR)
-  Lintusaaret (VU)
-  Merenrantojen kalliolammikot (NT)

Vieraslajit

-  kurturuusu

Arvokkaat luontokohteet

-  Linnustollisesti arvokkaat kohteet 1999 (LTJ)
-  Arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistokohteet (LTJ)

Pitkärivin luontoarvot.

Saaren käyttö

Rakenteet

Saarella ei ole rakenteita. Itäosan kallioalueella on vanha nuotiopaikka, kuten myös läntisellä osalla luotoa.

Kuluneisuus

Pitkärivillä lienee lähinnä virkistyskäyttöä päiväretkikohteena, mutta Pitkärivi on myös syyslennustuskohde. Pitkärivin kallioalueet ovat osittain kuluneita. Keskiosan kivikkoisella kaistaleella ei ole havaittavissa kuluneisuutta. Nuotiopaikkojen luona on jonkin verran roskaisuutta, lisäksi meri tuo rannoille roskaa.

Suosituks

Pitkäriville ei suositella virkistystä palvelevien rakenteiden sijoittamista, koska luotoa käyttävät monet lintulajit pesintään.



Rakenteet

★ Nuotiopaikka, ei virallinen

Suosituks

☒ Alueelle ei suositella uusia rakenteita.

Saaren rakenteet sekä alueet, joissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

20 VILLINKI

Villinki on pinta-alaltaan noin 134,5 hehtaaria ja saaren ylin kohta on noin 20 metriä merenpinnan yläpuolella. Villinkiä luonnehtii vanha huvila-asutus, vanhat avoimet ja puoliavoimet niityt sekä laajat metsäalueet. Villingistä inventoitiin osa saaresta. Inventointialueen rajausta on esitetty kartoilla.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Villinki on kallioperältään kvartsi- ja granodiriittia. Valtaosa inventointialueesta on maapeitteinen. Maaperä koostuu pääasiassa moreenista. Avokallioita esiintyy ranta-alueilla sekä pieninä lakikallioina metsäalueilla. Alavimmissä painanteissa maaperä koostuu moreenia hienommasta aineesta, mahdollisesti savesta ja/tai hiedasta. Inventointialueen itäosassa on pienialainen hiekkarantainen poukama.

Kasvillisuus

Selvitysalueetta luonnehtivat laajat, vanhat tuoreen kankaan sekametsät sekä painanteiden vanhat niityt tai puustoutuneet, rehevät ympäristöt. Metsissä esiintyy yleisesti lahoppua ja ne ovat iältään erirakenteisia. Pohjoisosassa selvitysalueetta on joitakin pieniä kangaskorpilaikkuja. Pohjoisosan metsäalueet ovat myös puustoltaan pääasiassa vanhoja, mutta lahoppuusto puuttuu lähes kokonaan. Kulttuurivaikutteisuus ilmenee erityisesti piha-piirien ympäristössä.

Arvokkaat kohteet

Koko Villingin saari sisältyy Villingin ja Itä Villingin lepakkokohteeseen (14/03, arvoluokka I). Alueen arvo perustuu huvilaympäristöihin ja laajoihin ja vanhoihin sekametsiin ja rantapuustoon.

Inventoidulla alueella on kaksi linnustollisesti arvokasta kohdetta (Villingin eteläinen keskimetsä 244/99, arvoluokka III ja Villingin pohjoinen keskimetsä 243/99, arvoluokka III). Arvot perustuvat sekametsälajistoon.

Selvitysalueen metsistä pääosa on tuoreiden kankaiden vaarantunutta (VU) luontotyyppiä. Pohjoisosan tuoreita kankaita ei rajattu luontotyyppiä lahoppuun puuttumisen takia. Tuoreet suurruohonniityt, kangaskedot ja

kangaskorvet ovat äärimmäisen uhanalaisia (CR) ja tervaleppäluhdat sekä lehtokorvet ovat erittäin uhanalaisia (EN). Silmälläpidettäviä (NT) luontotyyppisiä ovat varjoiset kalliojyrkänteet ja kivikkoiset niittyraunnot. Villingin metsäalueet selvitysalueen eteläosassa ovat erityisen monimuotoisia ja luonnontilaisia. Pohjoisosan metsäalueet ovat myös edustavia, mutta niistä puuttuu lahoppuusto. Alueen puustoiset suot ovat kauttaaltaan edustavia kohteita lukuun ottamatta pienialaisia kangaskorpeja, jotka ovat tavanomaisia rahkasammalvaltaisia ja vähälajisia soistumalaikkuja.



Metsäalueilla on runsaasti vanhoja kivimuureja. Painanteissa esiintyy saniaisvaltaisia lehtokorpeja. Paikoin metsien tuulenkaatoja on päätetty polttopuiksi. Etelärannalla esiintyy ruovikoita. Metsissä on runsaasti lahoppuuta ja metsien rakenne on monipuolinen. Itäosassa on pienialainen hiekkapoukama.



Luoteisosassa on vanhaa ketoa ja suuruohoista niittyä.

Vieraslajit

Vieraslajeja ei havaittu ranta-alueilta tai metsäalueilta. Vanhojen pihapiirien yhteydessä on runsaasti puutarhalajistoa, joka voi käsittää myös vieraslajeja, todennäköisimmin jättitarta. Pihapiireissä on runsaasti mm. ruusupensaita, mutta kurturuusua ei havaittu. Pihapiirejä ei kartoitettu tarkemmin.

Saaren käyttö

Rakenteet

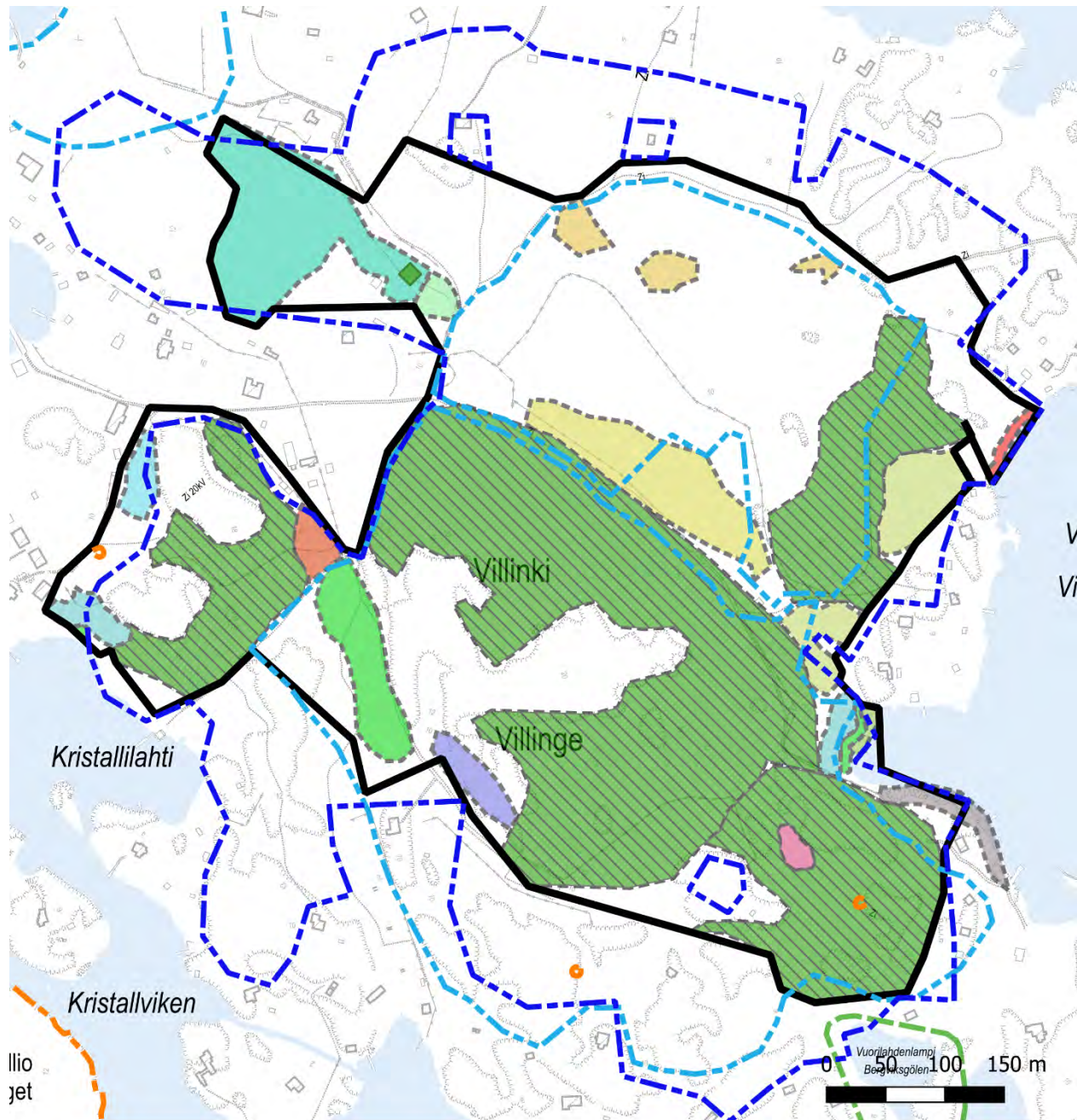
Villingissä on yhteyslaituri sekä opasteita ja järjestetty jätehuolto. Virkistyskäyttörakenteita ei juurikaan ole. Selvitysalueella on hyvä vanha kulkuverkosto, joka on kanavoinut liikumista myös erittäin hyvin. Saaren vanhan asutuskulttuurin vaikutukset näkyvät vanhoina niittynä sekä mm. lukuisina kiviaitoina. Selvitysalueen rakenteita ei ole esitetty kartalla.

Kuluneisuus

Kuluneisuus on keskittynyt kulkuväylille ja pihapiirien ympäristöön. Metsäalueilla on varsin vähän kuluneisuutta, vain joitakin polkuja. Selvitysalueen rantakalliot ovat jonkin verran kuluneet.

Suosituks

Villingissä (selvitysalueella) on laajoja metsäalueita, joita luonnehtii vanha kuusi- tai mäntyvaltainen sekapuusto. Osa metsistä täyttää uhanalaisten kangasmetsien määrittelyn ja mm. lahoppuustoa esiintyy runsaasti. Laajat metsäalueet suositellaan säilytettäväksi metsäisinä ja luonnontilaisina. Keskiosan painanteessa on laaja lehtokorppainanne, joka lienee ollut aikanaan laidunnusniittynä. Kyseinen alue suositellaan säilytettäväksi nykyisen luonteisena ympäristönä.



□ Inventointialue

Luontotyytit

□ Avoluhdut (DD)

□ Itämeren kivikkoiset niityrannat (NT)

□ Itämeren suuruohostot (LC)

□ Kangaskedot (CR)

□ Kangaskorvet (CR)

□ Karut ja keskiravinteiset merenrantakalliot (LC)

□ Karut varjoiset kallioyrkänteet (NT)

□ Kosteat runsaravinteiset lehdot (VU)

□ Lehtokorvet (EN)

□ Merenrantankaisliikot (DD)

□ Metsäluhdut (DD)

□ Tervaleppäluhdut (EN)

□ Tuoreet kankaat (VU)

□ Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)

□ Tuoreet suuruohoniityt (CR)

Vieraslajit

◆ lupiini

Arvokkaat luontokohteet

□ Linnustollisesti arvokkaat kohteet 1999 (LTJ)

□ Arvokkaat geologiset kohteet (LTJ)

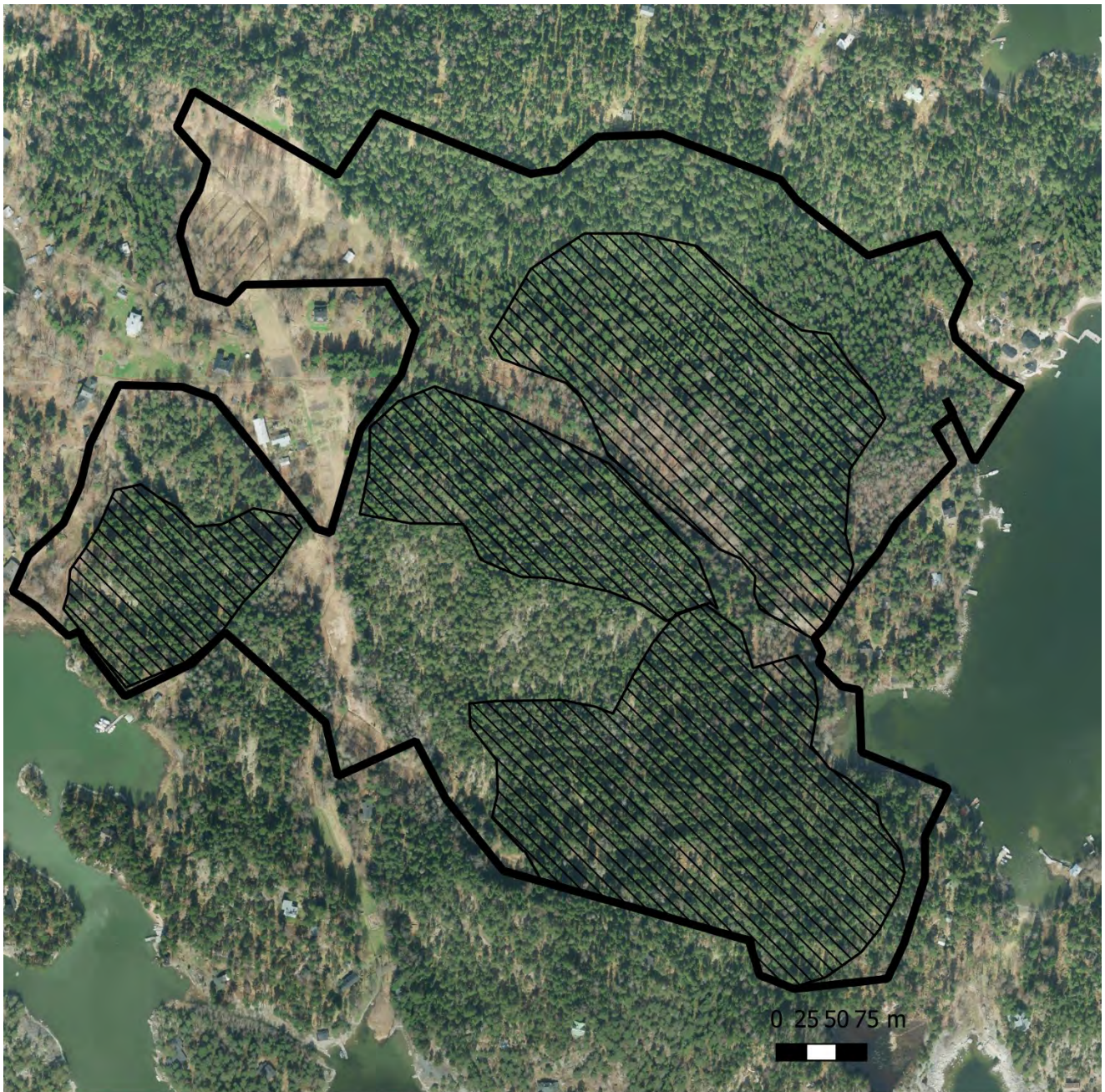
□ Linnustokohteet 2017 (LTJ)



□ Arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistokohteet (LTJ)

Illo
jet

Vuorilahdenlampi
Bergsögden
0 50 100 150 m

Villingin selvitysalueen luontoarvot.



-  Inventointialue **Suosituksset**
 Alueelle ei suositella uusia laajoja rakenteita.

Selvitysalueen alueet, joissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

21 ITÄ-VILLINKI

Itä-Villinki on pinta-alaltaan noin 33,3 hehtaaria. Saaren korkein kohta on noin 18 metriä merenpinnan yläpuolella. Saari on puolustusvoimien hallinnassa. Saarta luonnehtivat laajat metsäalueet sekä puolustusrakenteet. Vain osa saaresta sisältyi selvitykseen. Inventointialueen rajaus on esitetty kartoilla.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Kallioperä on amfiboliittia. Avokallioita esiintyy rantojen yhteydessä, muuten selvitysalue on pääosin maapeitteistä. Rantaan viettävällä pohjoisrinteellä on rinnelouhikko. Maaperä koostuu pääasiassa moreenista. Saaren kallioperää on monin paikoin louhittu saarta linnoitettaessa.

Kasvillisuus

Selvitysalueetta luonnehtivat metsäisyys ja siten tuoreiden kankaiden metsälajisto. Paikoin esiintyy rehevämpiä ympäristöjä, jossa kuusen sijaan puusto on lehtipuuvältaista. Itäosassa on laaja tervaleppäluhta. Rannat ovat lajistollisesti selvitysalueella vaatimattomia kallio-, kivikko- tai sorarantoja.



Edustavimmalla metsäalueella esiintyy runsaasti sammaloitunutta lahoppuuta. Tervaleppäluhdan reunustassa on vanha tykkitie.

Arvokkaat kohteet

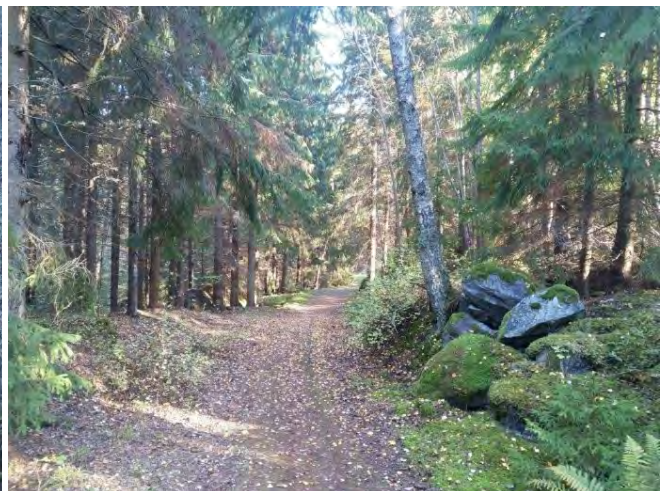
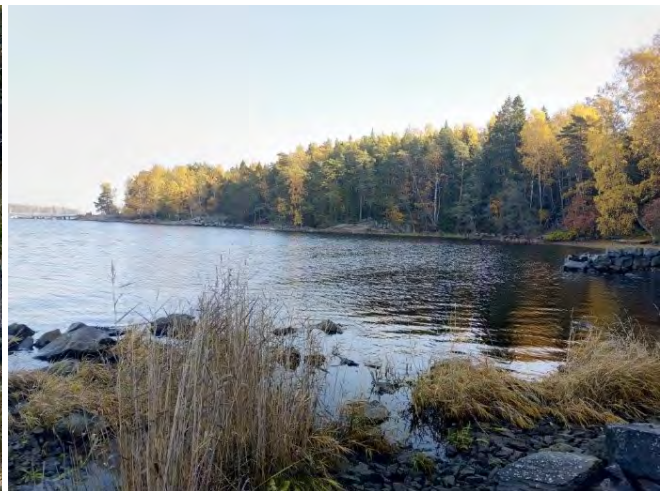
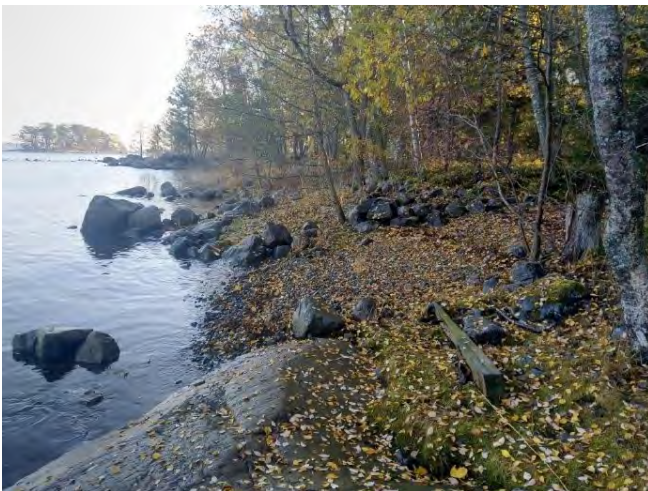
Koko Itä-Villingin saari sisältyy Villingin ja Itä Villingin lepakkokohteeseen (14/03, arvoluokka I). Alueen arvo perustuu huvilaympäristöihin ja laajoihin ja vanhoihin sekametsiin ja rantapuustoon.

Inventoidulla alueella on yksilinnustollisesti arvokas kohde (Itä-Villingin länsimetsä 245/99, arvoluokka III). Itä-Villingin itämetsä (246/99, arvoluokka III) sijoittuu inventointialueen eteläpuolelle. Arvot perustuvat sekametsälajistoon ja rauhallisuuteen.

Keskiosa inventointialueesta on rajattu arvokkaaksi kasvillisuus- ja kasvistokohteeksi (Itä-Villingin metsäalue 74/92, arvoluokka II).

Selvitysalueella on lisäksi kaksi geologisesti tai geomorfologisesti arvokasta kohdetta (Lohkarekasauma, Itä-Villinki 22-053, arvoluokka 1 ja Siirtolohkareikko, Itä-Villinki 22-052, arvoluokka 2).

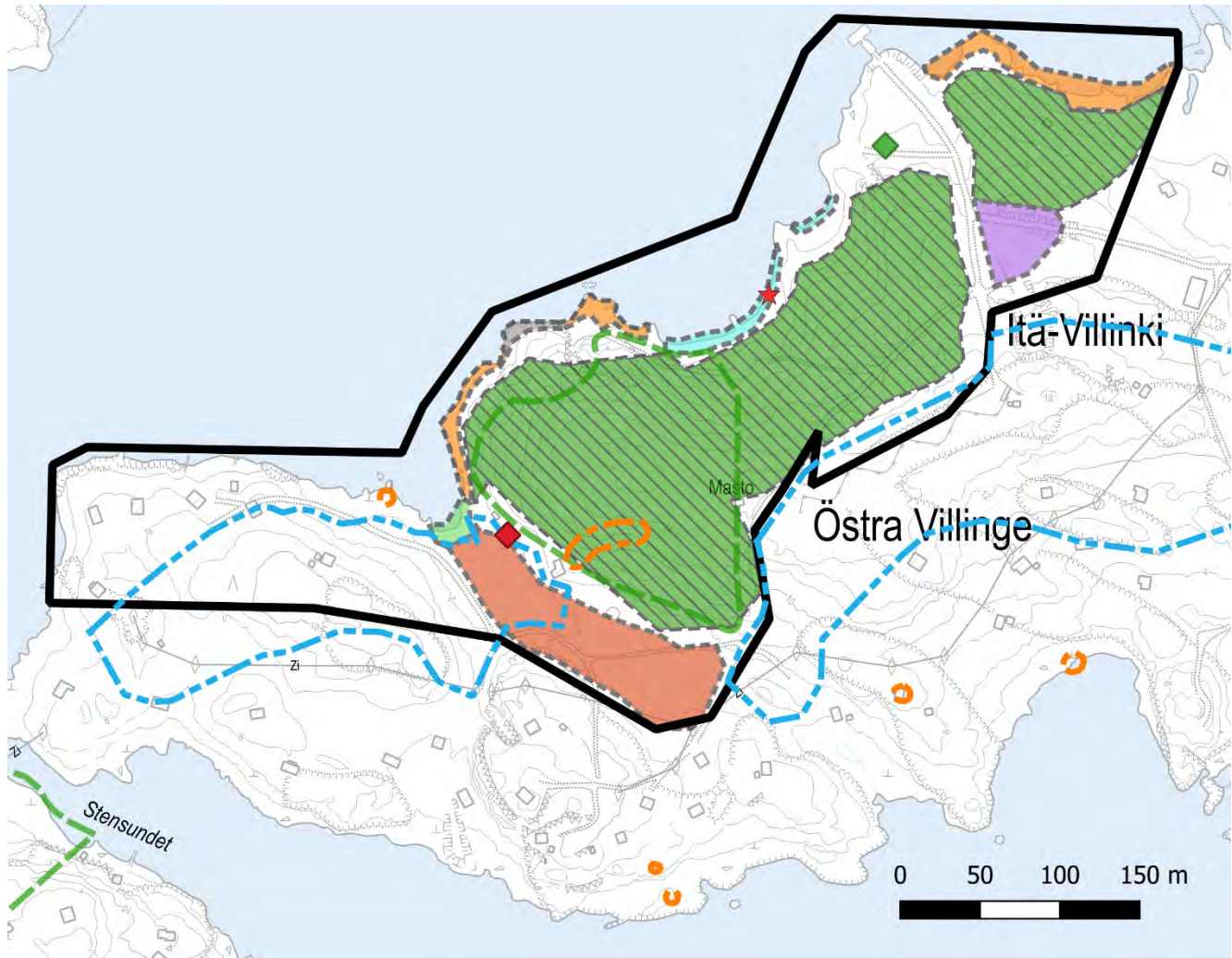
Pääosa inventointialueen metsistä kuuluu tuoreiden kangasmetsien uhanalaiseen luontotyyppiin (vaarantunut, VU). Tervaleppäluhta on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi ja itäosan lehtomainen kangas on vaarantunut (VU). Kangasmetsäalueet ovat monimuotoisia ja lahoppuustoa on paikoin erittäin paljon. Keskiosan kangasmetsäalue on edustavuudeltaan hyvä, paikoin jopa erinomainen. Tervaleppäluhta on edustavuudeltaan hyvä.



Inventointialueen rannat ovat karuja ja vähäkasvisia. Tervaleppäluhdan reunustassa on laaja jättitatar kasvusto. Saarella on hyväkuntoinen "tiestö", jota reunustavat vanhat sekametsät.

Vieraslajit

Selvitysalueella esiintyy lupiinia harvana kasvustona lähellä päälaituria. Lupiinia esiintyy muutaman aarin alalla. Selvitysalueen luoteisosassa on laaja jättitatar kasvusto. Pohjoisella sorarannalla oli pieni kasvusto kurturuusua.



 Inventointialue	Vieraslajit
Luontotyytit	 kurturuusu
 Itämeren kivikko- ja lohkarerannat (LC)	 jättitatar
 Itämeren sora- ja somerikkorannat (LC)	 lupiini
 Karut ja keskiravinteiset merenrantakalliot (LC)	Arvokkaat luontokohteet
 Lehtomaiset kankaat (VU)	 Linnustollisesti arvokkaat kohteet 1999 (LTJ)
 Merenrantaruovikot (LC)	 Arvokkaat geologiset kohteet (LTJ)
 Tervaleppäluhdet (EN)	 Arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistokohteet (LTJ)
 Tuoreet kankaat (VU)	

Itä-Villingin selvitysalueen luontoarvot.

Saaren käyttö

Rakenteet

Saari on puolustusvoimien hallinnassa ja saareen maihinnousu on kielletty. Saarella on pohjoisrannalla päälaituri. Muutoin rakenteet ovat yksityisten mökkien rakenteita tai vanhoja linnoitusrakenteita sekä vanhoja pihapiirejä, joissa on jäljellä rakennusten raunioita. Saarella on sähköverkko. Saaren rakenteista ei ole erillistä karttaa.

Kuluneisuus

Selvitysalueen metsissä ei ole juurikaan kulumisen merkkejä. Itäosan metsiä on harvennettu, kun taas keski-osan metsät ovat varsin luonnontilaisia. Joitakin polkuja risteilee lähinnä itä- ja länsiosan metsäalueilla. Selvitysalueella on leveät, helposti kuljettavat pääreitit.

Suosituks

Selvitysalueen edustavin metsäalue sekä tervaleppäluhta suositellaan säilytettäväksi luonnontilaisina ympäristöinä. Vieraslajien poistaminen on suositeltavaa.



Inventointialue **Suosituks**



Alueelle ei suositella uusia rakenteita.

Selvitysalueen alueet, joissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

22 LOUESAARI

Louesaari on noin 5,2 hehtaarin kokoinen kalliainen saari. Saaren korkein kohta kohoaa noin 13 metriä merenpinnan yläpuolelle. Saarelle on luonteenomaista laajat eteläiset kalliorannat, jyrkät ja kivikkoiset pohjoisrannat sekä runsas mökkien määrä. Saari on ollut postin virkistysaarena.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Louesaari on kallioperältään grano- ja kvartsidioriittia. Valtaosa saaresta on avokalliota. Etelärantaa luonnehtivat laajat, loivahkot ja osin kynnysmäiset avokalliot, joilla esiintyy useita siirtolohkareita. Saaren pohjoisrannat ovat jyrkkäpiirteiset ja kivikkoiset. Sekä itä- että länsipäässä rantakalliot ovat jyrkkäpiirteisiä. Saaren keskiosat ovat puustoisia ja kallioperän päällä on paikoin ohut irtomaakerros.

Kasvillisuus

Saaren keskiosat ovat karua ja kulunutta kalliometsää sekä avokallioita. Etelärannalla on pienialainen rannan tervalepikko, jossa aluskasvillisuus on suurruohoista. Pohjoinen ranta on kauttaaltaan kivikkoa ja soraikkoa, jossa ei esiinny juuri lainkaan kasvillisuutta. Itä- ja länsipään rantojen avokalliot ovat vähälajisia, jäkäliä esiintyy kuitenkin yleisesti. Eteläranta on pääasiassa lähes kasvitonta avokalliota. Paikoin kalliolle on kertynyt kivikkoja, joiden yhteydessä esiintyy kivikkorantojen rantakasvillisuutta. Kalliolammikot ovat yleisiä etelärannalla.

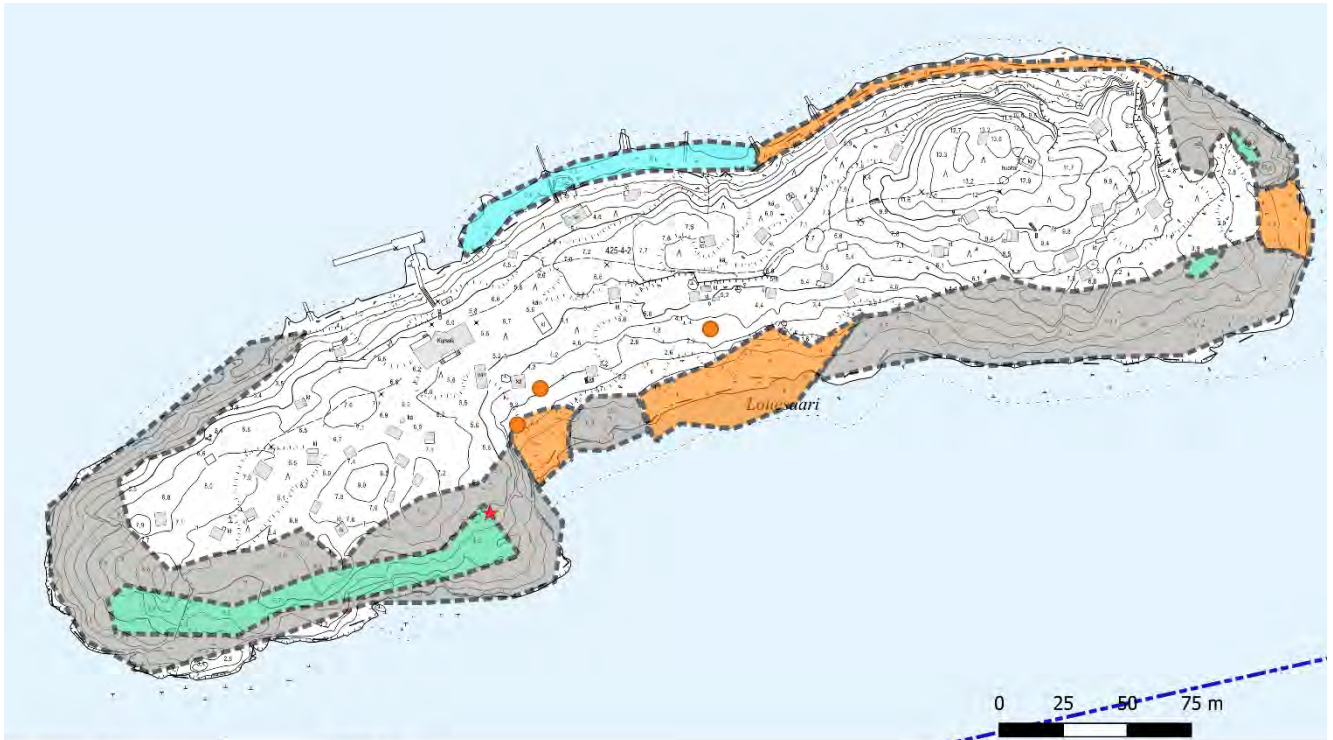
Arvokkaat kohteet

Louesaarissa on muista saarista poiketen erittäin laajat eteläiset rantakallioalueet (LC), jotka ovat maisemallisesti hienoja siirtolohkareineen. Länsiosassa etelärantaa esiintyy yleisesti kalliolammikoita (NT), mutta niitä on myös itäisellä osalla rantakalliota. Saaren kivikko- ja lohkarerannat (LC) ovat edustavimmillaan etelärannalla ja itäpäässä saarta. Pohjoisranta on lähes pelkkää kivikkoa tai soraikkoa ja rantoja on muokattu monin paikoin.

Louesaaren eteläpuolella sijaitsee arvokas linnustokohde (Santahaminan itäinen matalikko 99/17).

Vieraslajit

Louesaaressa havaittiin yksi pienialainen kurturuusukasvusto etelärannalla. Tertuseljaa esiintyy niin ikään etelärannan kallioalueen yläosassa mökkien ympäristössä. Mökkien pihoihlla kasvaa runsaasti ruohovartisia puutarhalajeja.



Luontotyytit

- Itämeren kivikko- ja lohkarerannat (LC)
- Itämeren sora- ja somerikkerannat (LC)
- Karut ja keskiravinteiset merenrantakalliot (LC)
- Merenrantojen kalliolammikot (NT)

Vieraslajit

- kurturuus
- tertuselja

Arvokkaat luontokohteet

- Linnustokohteet 2017 (LTJ)

Louesaaren luontoarvot.



Pohjoisranta on lähes kasvitonta lohkarerantaa ja soraikkoaa.



Eteläranta muodostaa laajan, ja laakean kalliorannan, jossa on siirtolohkareita ja paikoin kivikkokasvillisuutta. Itäpäässä on jyrkkäpiirteisiä silokallioita.

Saaren käyttö

Rakenteet

Saarella on runsaasti mökkejä ja niihin liittyviä pieniä varastoja, saunoja sekä portaikkoja ja pohjoisrannalla myös useita huonokuntoisia laitureita tai laiturien jäänteitä. Päärakennus päälaiturin kohdalla vaikuttaa hyvään kuntoon. Päälaituri on huonokuntoinen ja kävelysilta on osittain romahtanut. Päärakennuksen läheisyydessä on grillipaikka sekä mm. lentopallokenttä, muualla ei havaittu nuotiopaikkoja (pois lukien mökkien pihat, joita ei tarkemmin tutkittu). Saaren pituussuuntaisesti on kulunut ”pääväylä”, joka on paikoin rakennettu portaikoiksi. Saarella on valaistus päärakennuksen ympäristössä ja pääväylällä. Saaren rakenteista ei ole tehty erillistä karttaa.

Kuriositeettina saarella on vanhasta muistona puhelinkoppi. Saaren itäpäähän kallioseinämään on kiinnitetty useampia muistotauluja.

Kuluneisuus

Saari on erittäin kulunut ja mökkien ympäristössä on monin paikoin monenlaista tavaraa ja jonkin verran mm. risukasoja ja roskaa. Kallioalueet ovat kuluneita, joskin eteläisillä kallioilla kuluminen lienee pääasiassa rantavoimien aikaansaannosta ja siis luonnollista.



Puhelinkoppi muistuttamassa menneestä. Saaren kallioita on ilmeisesti louhittu aikanaan ja kiveä kuljetettu Helsingin linnoitteisiin.



Louesaari on voimakkaasti kulunut virkistyskäytön seurauksena. Saaressa on runsaasti mökkejä, joiden kunto vaihtelee erittäin huonosta kohtalaiseen hyväkuntoisiin. Pohjoisrannalla on runsaasti pieniä portaikkoja. Saaren päälaituri on huonokuntoinen.

Suosituksset

Kurtturuusun ja tertainmentin poistoa suositellaan. Saaressa on runsaasti huonokuntoisia rakennuksia, joiden purkamista suositellaan. Mökkien ympäristöä olisi tarpeen siistiä paikoitellen. Saaren päälaituri tulisi kunnostaa ja muut huonokuntoiset pohjoisosan laiturit suositellaan purettaviksi (turvallisuusriski). Saaren vanha käyttö huomioiden Louesaaresta voisi saada monipuolisen virkistysaaren.

23 KUUSILUOTO

Kuusiluoto on pinta-alaltaan noin 0,9 hehtaaria ja luodon korkein kohta on noin 5 metriä merenpinnan yläpuolella. Kuusiluoto on puolustusvoimien hallinnassa ja saaren mairinnousu on kielletty. Saarta luonnehtii laaja eteläinen rantakallio ja keskiosan metsäinen ympäristö.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Kuusiluoto on kallioperältään grano- ja kvartsidioriittia. Pääosa saaresta on avokalliota, keskiosassa saarta on pienialainen mäntymetsikkö. Metsikössä kallioperän päällä on irtomaa-aineksia.

Kasvillisuus

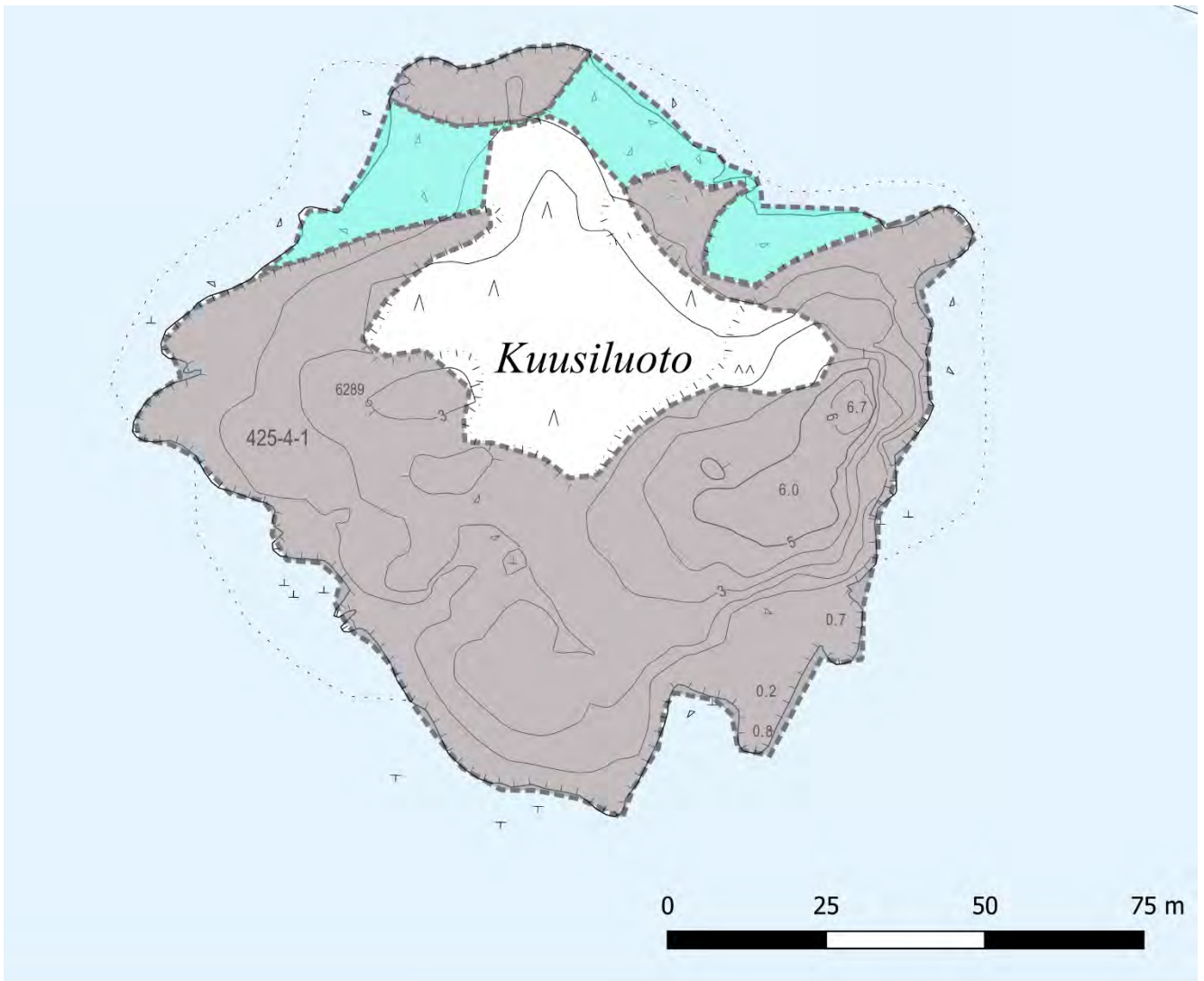
Suurin osa luodosta on kasvipeitteetöntä avokalliota. Keskiosan pienialainen mäntymetsikkö on kenttäkerrokseltaan heinävaltainen. Luodon pohjoisosassa on sora- ja somerikkorantaa, jossa esiintyy jonkin verran kivikkorantojen korkea- ja matalaruohoista kasvillisuutta.





Kuusiluodon pohjoisosassa esiintyy avokallioiden väleissä soraikkoa ja rantakasvillisuutta. Metsikkö on mäntyvaltainen.



Rannat ovat kalliovoittoisia ja kasvittomia. Eteläpään kallio kohoaa muuta saarta korkeammalle ja on jyrkkärantainen.



Luontotyypit

-  Itämeren sora- ja somerikkorannat (LC)
-  Karut ja keskivinteiset merenrantakalliot (LC)

Kuusiluodon luontoarvot.

Arvokkaat kohteet

Saaren luontotyytit ovat säilyviä (LC) ja edustavuudeltaan tavanomaisia. Kuusiluoto sisältyy Villingin ja Itä-Villingin lepakkokohteeseen (14/03, arvoluokka I).

Vieraslajit

Luodolta ei havaittu vieraslajeja.

Saaren käyttö**Rakenteet**

Saarella ei ole rakenteita. Saari on puolustusvoimien hallinnassa eikä saarella ole virkistyskäyttöä.

Kuluneisuus

Saaren keskiosan metsikkö on jonkin verran kulunut ja kenttäkerros on heinävaltainen. Rantakalliot vaikuttavat luonnon kuluttamilla.

Suosituks

Ei erityisiä suosituksia.

24 HERNESAARI

Hernesaari on pinta-alaltaan noin 12,6 hehtaaria. Saaren korkein kohta on noin 16 metriä merenpinnan yläpuolella. Hernesaari on puolustusvoimien hallinnassa ja saareen maihinnousu on kielletty. Hernesaarella on puolustusvoimien henkilöstön kesämökkejä harvakseltaan ympäri saarta.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Hernesaaren kallioperä on grano- ja kvartsidioriittia. Avokalliot ovat yleisiä ja kattavat valtaosan rannoista. Saaren jakaa kahteen osaan matala kannas, joka on maaperältään hiekkaa. Irtomaalajeja esiintyy ohuina kerroksina sekä läntisen että itäisen osan keskiosien metsäalueilla. Rantakallioille on luonteenomaista jyrkkäpiirteisyys. Itäosassa saarta on myös kalliomurroksia.

Kasvillisuus

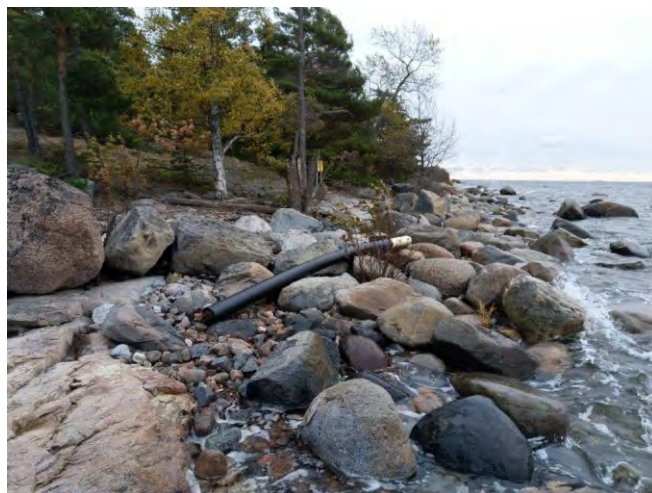
Saaren metsät ovat kalliometsien karukkokankaita tai kuivahkoja kankaita. Itäosassa esiintyy myös tuoreen kankaan kuusisekametsää. Rannat ovat pääasiassa kalliorantoja, joissa kasvillisuus on tavanomaista. Keskiosan kannas on hiekkapohjaista, heinäistä ympäristöä vanhojen pihapiirien yhteydessä. Kannaksen pohjoisosassa on hiekkaranta ja eteläosassa suurruhostoa ja ruovikkoa. Kannas lienee selvästi umpeenkasvanut eteläosastaan ajan myötä, koska arvokkaan kasvikohteen kuvauksessa aluetta luonnehditaan niittymäiseksi.

Arvokkaat kohteet

Hernesaari on kokonaisuudessaan luokiteltu lepakkokohteeksi (Hernesaari ja Neitsytsaari 7/14, arvoluokka III).

Hernesaaren lounais- ja etelärannat on luokiteltu arvokkaaksi kasvillisuus- ja kasvistokohteeksi (Santahaminan Hernesaari 46/92, arvoluokka I).

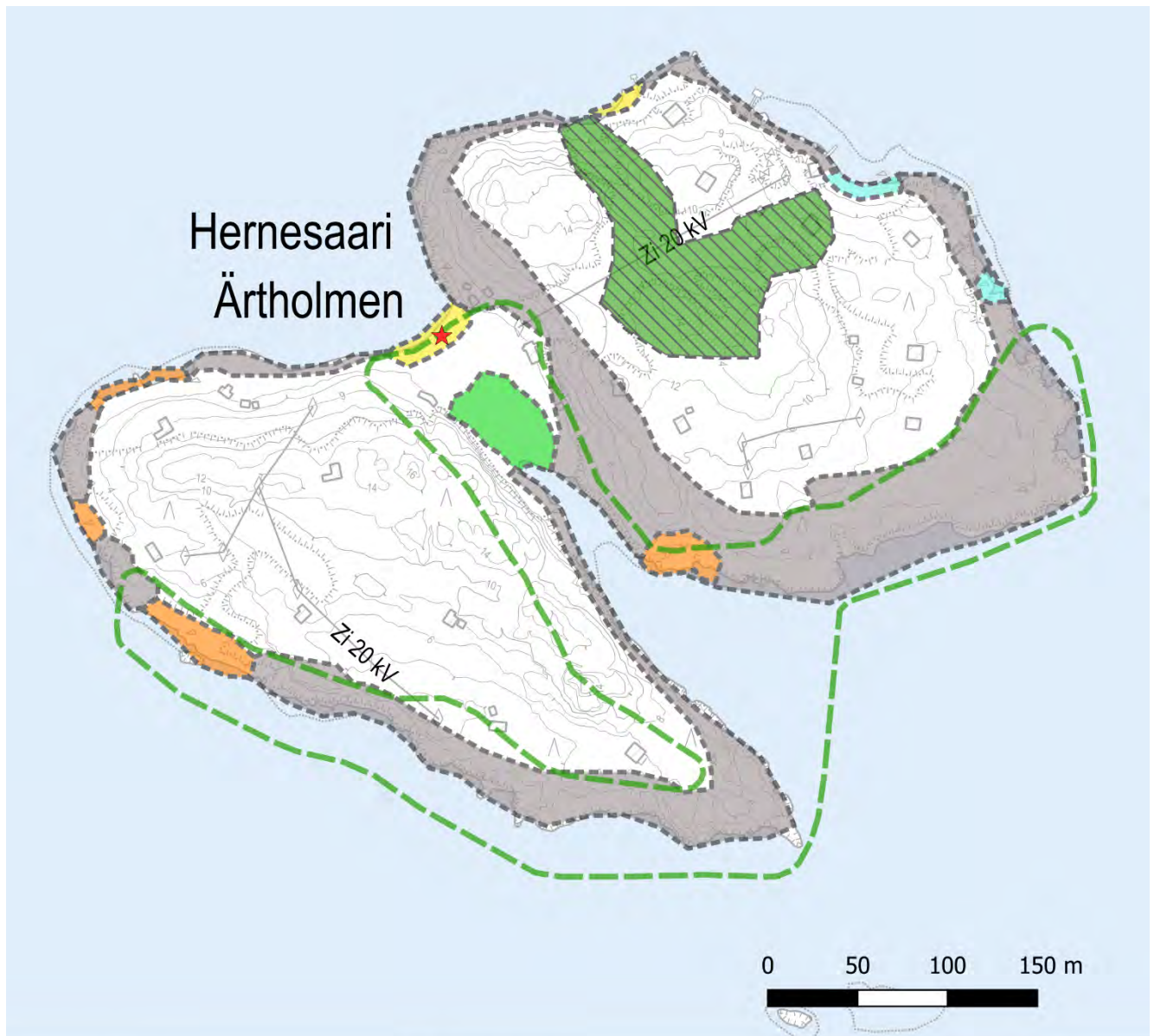
Hernesaaren itäosan tuoreen kankaan metsäalue on vaarantunut (VU) luontotyyppi ja pohjoisrannan hiekkaranta on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi. Hiekkaranta on edustavuudeltaan kohtalainen; kohdetta heikentää kuluminen sekä laaja kurturuusukasvusto. Saaren tuoreen kankaan kuvio on edustavuudeltaan kohtalainen; kohteella on jonkin verran harvennettu puustoa ja kuluneisuutta sekä joitain mökkiläisten rakennelmia. Edustavin osa on pohjoiseen laskeva, kuusikkoinen rinne.



Hernesaaren itäosassa on varttunutta tuoreen kankaan kuusisekametsää, jossa esiintyy lahoppuuta yleisesti. Saaren jakaa kahtia matala hiekkainen kannas, joka on kulttuurivaikutteista ympäristöä, pohjoisosa on hiekkarantaa. Rannat ovat kalliovaltaisia, kallion ja meren välissä esiintyy paikoin kivikkorantaa, jossa kasvillisuutta on hyvin vähän tai kasvillisuus puuttuu kokonaan.

Vieraslajit

Hernesaarella esiintyy laaja kasvusto kurturuusua saaren jakavalla kannaksella, hiekkarannan yläosassa. Kurturuusuu muodostaa yhtenäisen, vyömäisen kasvuston rannan suuntaisesti. Yksittäisiä, pieniä kurturuusukasvustoja on myös muualla hiekkarannan alueella. Muualta saaresta ei havaittu vieraslajeja.



Luontotyypit

- Itämeren hiekkarannat (EN)
- Itämeren kivikko- ja lohkarerannat (LC)
- Itämeren sora- ja somerikkorannat (LC)
- Itämeren suurruohostot (LC)
- Karut ja keskiravinteiset merenrantakalliot (LC)

- Tuoreet kankaat (VU)

Vieraslajit

- kurturuusu

Arvokkaat luontokohteet

- Arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistökohteet (LTJ)

Hernesaaren luontoarvot.

Saaren käyttö

Rakenteet

Saari on puolustusvoimien hallinnassa oleva henkilöstön loma- ja virkistysaari. Saarella ei ole yleisiä virkistystä palvelevia rakenteita, koska saareen maihinnoisuus on kielletty. Mökkien yhteydessä on joitakin yksityisiä laitureita. Saarella on sähköverkko. Saaren nykyiset rakenteet ovat yksityismökkien rakenteita, joita ei ole esitetty kartalla.

Kuluneisuus


Hernesaari on suhteellisen vähän kulunut. Keskiosan kannas on saaren kuluneinta osaa lähikallioineen. Pihapiirien ympäristö on niin ikään kulunutta, mutta muuten liikkuminen on kanavoitunut varsin hyvin saarella oleville poluille. Eteläiset rantakalliot ovat kuluneita, kallioilta avautuu hienot näkymät etelään.

Suosituks

Mikäli saaren käyttötarkoitus muuttuu, on tarpeen kiinnittää huomiota kulun ohjaamiseen, jotta saaren kasvillisuus ei muutu täysin. Saaren lajistollisesti arvokkain osa käsittää LTJ:n arvokkaan kasvistokohteen, mutta lisäksi Hernesaarella on, saaren koosta johtuen, varttunutta ja iäkästä kangasmetsää erityisesti itäisellä osalla saarta. Saaren tarkemmassa suunnittelussa suositellaan säästettäväksi myös kangasmetsäaluetta (rajattu suosituksella "Alueelle ei suositella laajoja uusia rakenteita"). LTJ-kohteen arvo on heikentynyt umpeenkasvun myötä.



Suosituks

 Alueelle ei suositella uusia laajoja rakenteita.

Saaren rakenteet sekä alueet, joissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

25 JÄNISSAARI

Jänissaari on pinta-alaltaan noin 3,9 hehtaaria. Saaren korkein kohta kohoaa noin 5 metriä merenpinnan yläpuolelle. Jänissaarelle on luonteenomaista sen luonnontilaisuus ja sitä kautta edustava kasvillisuus. Jänissaari on puolustusvoimien hallinnassa ja maihinnousu saareen on kielletty.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Jänissaari on kallioperältään grano- ja kvartsidioriittia. Ranta-alueet ovat avokallioita suurimmaksi osaksi, Eteläiset avokalliot ovat laakeita, kun taas pohjoisrannan kalliot ovat jyrkkäpiirteisiä. Saaren länsiosassa on hiekkaranta ja etelä- ja kaakkoisosassa kivikkorantaa. Luoteisosassa on pienialainen soraikko.

Kasvillisuus

Ensimmäinen huomionarvoinen piirre Jänissaarella ei ole niinkään lajistollinen monimuotoisuus, vaan saaren kulumattomuus. Jäkäläköt ja sammalpeitteiset kalliot ovat harvinaisia saarissa, ja Jänissaarella on parhaiten säilyneitä kalliojäkäläkköjä. Myös rantakallioilla esiintyy yleisesti hyväkuntoisia jäkälä ja sammalia, koska ranta-alueille ei ole kohdistunut juurikaan kulutusta. Jänissaaren hiekkaranta on suhteellisen vaatimaton ja sen arvoa heikentää kurturuusupensaikko. Länsiosassa esiintyy pienialaisesti katajikko ja varpunummea. Saaren metsäiset osat ovat karukokankaan männikköä ja kuivahkoa varpukangasta. Etelärannalla esiintyy muinaisrantakivikko ja rantakivikoita kalliopinnan päällä. Rantakasvillisuus on tyyppillistä, mutta hyväkuntoista. Kaakkoisella niemekkeellä esiintyy rantakaalia.

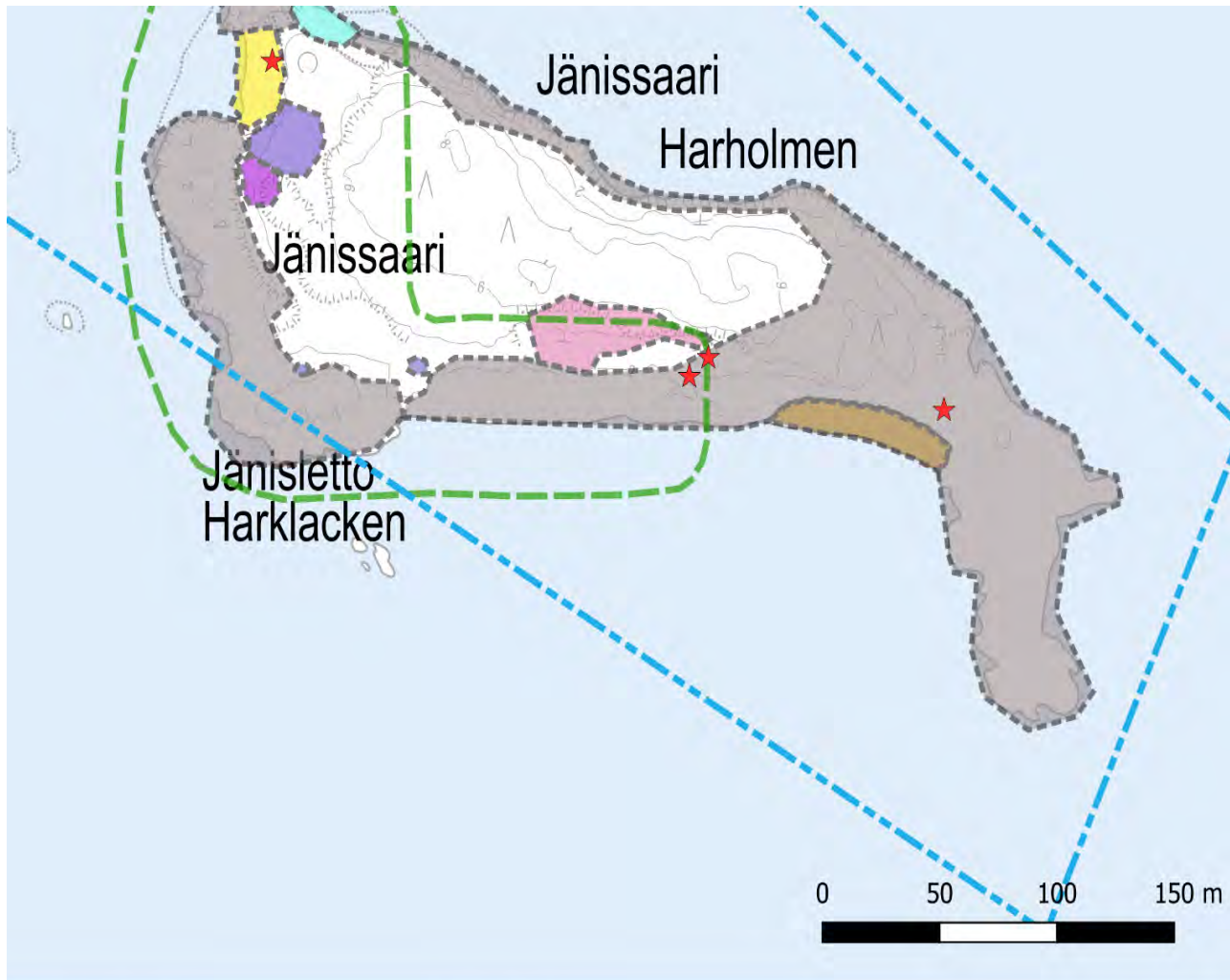


Jänissaaren kalliometsät ovat poikkeuksellisen koskemattomia ja kasvillisuus on hyvin kehittynyttä. Jäkäliköt ovat yleisiä. Rantakallioilla esiintyy runsaasti rakokasvillisuutta ja jäkäläpinnat ovat laajoja, eteläosassa saarta on muinaisrantakivikkoja. Hiekkaranta on kasvillisuudeltaan vaatimaton ja kurturuus on levinnyt laajalle. Metsäiset osat ovat korkeintaankin vain vähän kuluneita.

Arvokkaat kohteet

Jänissaaren länsiosa ja osa etelärannasta on arvokas kasvillisuus- ja kasvistokohde (Jänissaaren länsipää 49/92, arvoluokka I). Saari sisältyy linnustollisesti arvokkaaseen kohteeseen (Santahamina Leipurinniemi ja Jänissaari 52/10, arvoluokka III).

Saaren rannat ovat pääasiassa merenrantakallioita (LC), mutta rantakalliot ovat kulumattomuuden takia edustavia verrattuna muihin saariin. Itäosassa on laajahko hauruvalli, jonka yhteydessä on myös kivikkorantojen kasvillisuutta ja soraikkoa. Kivikkoranta ja hauruvalli ovat edustavia kohteita. Länsirannalla on pienialainen hiekkaranta (EN) ja keskiosassa saarta on muinaisrantakivikkoa (LC). Hiekkaranta on edustavuudeltaan kohtalainen, koska se on kapea, luonteenomaista hiekkarantakasvillisuutta on vähän ja kurturuusu heikentää rannan arvoa. Hiekkarannan kupeessa on pienialainen merenrantakatajikko (LC) ja varpunummi (EN), jotka eivät ole erityisen edustavia. Saari on kokonaisuutena erityisen arvokas kulumattomuudesta johtuen.



Luontotyytit

- Hauruvallit (EN)
- Itämeren hiekkarannat (EN)
- Itämeren sora- ja somerikkorannat (LC)
- Karut ja keskiravinteiset merenrantakalliot (LC)
- Merenrantakatajikat (LC)
- Merenrantojen kalliolammikot (NT)
- Muinaisrantakivikot (LC)
- Varpunummet (EN)

Vieraslajit

- kurturuusu

Arvokkaat luontokohteet

- Linnustollisesti arvokkaat kohteet 1999 (LTJ)
- Arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistokohteet (LTJ)

Jänissaaren luontoarvot.

Vieraslajit

Jänissaaren hiekkarannalla ja viereisen kallioalueen reunassa esiintyy kurturuusua rannan myötäisenä vyönä. Jänissaaren kaakkoisosassa kurturuusua esiintyy yksittäisinä pensaina.

Saaren käyttö

Rakenteet

Saarella ei ole rakenteita. Saari on puolustusvoimien hallinnassa.

Kuluneisuus

Inventoiduista saarista Jänissaarella on kaikkein vähiten kulumisen merkkejä. Joitakin vanhoja polkuja on havaittavissa ja nekin saattavat olla osittain eläinten kuluttamia. keskiosassa saarta kasvillisuus on osittain niukkaa, mutta se on sitä todennäköisesti luontaisesti. Jänissaarella on säilynyt jäkälikköjä, jotka olivat erittäin hyväkuntoisia, muissa inventoiduissa saarissa ei jäkälikköjä ole kulumisesta johtuen. Rantakallioiden kasvillisuus on huomattavasti monipuolisempaa kuin vertailukohtana olleissa muissa inventoiduissa saarissa. Tämä viittaa siihen, että muissa saarissa virkistyskäytön kulutus on muuttanut kallioalueiden kasvillisuutta lähes kaikkialla.

Suosituks

Jänissaarta ei suositella virkistyskäyttösaareksi. Saari on lähes kulumaton ja edustaa siten luontaista saarten kasvillisuutta. Kurturuusu suositellaan poistettavaksi.

26 MÄNTYKARI

Mäntykari on pinta-alaltaan noin 3 hehtaaria ja saaren korkein kohta on noin 8 metriä merenpinnan yläpuolella. Saarta luonnehtii kallioisuus sekä monimuotoinen saariluonto niittyineen



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Mäntykari on kallioperältään graniittia. Valtaosa saaresta on avokalliota ja harvapuustoista kalliomännikköä. Keskiosassa saarta on saaren poikki sijoittuva soravyöhyke ja koillisosassa on laaja muinaisrantakivikko, joka ulottuu syvälle saaren sisään.

Kasvillisuus

Mäntykarin kallioalueet ovat tyypillisiä saarten rantakallioita ja lakikallioita, joissa kasvillisuus on niukkaa. Laki-alueilla esiintyy sammalpeitteisiä pintoja, jotka ovat osittain kuluneita. Itä- ja koillisosassa saarta esiintyy lehtipuustoa (haapaa ja pihlajaa) soraikolla, jossa kasvittuneilla pinnoilla esiintyy mm. mustikkaa ja kieloa sekä malakasvuista katajaa.

Pohjoisrannoilla esiintyy soraikkoja ja niiden yhteydessä hauruvalleja. Kasvillisuus on kuitenkin melko niukkaa. Saaren poikki sijoittuvalla maapeitteisellä painanteella vaihtelevat rantojen soraikot ja keskiosan heinäketo ja nummimainen, laikkuinen varpukasvillisuus. Katajaryhmät ovat alueelle luonteenomaisia, kuten myös runsaana esiintyvä pihlaja. Eteläinen kivikkoinen niittyrinta on lajirikas.

Arvokkaat kohteet

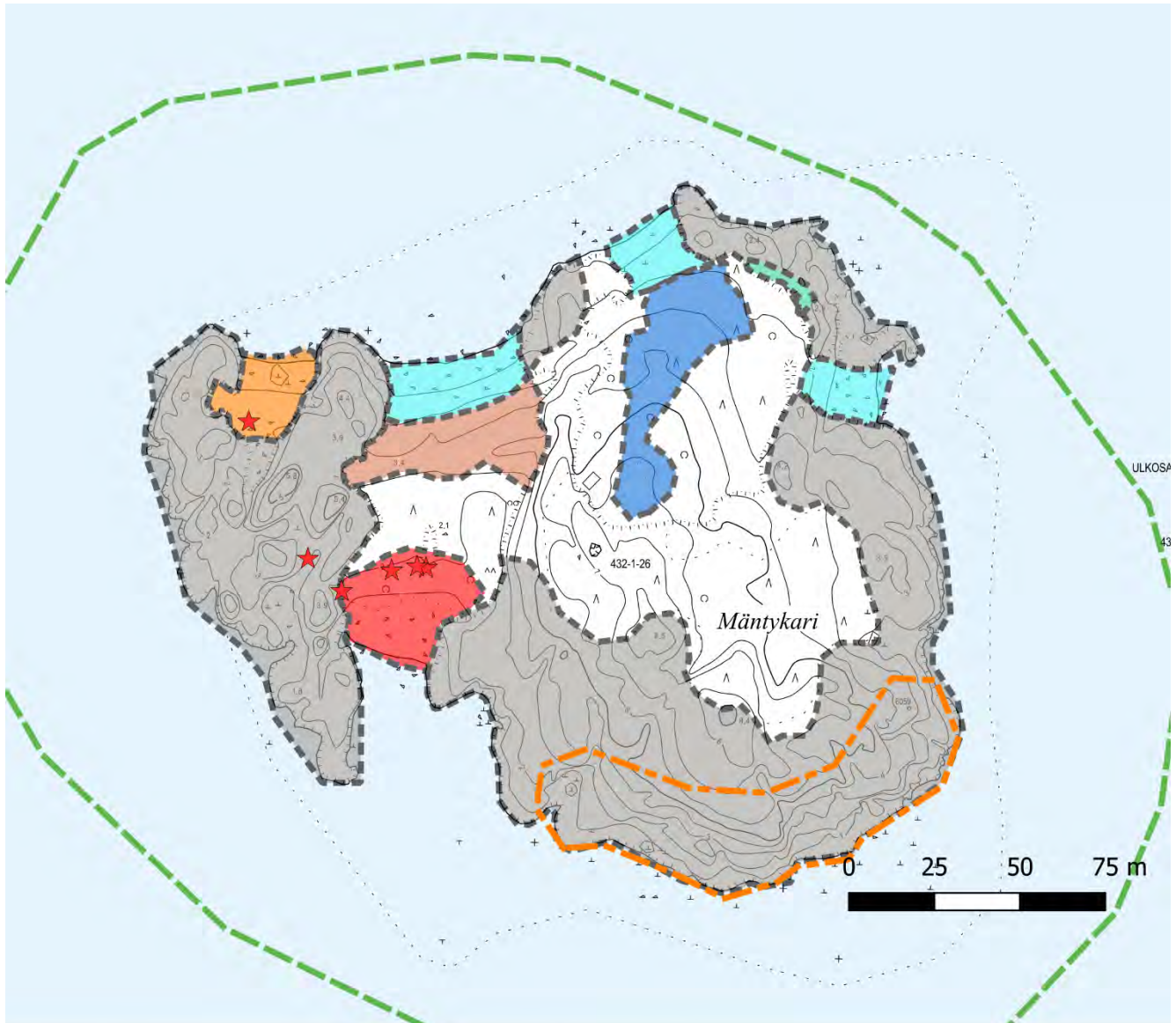
Koko saari on luokiteltu arvokkaaksi kasvillisuus- ja kasvistokohteeksi (Mäntykari 35/93, arvoluokka I). Saari on kasvistollisesti rikas ja biotoopeiltaan monimuotoinen. Erityisesti saaren keskiosat sekä eteläinen rantaniitty ovat kasvistollisesti monimuotoisia.

Saaren eteläinen kallioranta on luokiteltu geologisesti tai geomorfologisesti arvokkaaksi kohteeksi (Hiidenkirnut, Mäntykari 12-015, arvoluokka kohtalainen). Rantakalliolla esiintyy kymmeniä pienehköjä hiidenkirnuja.

Heinäkedot ovat äärimmäisen uhanalainen (CR) luontotyyppi. Kivikkoiset niityrannat ja kalliolammikot ovat silmälläpidettäviä (NT) luontotyyppiä. Heinäketo on edustavuudeltaan hyvä, ketoalueella on jonkin verran havaittavissa kuluneisuutta. Mäntykari on kokonaisuudessaan luonnonarvoiltaan edustava ja monimuotoinen saari.

Vieraslajit

Kurturuusua esiintyy saaren länsiosassa. Läntiseltä kallioalueelta havaittiin kaksi pienehköä kallioraossa kasvavaa kurturuusukasvustoa. Kivikkoisen rantaniityn yläosassa on useita laajoja kasvustoja.



Luontotyytit

- Heinäkedot (CR)
- Itämeren kivikko- ja lohkarerannat (LC)
- Itämeren kivikkoiset niityrannat (NT)
- Itämeren sora- ja somerikkorannat (LC)
- Karut ja keskiravinteiset merenrantakalliot (LC)
- Merenrantojen kalliolammikot (NT)
- Muinaisrantakivikot (LC)

Arvokkaat luontokohteet

- Arvokkaat geologiset kohteet (LTJ)
- Arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistokohteet (LTJ)

Vieraslajit

- kurturuusua

Mäntykarin luontoarvot.



Luoteisosassa on laaja soraikko ja muinaisrantakivikko, jonka reunoilla kasvaa pihlajaa ja haapaa, aluskasvillisuus koostuu pääasiassa mustikasta ja kielosta. Pohjoisrannan tuntumassa on heinäketoa, inventointivuoden kuivuudesta johtuen ketoalue oli täysin kuluttunut. Saaren kallioalueilla esiintyy yleisesti katajaa ja sammal- ja jäkäläpeitteisiä pintoja. Keskiosan painanteessa esiintyy soraikkoja ja patjamaista varpukasvillisuutta, alue on roskainen.

Saaren käyttö

Rakenteet

Saaressa on huonokuntoinen, vajamainen rakennus. Eteläosassa saarta on ilmeisesti vanha, louhittu tykin alusta. Pohjoisosan soraikoilla ja muinaisrantakivikolla on vanhoja kivistä koottuja nuotiokehiä. Pohjoisrannalla on joitakin veneiden kiinnityskoukkuja kalliolla ja sorarannan lohkareissa.

Kuluneisuus

Saaren alavampi keskiosa on osittain kulunut ja aluetta käytetään ilmeisesti telttailuun. Alueella on roskaisuutta ja jopa roskakasoja. Myös kallioalueilla on havaittavissa kuluneisuutta.

Suosituks

Mäntykarissa on monimuotoista saariluontoa, jota on syytä varjella. Arvokkaimmat alueet ja samalla suhteellisen kulutusherkät alueet ovat saaren keskiosan maapeitteiset osat. Näille alueille ei suositella ositettavaksi

rakenteita tai telttailualueita. Saaren virkistyskäytön lisäämistä ei suositella, vaan käyttö suositellaan perustuvan jokamiehen oikeuksiin.



Rakenteet

- ◆ Muu rakennus
- ★ Nuotiopaikka, ei virallinen

Rantarakenteet

- Veneiden kiinnityspaikat, nykyiset

Suosituks

- ⊠ Alueelle ei suositella uusia rakenteita.

Saaren rakenteet sekä alueet, joissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

27 TAMMAKARI

Tammakari on pinta-alaltaan noin 4 hehtaaria. Saaren korkein kohta on noin 8 metriä merenpinnan yläpuolella.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Tammakarin kallioperä on graniittia. Saaren ranta-alueet ovat suurimmaksi osaksi avokallioita, pohjoiskärjessä on laaja, särkkämäinen soraikko. Saaren keskiosassa kallioperän päällä on irtaimia maalajeja, lähinnä sora.

Kasvillisuus

Tammakari on yksi monipuolisimmista inventoiduista saarista luontotyyppien ja kasvillisuuden osalta. Saarella esiintyy kalliorantoja, laajoja soraikkoja, muinaisrantakivikkoja sekä pienialaisia katajikkoja, varpunummi sekä luoteisosassa avoluhtalaikku. Pohjoisrannan puustoinen alue on rehevää, lehtipuuvältaista ympäristöä, jossa esiintyy tiheä pensaskasvillisuus (kataja, taikinamarja) ja monipuolinen kenttäkerroksen kasvillisuus. Keskiosan irtomaapeitteisillä alueilla ja soraikoissa esiintyy runsaasti kanervaa, paikoin myös sianpuola muodostaa patjamaisia kasvustoja. Saaren kivikorannat ovat monipuolisia lajistollisesti.

Arvokkaat kohteet

Koko saari on luokiteltu arvokkaaksi kasvillisuus- ja kasvistokohteeksi (Tammakari 36/93, arvoluokka I). Saari on kasvistollisesti rikas ja biotoopeiltaan erittäin monimuotoinen.

Tammakari sisältyy arvokkaaseen linnustokohteeseen Katajaluodon matalikko (38/2017, arvoluokka I), joka kattaa laajan merialueen. Tammakarin eteläkärjen kallioranta sisältyy linnustollisesti arvokkaaseen alueeseen (Tammakari-Pikku Satamakari-Satamakari 090/99, arvoluokka I).

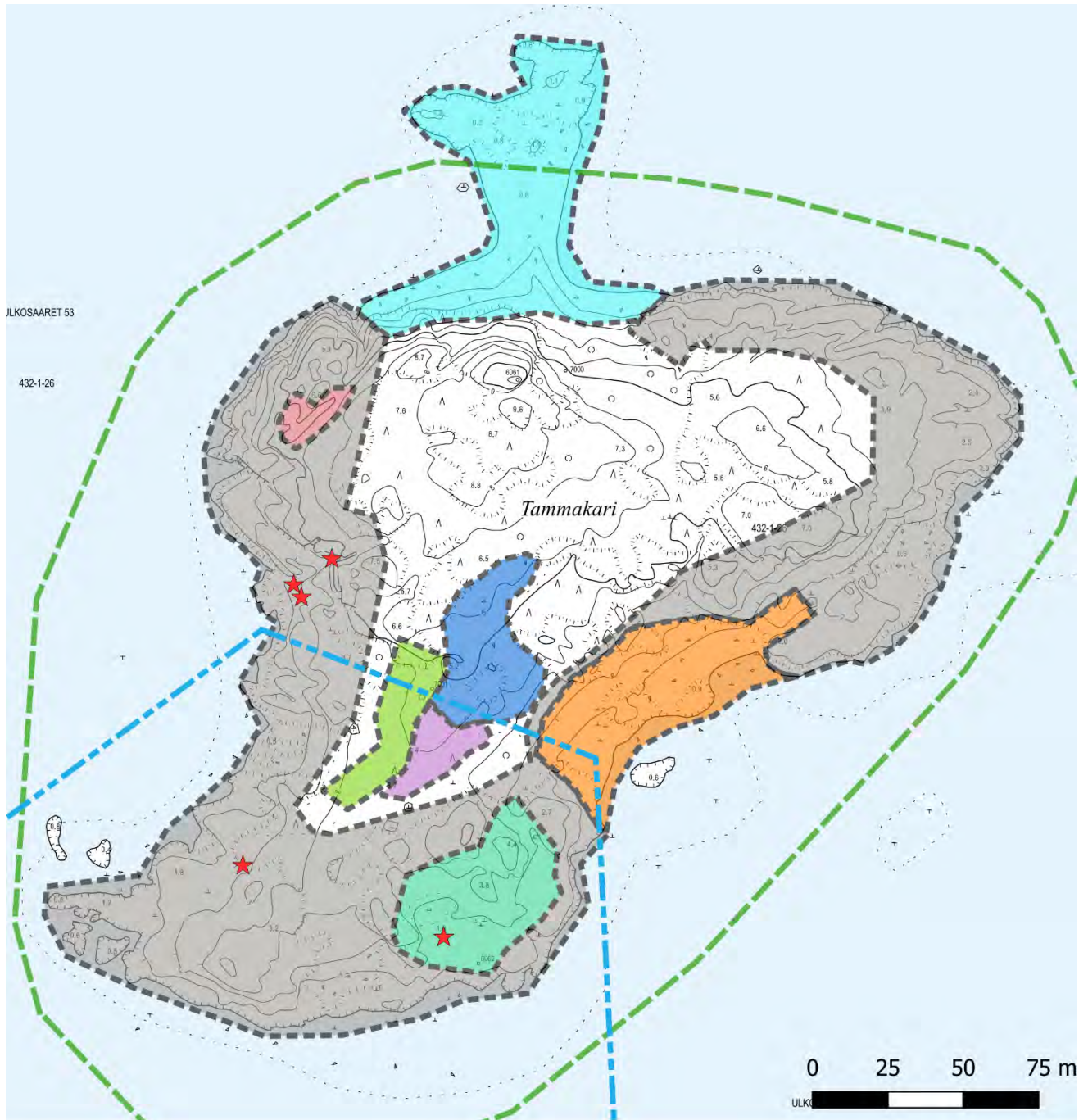
Varpunummet ovat erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi. Merenrantojen kalliolammikot ovat silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi. Varpunummet ovat harvinainen luontotyyppi Helsingin saarissa ja Tammakarin varpunummi on edustavuudeltaan kohtalainen. Vaikkakin Tammakarin luontotyypit ovat pääasiassa säilyviä luontotyyppisiä (LC), muodostaa Tammakari edustavan luontotyyppikokonaisuuden ja saaren luonto on säilynyt edustavana.

Vieraslajit

Kurtturuusua esiintyy saaren länsi- ja eteläosan kallioilla pieninä pensaina. Eteläosassa on laajempi kasvusto kalliolammikoiden vieressä.



Kivikkorannat ovat laajoja ja harvasta kasvillisuudesta huolimatta lajistollisesti monipuolisia. Keskiosassa saarta esiintyy runsaasti soraikkoja ja katajikkoja sekä patjamaisesti varpukasvillisuutta. Pohjoisosassa saarta esiintyy rehevää lehtipuustoista metsää. Pohjoiskärjessä on laaja, särkkämäinen rantasoraikko. Katajikko, varpunummi ja muinaisranta muodostavat edustavan kokonaisuuden. Länsirannan kalliot ovat rikkonaisia ja siten kallioille on muodostunut runsaasti kalliolammikoita ja rakokasvillisuutta.



Luontotyytit

- Avoluhdat (DD)
- Itämeren kivikko- ja lohkarerannat (LC)
- Itämeren sora- ja somerikorannat (LC)
- Karut ja keskiravinteiset merenrantakalliot (LC)
- Merenrantakatajikat (LC)
- Merenrantojen kalliolammikot (NT)
- Muinaisrantakivikot (LC)
- Varpunummet (EN)

Arvokkaat luontokohteet

- Arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistokohteet (LTJ)
- Linnustollisesti arvokkaat kohteet 1999 (LTJ)

Vieraslajit

- kurturuusu

Tammakarin luontoarvot.

Saaren käyttö

Rakenteet

Saaressa ei ole rakenteita. Saaren kalliohuipulla on kasattu kivistä pieni ”torni”. Alkuperäinen tarkoitus saattaa olla kummeli. Saaren eteläosan muinaisrantakivikon ympäristössä on joitakin vanhoja nuotiopaikkoja kivikehiineen sekä yksi nuotiopaikka pohjoisella sorarannalla.

Kuluneisuus

Saaren kallioalueet ovat paikoin kuluneita. Saaren keskiosan tasanteilla on jonkin verran kuluneisuutta havaittavissa. Rantojen kasvillisuudessa ei ilmene kuluneisuutta. Kokonaisuutena kuluneisuus on suhteellisen vähäistä ja kallioalueillakin on säilynyt laajoja sammalpintoja.



Kallioalueet ja kalliometsät ovat jonkin verran kuluneita, mutta sammalkerros on säilynyt. Muinaisrantakivikolla on kasattuja nuotiopaikkoja. Rikkonaiset ja paikoin jyrkät kalliot ovat suhteellisen kulumattomia.

Suosituksset

Tammakarissa on monimuotoista saariluontoa, jota on syytä varjella. Arvokkaimmat alueet ja samalla suhteellisen kulutusherkät alueet ovat saaren keskiosan maapeitteiset, nummimaiset osat. Näille alueille ei suositella ositettavaksi rakenteita tai telttailualueita, myös kulkemista voi olla tarpeen ohjata pois kyseiseltä alueelta. Saaren virkistyskäytön lisäämistä ei suositella, vaan käyttö suositellaan perustuvan jokamiehen oikeuksiin.



Rakenteet

★ Nuotiopaikka, ei virallinen

Suosituksset

▣ Alueelle ei suositella uusia rakenteita.

Saaren rakenteet sekä alueet, joissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

28 LÄNTINEN KÄÄRMELUOTO

Läntinen Käärmeleuto on pinta-alaltaan noin 2,6 hehtaaria ja saaren korkein kohta kohoaa jopa noin 17 metriä merenpinnan yläpuolelle. Saarelle on luonteenomaista eteläosan kallioisuus ja kallioiden korkeus, keskiosan metsäisyys ja pohjoisrannan laaja hiekkaranta.



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Läntinen Käärmeleuto on kallioperältään graniittia. Saarta luonnehtivat laajat avokallioalueet. Keskiosa on metsäinen ja kalliopinnan päällä on ohuelti irtomaata. Saari on kauttaaltaan karu. Pohjoisrannalla on hiekkakerrostuma.

Kasvillisuus

Saarta ympäröivät karut ja vähäkasviset avokalliot länsi- ja etelärannoilla. Keskiosa saaresta on metsäistä, mäntyvaltaista kuivahkon ja kuivan kankaan vallitsemaa varpuvaltaista metsää, lakiosissa esiintyy karukkokankaan kalliomännikköä ja vähäisessä määrin poronjäkäliä. Jäkäläköt ovat kitukasvuisia ja kuluneita.

Itäranta on suurilohkareista kivikkorantaa, jossa kasvillisuutta esiintyy vähän, kasvillisuus on louhikoille luonteenomaista. Pohjoisrannassa on hiekkaranta, jossa esiintyy suola-arhoa mattomaisena kasvustona ja rantavehnää yksittäin.

Arvokkaat kohteet

Saaren pohjoisrannan hietikko kuuluu Itämeren hiekkarannat -luontotyyppiin, joka on erittäin uhanalainen luontotyyppi (EN). Hiekkarannan kasvillisuus koostuu pääasiassa suola-arhosta, rantavehnää kasvaa vain vähän. Saaren hiekkaranta on jonkin verran kulunut ja erityisesti varsinaisen hiekkarannan yläosa on voimakkaasti kulunut. Hiekkarantaa käytetään mairinnouseen ja uimiseen. Hiekkarannan edustavuus on kohtalainen.

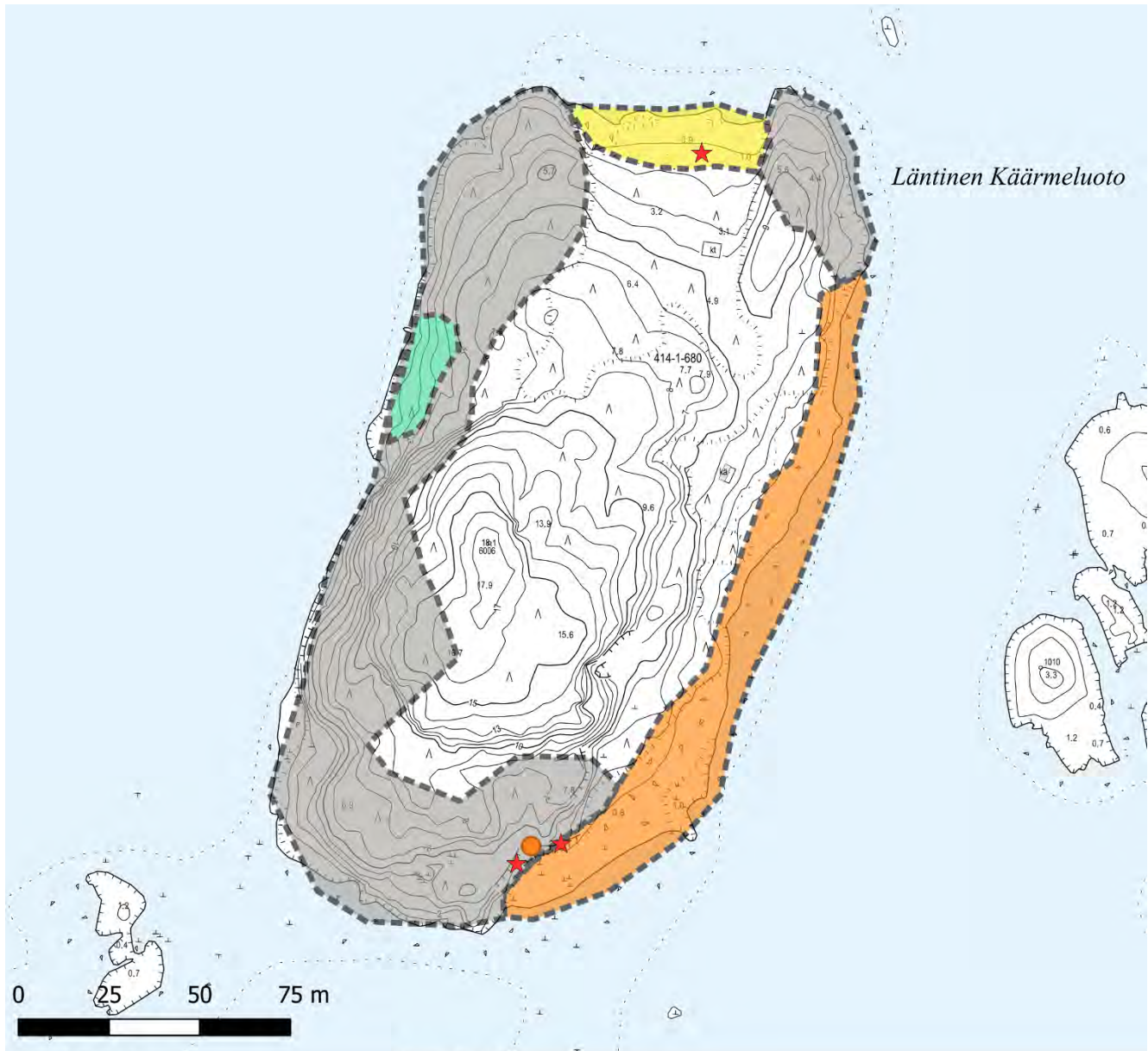
Länsirannalla on kalliolammikkoalue (NT), kalliolammikot ovat pääasiassa kasvittomia ja pieniä. Muut luontotyypit ovat säilyviä (LC) ja edustavuudeltaan tavanomaisia.



Hiekkarannassa on suola-arhon muodostamia mattomaisia pintoja, ranta soveltuu hyvin rantautumiseen ja uimiseen. Itärannat ovat lohkar- ja kivikkorantaa, jossa kasvillisuutta on vähän. Kallioalueet ovat laajoja ja voimakkaasti kuluneita. Keskiosassa esiintyy mäntyvaltaista, varpukasvillisuuden vallitsemaa kuivahkoa kangasta.

Vieraslajit

Saaren pohjoisrannan hietikon yläosassa kasvaa kurturuusupensaikko, joka on matala ja laajuudeltaan muutamia neliömetrin. Eteläosassa havaittiin kaksi pientä kurturuusupensasta sekä yksi terttuselja kivikkorannan reunassa.



Läntinen Käärmeluoto

Luontotyytit

- Itämeren hiekkarannat (EN)
- Itämeren kivikko- ja lohkarerannat (LC)
- Karut ja keskivinteiset merenrantakalliot (LC)
- Merenrantojen kalliolammikot (NT)

Vieraslajit

- kurturuusu
- terttuselja

Läntisen Käärmeluodon luontoarvot.

Saaren käyttö

Rakenteet

Saarella olevat rakenteet ovat keskittyneet pohjoisosaan. Keittokatos sijaitsee pohjoispään hiekkarannan tuntumassa ja kuivakäymälä keittokatoksen läheisyydessä. Hiekkaranta on osoitettu uimarannaksi ja rannalla on pelastusrengas. Telttailuun varattu alue sijaitsee saaren eteläosassa. Keittokatos on erittäin huonokuntoinen, osa rakenteista on revitty irti ja poltettu.

Veneen kiinnitysrenkaita on pohjoisosan luoteisella rantakalliolla. Hiekkaranta soveltuu rantautumiseen erityisesti kajakeille ja kanooteille. Saaren koillisrannan tuntumassa oli ankkuroituna asuntoveneen kaltainen lautta.

Kuluneisuus

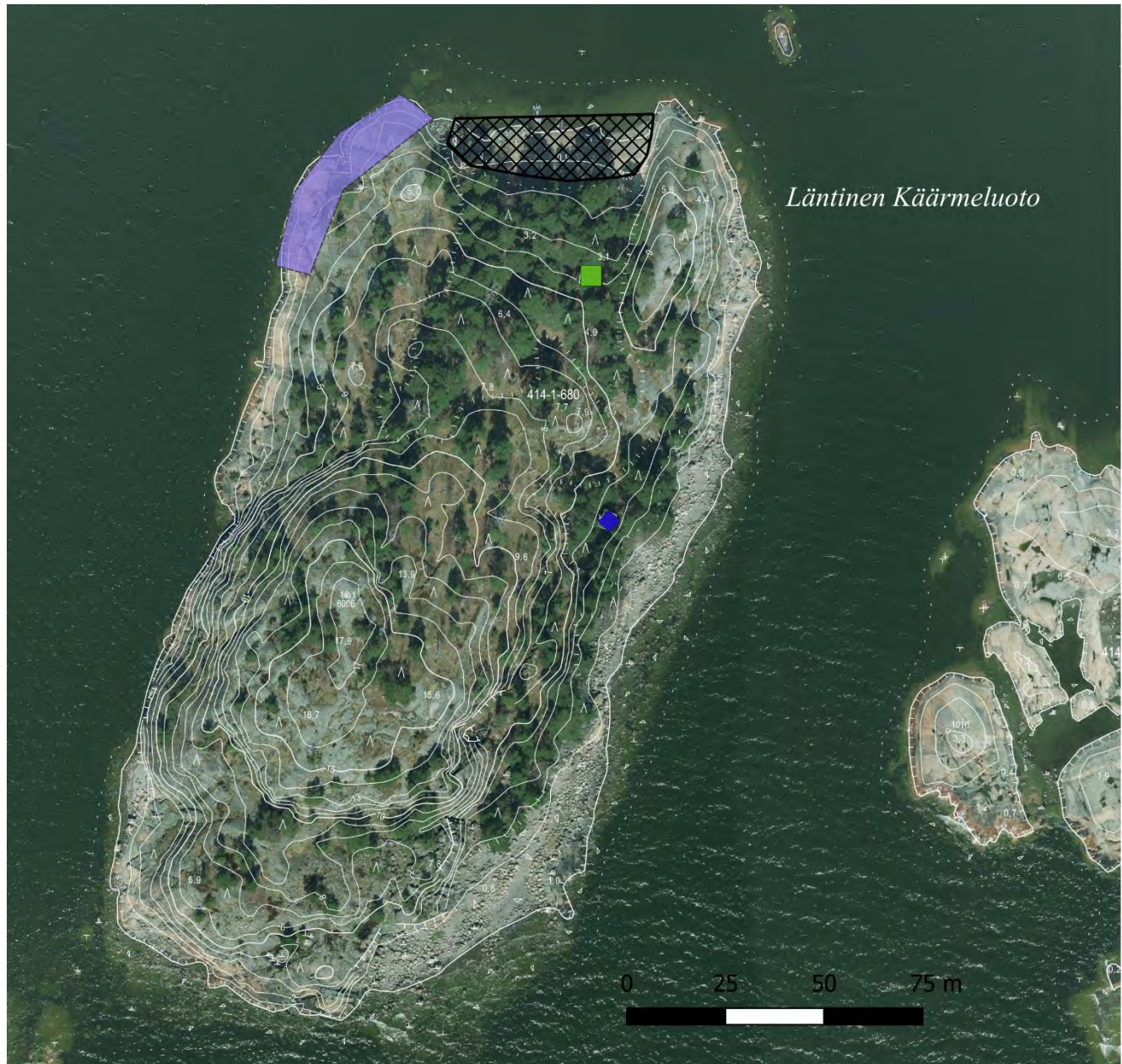
Saari on erityisesti pohjoisosasta voimakkaasti kulunut. Keskiosissa kuluminen on keskittynyt enemmän poluille ja niiden ympäristössä on vielä hyväkuntoista varpukasvillisuutta. Ranta- ja lakikalliot ovat kuluneita.



Keittokatos on erittäin huonokuntoinen ja sen ympäristö on voimakkaasti kulunut. Saaren keskiosat ovat osittain kuluneet, mutta liikkuminen on kohtalaisesti kanavoitunut tietyille polku-urille, joten varpukasvillisuutta esiintyy edelleen monin paikoin.

Suosituks

Hiekkaranta on kulunut ja luonteva rantautumispaikka. Hiekkarannan alueelle ei suositella laitureita tai muita rakenteita, mutta sen käyttö edelleen rantautumiseen ja uimiseen on luontevaa. Kurturuusu suositellaan poistettavaksi ainakin hiekkarannalta. Saaren keittokatos tulisi uusia.

**Rakenteet**

◆ Käymälä

■ Keittokatos

Rantarakenteet

■ Veneiden kiinnityspaikat, nykyiset

Suosituks

▣ Alueelle ei suositella uusia rakenteita.

Saaren rakenteet sekä alueet, joissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

29 POHJOINEN KÄÄRMELUOTO



Luonnonympäristö

Kallio- ja maaperä

Pohjoinen Käärmeleuto on pohjoisin Käärmeleutojen saariryhmässä. Pinta-alaltaan saari on noin 1,5 hehtaaria. Kallioperältään saari on graniittia. Avokalliot kattavat suurimman osan saaresta, vain saaren keskiosassa on kerrostunut irtainta maata kallioperän päälle. Keskiosan maaperä on todennäköisesti hiekkaa, jonka päällä on ohut humuskerros. Saaren keskiosa on lähes 13 metriä merenpinnan yläpuolella. Jyrkkäpiirteisiä rantakallioita on erityisesti saaren itärannalla.

Kasvillisuus

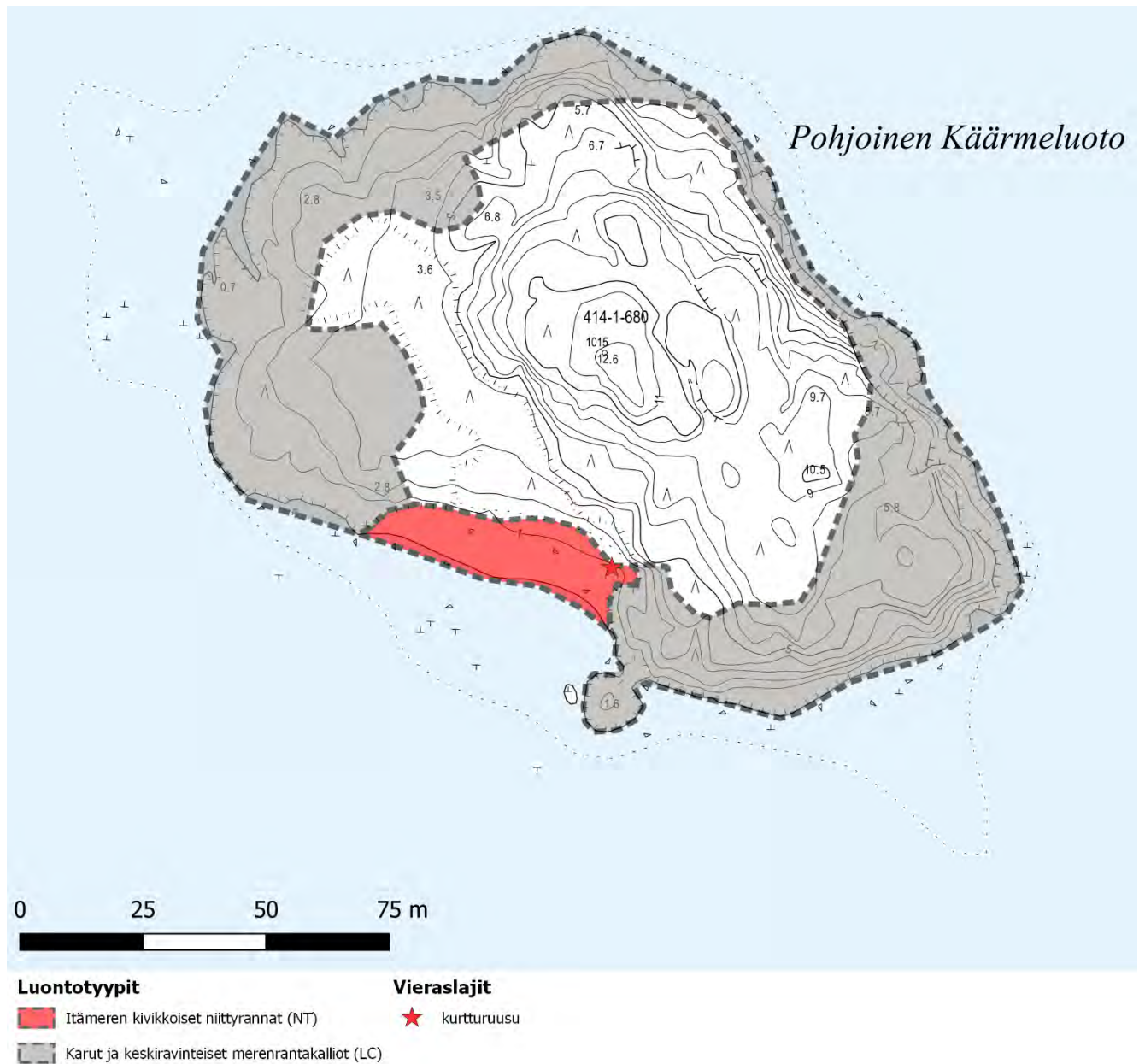
Saaren kasvillisuus on karua kallioisuudesta johtuen. Rannat ovat lähes kasvittomia kalliorantoja, ainoastaan etelärannalla on kallioperän päällä kivikkoinen soraikkoinen rantakaistale, jossa esiintyy kivikkorannoille luonteenomaista kasvillisuutta sekä patjamaisia laikkuja. Saaren keskiosa käsittää avokallioita sekä kalliometsää, jossa mänty on lähes yksinomainen laji. Kallioalueille ovat luonteenomaisia sammalpeitteiset pinnat, jotka ovat paikoin kuluneita. Kenttäkerros on heinä- ja varpuvaltaista paikoilla, joihin on kertynyt irtomaata. Saaren voimakas virkistyskäyttö on suosinut heiniä varpujen kustannuksella. Lehtipuustoa esiintyy kapealti saaren etelärannalla, jossa puusto koostuu lähinnä tervalepystä, haavasta ja pihlajasta. Lehtopuuvältaisellä alueella kenttäkerroksessa esiintyvät mm. mustikka ja kieli.

Arvokkaat kohteet

Saaren rantakalliot kuuluvat luontotyyppiin karut merenrantakalliot (LC). Etelärannalla sijaitseva kivikko- ja soraikkoranta kuuluu luontotyyppiin Itämeren kivikkoiset niittyraivat (NT). Rannalta on aiemmin havaittu Helsingissä suhteellisen harvalukuinen rantasinappi. Rantakalliot ovat kuluneita eivätkä siten erityisen edustavia. Etelärannan kivikkoinen niittyraiva on edustavuudeltaan hyvä.

Vieraslajit

Saaren eteläisellä niittyraivalla on yksi pienehkö kurturuusukasvusto.



Pohjoisen Käärmeleudon luontoarvot.



Keskiosat saaresta ovat voimakkaasti kuluneet. Eteläosassa esiintyy kivikkoista niityranta.

Saaren käyttö

Rakenteet

Saarella olevat rakenteet ovat keskittyneet länsi- ja eteläosaan saarta. Saaren länsirannan pohjoisosassa on rakennettu nuotiopaikka sekä penkkiryhmä. Läntisellä, avoimella kalliorannalla on myös metallitankoja kallioon upotettuna, näiden käyttötarkoitus ei ole tiedossa. Avokallion reunassa, puustoisella alueella on varsinainen keittokatos sekä läheisyydessä kuivakäymälä.

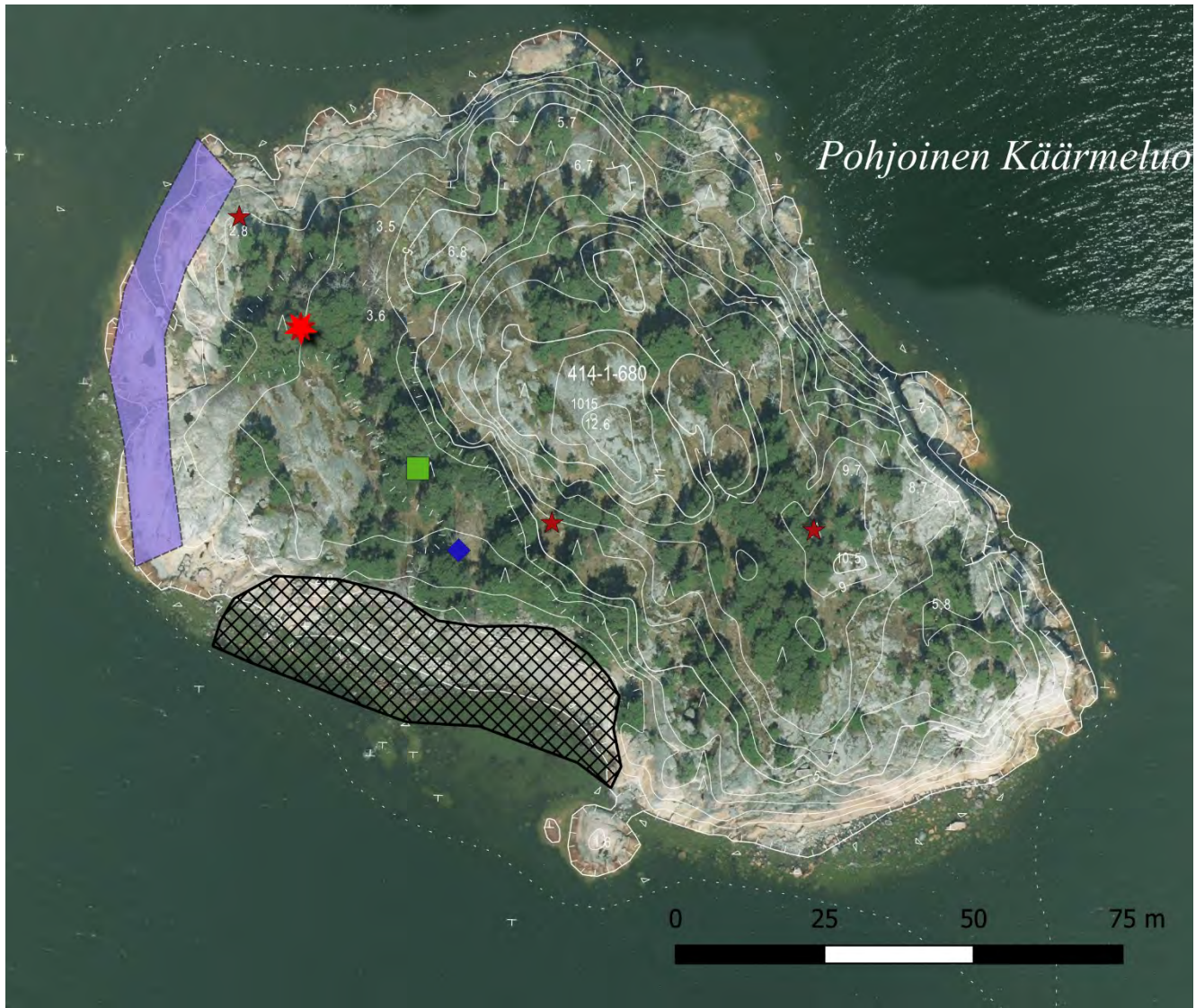


Saari on kauttaaltaan voimakkaasti kulunut. Pohjoisosassa saarta on pienen rakennuksen jäänteet. Saarella on useampia vanhoja nuotiopaikkoja, joiden ympärillä on jonkun verran roskaisuutta.

Saarella on järjestetty jätehuolto. Saaren pohjoispään avokallioilla on joitakin veneen kiinnityslenkkejä. Saarella on useampia epävirallisia nuotiopaikkoja sekä saaren pohjoisosassa vanhan rakennuksen jäänteet.

Kuluneisuus

Kallioalueet ovat lakiosiltaan voimakkaasti kuluneita, kuten myös saaren länsiosan loivemmat rantakalliot. Puustoisella alueella kenttäkerros on monin paikoin voimakkaasti kulunutta ja pääasiassa joko kasvitonta tai heinävaltaista. Saarella on useampia telttailuun käytettyjä paikkoja, jotka ovat voimakkaimmin kuluneita. Telttapaikkojen yhteydessä oli havaittavissa vanhoja nuotiopaikkoja sekä paikoin roskaa.

**Rakenteet**

◆ Käymälä

★ Tulipaikka

■ Keittokatos

★ Nuotiopaikka, ei virallinen

Rantarakenteet

■ Veneiden kiinnityspaikat, nykyiset

Suosituks

▣ Alueelle ei suositella uusia rakenteita.

Saaren rakenteet sekä alueet, joissa luonnonympäristö suositellaan huomioitavaksi.

Suosituks

Saari on kasvillisuudeltaan karua ja tavanomaista sekä monin paikoin jo voimakkaasti kulunutta. Erityistä kulunohjaamistarvetta ei ole. Saaren telttailupaikkojen ympäristön siivoaminen on suositeltavaa. Eteläiselle niitty-rannalle ei suositella sijoitettavaksi rakenteita, koska rannan kasvillisuus on suhteellisen edustavaa. Aluetta voi käyttää esimerkiksi kajakkien rantautumispaikkana. Yksittäisen kurturuusun poisto on suositeltavaa.